

T-1

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva finansija, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 10. telefonskoj sjednici, održanoj 04.06.2024. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK
o dopuni Zaključka Vlade Zeničko-dobojskog kantona
broj: 02-11-16805/23 od 10.11.2023. godine

I

U tački I. Zaključka Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-11-16805/23 od 10.11.2023. godine, briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju riječi: „i upućuje Skupštini Zeničko-dobojskog kantona.“.

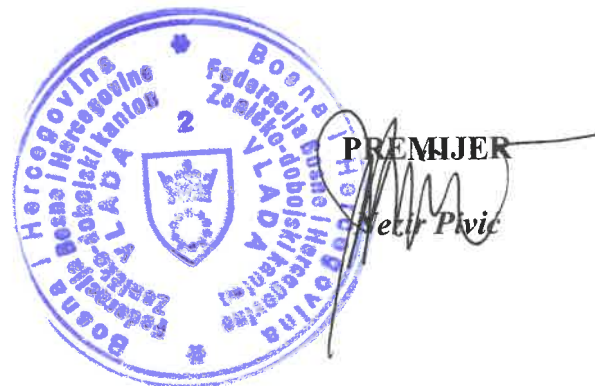
II

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02- 11- 10559 /24
Datum, 04.06.2024. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo finansija,
1x Skupština Zeničko-dobojskog kantona,
1x Ured za reviziju institucija u FBiH, putem Ministarstva,
1x a/a.

11473

T-5

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva finansija, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 2. sjednici, održanoj dana 10.11.2023. godine, d o n o s i

03
Džurug

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o finansijskoj reviziji Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu, Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, broj: 01-02-07-11-2-3005-7/22 od 29.09.2023. godine.

II.

Sastavni dio ovog zaključka su Mjere i aktivnosti po Izvještaju o finansijskoj reviziji Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu.

III.

Zadužuju se budžetski korisnici da, u zadatim rokovima, o provedenim aktivnostima vezano za preporuke, dostave Izvještaj Uredu za reviziju institucija u F BiH, a Ministarstvu finansija iste dostave na znanje.

IV.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02- 11-16205 /23
Datum, 10.11.2023. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

- 1x Ministarstvo finansija,
- 1x Svim ministarstvima, upravama, upravnim organizacijama i službama,
- 1x Ured za reviziju institucija u F BiH, putem Ministarstva finansija,
- 1x a/a.

PREMIJER

Nezir Pivić

Mjere i aktivnosti po Izvještaju o finansijskoj reviziji Zeničko – dobojskog kantona za 2022. godinu

Rezime datih preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2022. godinu	Mjere i aktivnosti koje je potrebno poduzeti	Nosilac aktivnosti	Vrijeme poduzimanja mjera i aktivnosti - Rok završetka
<p>1. Uspostaviti sistem internih kontrola koji se zasniva na COSO modelu u dijelu utvrđivanja rizika, sačinjavanja mape procesa, registra rizika, imenovanja koordinatora za finansijsko upravljanje i kontroli i izvještavanja o sistemu internih kontrola, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.</p> <p>Tačka 4. Izvještaja</p>	<p>2.</p> <p>U Konsolidovanom izvještaju o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole konstatovano je da se kod većeg broja budžetskih korisnika ne utvrđuju rizici i procjena vjerovatnoće uticaja rizika, nisu sačinjeni registri rizika ni strategija upravljanja rizika, niti su sačinjene mape procesa. Također, zadatke vezane za finansijsko upravljanje i kontroli nije delegirao rukovodilac organizacije, niti se zaposlenici obučavaju iz oblasti finansijskog upravljanja i kontrole. Značajan broj korisnika nije sačinio i dostavio Ministarstvu finansija Kantona godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole.</p> <p>Nisu poduzete dovoljne aktivnosti, niti je veći broj budžetskih korisnika (značajan broj se odnosi na ustanove iz oblasti obrazovanja) uspostavio sistem internih kontrola u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje mape procesa, procjene rizika i izvještavanja o sistemu internih kontrola, kako bi se uspostavio i implementirao sistem internih kontrola koji se zasniva na COSO modelu i koji je u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.</p> <p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p> <p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>3.</p> <p>Svi budžetski korisnici</p>	<p>4.</p> <p>30.11.2023. godine -Zaključkom Vlade FBiH broj: 846/2023 od 21.06.2023. godine zadužene su organizacije javnog sektora da sačine (ili ažuriraju) mape procesa i registre rizika i podatke iz istih unesu u aplikaciju PIFC, Modul za FUK do 30.11.2023. godine</p>
<p>2. Poduzeti aktivnosti na postavljanju direktora Direkcije za ceste u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline.</p> <p>Tačka 4. Izvještaja</p>	<p>Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline i Kantonalna direkcija za ceste</p>	<p>90 dana</p>	

<p>3. Ministarstvo finansija treba da donese akt o otvaranju područna u okviru Jedinstvenog računna Trezora za namjenska sredstva, kojim će se regulisati način planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspologanja ovim sredstvima.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Ministarstvo finansija</p>	<p>31.12. 2023. godine</p>
<p>Tačka 4. Izvještaja</p> <p>4. Preispitati odredbe Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu u djelu koji se odnosi na prijem u radni odnos bez raspisivanja javnog oglasa.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Vlada Kantona i Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice</p>	<p>60 dana</p>
<p>Tačka 4. Izvještaja</p> <p>5. Potrebno je da rukovodioci svih budžetskih korisnika sačinjavaju izjave o fiskalnoj odgovornosti i dostavljaju ih Ministarstvu finansija koje vrši njihovu suštinsku i formalnu provjeru, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Svi budžetski korisnici</p>	<p>Svake godine za prethodnu budžetsku godinu u periodu u kojem je rukovodilac obavljao te poslove (Član.44. stav 2 Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22)</p>
<p>Tačka 4. Izvještaja</p> <p>6. Uspostaviti internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH u djelu koji se odnosi na popunjavanje radnih mjesta u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Ministarstvo finansija</p>	<p>Po završetku postupka prijema „pomoćnika ministra“ u odsjeku za Internu reviziju, putem Agencije za državnu službu</p>
<p>Tačka 4. Izvještaja</p> <p>7. Potrebno je da Ured za borbu protiv korupcije nastavi aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi se usvojio registar rizika za izradu planova integriteta i da sve institucije donesu planove integriteta i provode aktivnosti utvrđene planom.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Ured za borbu protiv korupcije</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>Tačka 4. Izvještaja</p> <p>8. Instrukcijama za sačinjavanje budžetskih zahtjeva utvrditi gornje granice rashoda po budžetskim korisnicima, rashode i izdatke na razojelu budžetskih korisnika iskazati po svim izvorima finansiranja, sačinjavati planove novčanih tokova i obveze stvarati do iznosa odobrenog posebnim dijelom Budžeta, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>- Vlada Kantona - Ministarstvo finansija - Svi budžetski korisnici</p>	<p>U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22)</p>
<p>Tačka 5.1. Izvještaja</p>			

<p>9. Rashode i izdatke budžetom planirati na pozicijama propisanim kontinuiranim planom koji je dio Pravidnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.</p>	<p>- Planirati i knjigovodstveno evidentirati pojedine rashode u skladu s Pravidnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.</p>	<p>- Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice - Ministarstvo za boračka pitanja</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>Tačka 5.1. Izvještaja</p>	<p>- Planirati i knjigovodstveno evidentirati pojedine rashode u skladu s Pravidnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.</p>	<p>- Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice - Ministarstvo za boračka pitanja</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>10. Periodične i godišnje finansijske izvještaje budžetski korisnici treba da sačinjavaju i dostavljaju u propisanim rokovima, u skladu sa odredbama Pravidnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Svi budžetski korisnici</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>Tačka 6. Izvještaja</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Svi budžetski korisnici</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>11. Potrebno je da Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu i Ministarstvo za privredu okončaju aktivnosti na uspostavi registra zaključenih ugovora o koncesiji, u skladu sa Zakonom o koncesijama, a Ministarstvo za privredu da konačni obračun naknade za koncesije vrši u ugovorenim rokovima.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>- Ministarstvo za privredu - Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu</p>	<p>60 dana</p>
<p>Tačka 6.1.1.2. Izvještaja</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>- Ministarstvo za privredu - Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu</p>	<p>60 dana</p>
<p>12. Uskladiti Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u Kantonu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje prava dodatka na plaću.</p>	<p>- Član 9. (Platni razredi i koeficijenti za predsjedavajućeg Skupštine koji dužnost obavlja profesionalno, Nosioca izvršne funkcije, savjetnika, Kantonalnog pravobranioca i zamjenika kantonalnog pravobranioca) i član 20. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona (Platni razredi i koeficijenti za državne službenike) usklađeni su u potpunosti sa platnim razredima i koeficijentima iz Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti F BiH;</p> <p>- Članom 22. stav (1) Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona je utvrđeno da: „za ostale poslove koji se obavljaju po posebnim uvjetima određenim posebnim propisima dodatak na plaću se može odrediti od 10% do 20%.“ i stav (3) istog člana: „Iznos dodatka na plaću na osnovu posebnih uvjeta rada iz stava (1) ovog člana utvrđuje se pravilnikom o plaćama i naknadama organa državne službe, u skladu sa kriterijima utvrđenim kolektivnim</p>	<p>Ministarstvo za pravosuđe i upravu</p>	<p>-</p>
<p>Tačka 6.1.2.1. Izvještaja</p>	<p>- Član 9. (Platni razredi i koeficijenti za predsjedavajućeg Skupštine koji dužnost obavlja profesionalno, Nosioca izvršne funkcije, savjetnika, Kantonalnog pravobranioca i zamjenika kantonalnog pravobranioca) i član 20. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona (Platni razredi i koeficijenti za državne službenike) usklađeni su u potpunosti sa platnim razredima i koeficijentima iz Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti F BiH;</p> <p>- Članom 22. stav (1) Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona je utvrđeno da: „za ostale poslove koji se obavljaju po posebnim uvjetima određenim posebnim propisima dodatak na plaću se može odrediti od 10% do 20%.“ i stav (3) istog člana: „Iznos dodatka na plaću na osnovu posebnih uvjeta rada iz stava (1) ovog člana utvrđuje se pravilnikom o plaćama i naknadama organa državne službe, u skladu sa kriterijima utvrđenim kolektivnim</p>	<p>Ministarstvo za pravosuđe i upravu</p>	<p>-</p>

ugovorom, zakonom i ostalim propisima." i isti je usklađen sa članom 23., stav 1. tačka 6) i stav 3. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH;

- Članom 2. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH („Službene novine F BiH“, broj: 06/20 i 3/22), utvrđeno je da: „Propisom i općim aktima rukovodioca organa državne službe i sudske vlasti ne mogu se utvrditi manja prava državnih službenika i namještenika od onih koja su utvrđena ovim ugovorom“, što znači da je moguće utvrditi veća prava. Članom 25. istog kolektivnog ugovora, stav (1) utvrđeno je da: „Državnom službeniku ili namješteniku koji radi na poslovima s posebnim uslovima rada, utvrđenim Pravilnikom o radnim odnosima, pripada pravo na posebni dodatak uz plaću u visini do 20%;

- Odbedbama član 19., stav (2) Zakona o radu („Službene novine F BiH“, broj: 26/16, 89/18, 23/20 - odluka US, 49/21 - dr. zakon, 103/21 - dr. zakon i 44/22), utvrđeno je da: "Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o radu ili ugovorom o radu mogu se utvrditi povoljnija prava od prava utvrđenih ovim zakonom", i stav (3): „Ako je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno ovim zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu, primjenjuje se za radnika najpovoljnije pravo, osim ako to ovim zakonom nije izričito zabranjeno.“

- Članom 62., stav 2, Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti F BiH utvrđeno je da: "Visinu i način ostvarivanja naknade i dodatke na plaću za kantone utvrdit će Vlada kantona, a za općinu i grad općinsko, odnosno gradsko vijeće.", što je Vlada i učinila donošenjem pomenutih odluka o dodacima.

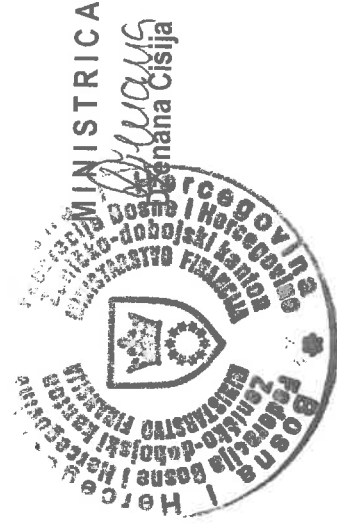
- Cilj odredbi članova 60., 62. i 63. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti F BiH, je da kantoni u svojim zakonima primijene osnovna načela za obračun plaća iz federalnog zakona, a da samu visinu i način ostvarivanja pojedinih prava, naknada i dodataka svaki

	<p>kanton uredi posebno svojim propisima u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima.</p> <p>- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona donesen je od strane Skupštine Kantona, kao najvišeg zakonodavnog tijela Kantona, a prije njegovog donošenja prošao je u formi Nacrta, Prijedloga, te amandmansku svu potrebnu proceduru po Poslovniku o radu Vlade i Skupštine kantona od strane nadležnih organa Kantona uz pozitivna mišljenja Sekretarijata za zakonodavstvo, i Zakonodavno pravne komisije Skupštine o usklađenosti Zakona sa Ustavom i pravnim sistemom, što uključuje i usklađenost sa federalnim zakonom.</p> <p>- Proizlazi da je Zakon o plaćama i naknadama u Zeničko-dobojskom kantonu, sa donesenim podzakonskim aktima, usklađen sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u F BiH, Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH i Zakonom o radu.</p>		
<p>13. Angažovanje izvršilaca za obavljanje redovnih poslova za izvođenje nastave na JU Univerzitet u Zenici vršiti u skladu sa odredbama Zakona o radu.</p> <p>Tačka 6.1.2.2. Izvještaja</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>JU Univerzitet u Zenici</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>14. Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.</p> <p>Tačka 6.1.2.2. Izvještaja</p>	<p>Mišljenje Federalnog ministarstva finansija broj: 05-02-4-727/20 od 07.02.2020. godine i broj:05-02-4-8920/21 od 17.11.2021, predočeno tokom revizije.</p> <p>Usaglasiti mišljenje Federalnog ministarstva finansija i Ureda za reviziju, i u skladu sa tim postupiti.</p>	<p>Ministarstvo finansija, Sektor za internu reviziju, Odsjek za računovodstvo, Odsjek za COIP u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija i Uredom za reviziju institucija u FBiH</p>	<p>Ministarstvo finansija je poduzelo aktivnosti na organiziranju sastanka u Federalnom ministarstvu finansija u vezi načina obračuna poreza i doprinosa na naknade za rad zaposlenika u komisijama. Akt Ministarstva finansija broj: 07-11-14637-4/23 od 27.09.2023. godine</p> <p>Kontinuirano</p>
<p>15. Programom utroška sredstava za razvoj turističke infrastrukture, turističkih destinacija i ponude jasno utvrditi namjenu i vrstu projekata koji se realizuju iz sredstava ovog poticaja, te utvrditi kriterije za raspodjelu sredstava na način da su povezani sa svrhom i namjenom subvencije, a</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Ministarstvo za privredu</p>	<p>Kontinuirano</p>

<p>izvještaj o realizaciji transfera treba da sadrži podatke o postignutim efektima shodno Zakonu o izvršavanju Budžeta Kantona.</p> <p>Tačka 6.1.2.3. Izvještaja</p>			
<p>16. Potrebno je da Vlada Kantona donese odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.</p> <p>Tačka 6.1.2.4. Izvještaja</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Vlada Kantona, uz usaglašen prijedlog kantonalnog ministra zdravstva i kantonalnog ministra finansija</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>17. Utvrditi jasne i mjerljive kriterije za raspodjelu sredstava drugim nivoima vlasti kod Direkcije za ceste i Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, a raspodjelu sredstava transfera neprofitnim organizacijama vršiti na osnovu utvrđenih kriterija, u skladu sa programom utroška sredstava i Zakonom o izvršavanju Budžeta.</p> <p>Tačka 6.2.1.4. Izvještaja</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>- Kantonalna direkcija za ceste, - Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>Tačka 6.2.1.4. Izvještaja</p>			
<p>18. Potrebno je da Direkcija za ceste zaključuje ugovore sa korisnicima kapitalnih transfera kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze.</p> <p>Tačka 6.2.1.4. Izvještaja</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Kantonalna direkcija za ceste</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>19. Izvještaj o realizaciji kapitalnog transfera od vodnih naknada treba da sadrži podatke o postignutim efektima, shodno Zakonu o izvršavanju Budžeta Kantona.</p> <p>Tačka 6.2.1.4. Izvještaja</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>20. Izvršiti analizu strukture neraspoređenog viška rashoda nad prihodima i prema konstatovanom poduzeti odgovarajuće aktivnosti s ciljem istinitog i fer iskazivanja u finansijskim izvještajima, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.</p> <p>Tačka 6.1.3. Izvještaja</p>	<p>Pristupiti realizaciji preporuke Ureda za reviziju</p>	<p>Ministarstvo finansija - Odsjek za računovodstvo u saradnji sa svim budžetskim korisnicima, Sektorom za internu reviziju i Oracle BH koji pruža funkcionalnu i tehničku podršku sistemu trezora</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>21. U slučaju korištenja namjenskih novčanih sredstava u svrhu izmirenja tekućih obaveza, utvrditi način raspologanja, iznos, na koja namjenska</p> <p>Tačka 6.1.3. Izvještaja</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Vlada, Ministarstvo finansija i ministarstva iz čije nadležnosti su namjenska sredstva, prilikom donošenja Odluke</p>	<p>Kontinuirano</p>

<p>sredstva se odnosi i rok povrata, kako bi ova sredstva bila raspoloživa za korištenje u propisane namjene.</p>			
<p>Tačka 6.2.1.1. Izvještaja</p> <p>22. Knjigovodstveno evidentirati sva potraživanja Kantona, ona koja su starija od šest mjeseci preknjižavati na sumnjiva i sporna, te vršiti ocjenu njihove naplativosti i za potraživanja čija je naplata neizvjesna poduzeti dalje aktivnosti u skladu Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Zeničko-dobojskog kantona.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Pomenuti budžetski korisnici i svi ostali kontinuirano</p>	<p>Kontinuirano, blagovremeno poduzimati aktivnosti po preporuci Ureda za reviziju</p>
<p>Tačka 6.2.1.2. Izvještaja</p> <p>23. Poduzeti aktivnosti kako bi budžetski korisnici izvršili obračun revalorizacije stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Zeničko-dobojskog kantona.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Svi budžetski korisnici i Ministarstvo financija</p>	<p>Ministarstvo finansija dostavilo je instrukciju svim budžetskim korisnicima, broj: 07-03-02/11-957-5/23 od 25.09.2023. godine, o načinu obračuna revalorizacije stalnih sredstava na dan 31.12.2022. godine</p>
<p>Tačka 6.2.2. Izvještaja</p> <p>24. Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline i Direkcija za puteve trebaju uspostaviti evidencije stalnih sredstava u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, u cilju istinitog i tačnog iskazivanja vrijednosti imovine Kantona.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline, Kantonalna direkcija za ceste i Vlada Kantona</p>	<p>Kontinuiran</p>
<p>Tačka 6.2.2. Izvještaja</p> <p>25. Donijeti procedure kojima će se regulisati način planiranja, evidentiranja i upravljanja dugom, te preispitati način evidentiranja potraživanja od JP „Plava voda“ d.o.o. Travnik.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Ministarstvo finansija – Sekretar ministarstva (procedure), Odsjek za računovodstvo, u saradnji sa Sektorom za internu reviziju i Federalnim ministarstvom finansija</p>	<p>90 dana</p>
<p>Tačka 6.2.4. Izvještaja</p> <p>26. Popisom utvrditi stvarno stanje imovine, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja, shodno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Pomenuti budžetski korisnici, Ministarstvo finansija, Odsjek za računovodstvo, predsjednici popisnih komisija, Centralna popisna komisija.</p>	<p>Prilikom vršenja popisa na dan 31.12.2023. godine</p>

<p>Tačka 6.2.5. Izvještaja</p>	<p>27. Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta na način da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca u izvještajnom periodu.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Ministarstvo finansija-Odsjek za računovodstvo</p>	<p>Prilikom sačinjavanja izvještaja o novčanim tokovima za 2023. godinu i dalje kontinuirano</p>
<p>Tačka 6.3. Izvještaja</p>	<p>28. Uprava policije treba da ocjenu ponuda vrši u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije, a Služba za zajedničke poslove da izvrši realnu procjenu vrijednosti predmeta nabavke, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>- Ministarstvo unutrašnjih poslova- Uprava policije, - Služba za zajedničke poslove - Zeničko-dobojskog kantona</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>Tačka 7. Izvještaja</p>	<p>29. Direkcija za ceste treba da tendersku dokumentaciju sačinjava na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te osigura sve preduslove za realizaciju ugovora u cilju efikasnog korištenja javnih sredstava.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Kantonalna direkcija za ceste</p>	<p>Kontinuirano</p>
<p>Tačka 7. Izvještaja</p>	<p>30. Nabavku finansijskih/bankarskih usluga vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.</p>	<p>Postupiti po preporuci Ureda za reviziju</p>	<p>Ministarstvo finansija</p>	<p>-</p>
<p>Tačka 7. Izvještaja</p>				

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

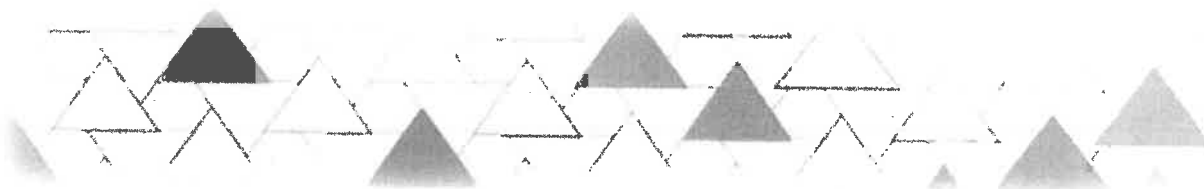
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

2022.

Broj: 01-02-07-11-2-3005-7/22

Sarajevo, septembar 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD.....	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA.....	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	12
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE.....	17
5.1	Izrada i donošenje budžeta.....	17
5.2	Izveštavanje.....	19
6.	KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	19
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	20
6.1.1	Prihodi.....	20
6.1.1.1	Prihodi od poreza.....	20
6.1.1.2	Neporezni prihodi.....	20
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	23
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	24
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih.....	24
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	26
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	29
6.1.2.4	Kapitalni transferi.....	34
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	38
6.1.3	Finansijski rezultat.....	39
6.2	BILANS STANJA.....	40
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	40
6.2.1.1	Novčana sredstva.....	40
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	41
6.2.2	Stalna sredstva.....	43
6.2.2.1	Dugoročna razgraničenja.....	45
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	46
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja.....	46
6.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	48
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	49
7.	JAVNE NABAVKE.....	50
8.	SUDSKI SPOROVI.....	54
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	54
V.	PRILOZI.....	58
1.	KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	58
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA.....	58

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Zeničko-dobojskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton), koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Kantona na 31. 12. 2022. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Potraživanja su manje iskazana za 2.786.684 KM jer nije knjigovodstveno evidentirano potraživanje po osnovu sporazuma o vansudskom poravnanju za izmirenje duga od „Natron“ d.d. Maglaj, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.1.1.2 i 6.2.1.2 Izvještaja);**
2. **Stalna sredstva na datum bilansa potcijenjena su za 63.148.807 KM s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija, iako je, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena proizvođača industrijskih proizvoda u 2022. godini iznosio 17,4%. Navedeno nije u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Zeničko-dobojskog kantona, kojima je propisano da se revalorizacija vrši ako je inflacija na godišnjem nivou, mjerena rastom cijena, viša od 10% ili 10% i više, kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava (tačka 6.2.2 Izvještaja);**
3. **Ne možemo potvrditi primljene tekuće transfere i donacije iskazane u Izvještaju o novčanim tokovima u iznosu od 25.323.593 KM s obzirom na to nisu prevedeni na primitke novca. Također, nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su rashodi i izdaci prevedeni na izdatke novca. Zbog navedenog, Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH (tačka 6.3 Izvještaja).**

Reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja*.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Nezavisni smo od Kantona u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- Na datum bilansa evidentirane su obaveze u iznosu od 144.065.664 KM na osnovu evidencije ASA Bank d.d. Sarajevo o zaprimljenim sudskim rješenjima o izvršenju, koje se najvećim dijelom odnose na presude iz radno-pravnih odnosa. Sredstva za plaćanje ovih obaveza se planiraju i realizuju na osnovu Akcionog plana za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda iz 2019. godine, kojim je planirano izmirenje obaveza po osnovu sudskih rješenja o izvršenju u periodu od 22 godine, počev od 2020. godine. U prethodnim periodima nisu planirana sredstva za izmirenje ovih obaveza u dovoljnom iznosu, zbog čega rashodi i obaveze nisu iskazane na odgovarajućim bilansnim pozicijama u trenutku njihovog nastanka, kako je propisano Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2.1 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izvještaje

Ministar finansija Kantona odgovoran je za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Kantona;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Kantona za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Ne može se potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora u iznosu od 1.420.901 KM sa vanjskim saradnicima za izvođenje nastave, odnosno za obavljanje redovnih, sistematizovanih poslova u JU Univerzitet u Zenici, koji se vrše u kontinuitetu tokom cijele godine. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o radu (tačka 6.1.2.2 Izvještaja);
2. Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti kod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (2.000.000 KM) i Kantonalne direkcije za ceste (3.950.000 KM) dodijeljeni su bez javnog poziva i bez jasno utvrđenih kriterija za raspodjelu sredstava. Raspodjela kapitalnih transfera neprofitnim organizacijama kod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (570.000 KM) nije izvršena na osnovu kriterija utvrđenih programom utroška ovih sredstava. Zbog navedenog nije osiguran princip transparentnosti, niti je postupljeno u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona za 2022. godinu (tačka 6.1.2.4 Izvještaja);
3. U postupku nabavke motornog vozila Kantonalne direkcije za ceste u iznosu od 86.988 KM tenderska dokumentacija nije sačinjena na način da osigura dovoljan stepen aktivne konkurencije. Također, realizacija dijela zaključenih okvirnih sporazuma i ugovora za izvođenje radova za rekonstrukciju cesta (3.813.099 KM) nije započela jer nisu prethodno osigurani preduslovi za njihovu realizaciju, što ima uticaja na efikasno trošenje javnih sredstava. Zbog navedenog nije postupljeno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Kantona u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **U 2022. godini na snazi je bila Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu, kojom je ustanovama iz oblasti zdravstva u vrijeme prirodne nesreće i epidemije COVID-19 omogućen prijem u radni odnos bez obaveznog javnog oglašavanja, ali nije definisano da li se ovaj izuzetak odnosi na prijem u radni odnos na određeno ili na neodređeno vrijeme. U maju 2023. godine donesena je nova Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu kojom je također ostavljena mogućnost zapošljavanja u javnom sektoru bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, koja nije u skladu s odredbama Zakona o radu (tačka 4. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, rukovodstvo Kantona odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Kantona, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 9. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Koibarić
Dragan Koibarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić
Dževad Nekić

II. REZIMÉ DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Uspostaviti sistem internih kontrola koji se zasniva na COSO modelu u dijelu utvrđivanja rizika, sačinjavanja mapi procesa, registra rizika, imenovanja koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu i izvještavanja o sistemu internih kontrola, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Poduzeti aktivnosti na postavljanju direktora Direkcije za ceste u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline.	4.
3.*	Ministarstvo finansija treba da donese akt o otvaranju podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora za namjenska sredstva, kojim će se regulisati način planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja ovim sredstvima.	4.
4.*	Preispitati odredbe Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu u dijelu koji se odnosi na prijem u radni odnos bez raspisivanja javnog oglasa.	4.
5.*	Potrebno je da rukovodioci svih budžetskih korisnika sačinjavaju izjave o fiskalnoj odgovornosti i dostavljaju ih Ministarstvu finansija koje vrši njihovu suštinsku i formalnu provjeru, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.	4.
6.*	Uspostaviti internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH u dijelu koji se odnosi na popunjavanje radnih mjesta u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija.	4.
7.	Potrebno je da Ured za borbu protiv korupcije nastavi aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi se usvojio registar rizika za izradu planova integriteta i da sve institucije donesu planove integriteta i provode aktivnosti utvrđene planom.	4.
8.*	Instrukcijama za sačinjavanje budžetskih zahtjeva utvrditi gornje granice rashoda po budžetskim korisnicima, rashode i izdatke na razdjelu budžetskih korisnika iskazati po svim izvorima finansiranja, sačinjavati planove novčanih tokova i obveze stvarati do iznosa odobrenog posebnim dijelom Budžeta, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	5.1.
9.	Rashode i izdatke budžetom planirati na pozicijama propisanim kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	5.1.
10.	Periodične i godišnje finansijske izvještaje budžetski korisnici treba da sačinjavaju i dostavljaju u propisanim rokovima, u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.

11.*	Potrebno je da Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu i Ministarstvo za privredu okončaju aktivnosti na uspostavi registra zaključenih ugovora o koncesiji, u skladu sa Zakonom o koncesijama, a Ministarstvo za privredu da konačni obračun naknade za koncesije vrši u ugovorenim rokovima.	6.1.1.2
12.*	Uskladiti Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u Kantonu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje prava dodatka na plaću.	6.1.2.1
13.*	Angažovanje izvršilaca za obavljanje redovnih poslova za izvođenje nastave na JU Univerzitet u Zenici vršiti u skladu sa odredbama Zakona o radu.	6.1.2.2
14.*	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.	6.1.2.2
15.	Programom utroška sredstava za razvoj turističke infrastrukture, turističkih destinacija i ponude jasno utvrditi namjenu i vrstu projekata koji se realizuju iz sredstava ovog poticaja, te utvrditi kriterije za raspodjelu sredstava na način da su povezani sa svrhom i namjenom subvencije, a izvještaj o realizaciji transfera treba da sadrži podatke o postignutim efektima shodno Zakonu o izvršavanju Budžeta Kantona.	6.1.2.3
16.*	Potrebno je da Vlada Kantona donese odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.	6.1.2.4
17.	Utvrditi jasne i mjerljive kriterije za raspodjelu sredstava drugim nivoima vlasti kod Direkcije za ceste i Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, a raspodjelu sredstava transfera neprofitnim organizacijama vršiti na osnovu utvrđenih kriterija, u skladu sa programom utroška sredstava i Zakonom o izvršavanju Budžeta.	6.2.1.4
18.	Potrebno je da Direkcija za ceste zaključuje ugovore sa korisnicima kapitalnih transfera kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze.	6.2.1.4
19.*	Izvještaj o realizaciji kapitalnog transfera od vodnih naknada treba da sadrži podatke o postignutim efektima, shodno Zakonu o izvršavanju Budžeta Kantona.	6.2.1.4
20.*	Izvršiti analizu strukture neraspoređenog viška rashoda nad prihodima i prema konstatovanom poduzeti odgovarajuće aktivnosti s ciljem istinitog i fer iskazivanja u finansijskim izvještajima, u skladu s Pravičnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.1.3.
21.*	U slučaju korištenja namjenskih novčanih sredstava u svrhu izmirenja tekućih obaveza, utvrditi način raspolaganja, iznos, na koja namjenska sredstva se odnosi i rok povrata, kako bi ova sredstva bila raspoloživa za korištenje u propisane namjene.	6.2.1.1
22.*	Knjigovodstveno evidentirati sva potraživanja Kantona, ona koja su starija od šest mjeseci preknjižavati na sumnjiva i sporna, te vršiti ocjenu njihove naplativosti i za potraživanja čija je naplata neizvjesna poduzeti dalje aktivnosti u skladu Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Zeničko-dobojskog kantona.	6.2.1.2

23.	Poduzeti aktivnosti kako bi budžetski korisnici izvršili obračun revalorizacije stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Zeničko-dobojskog kantona.	6.2.2
24.*	Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline i Direkcija za puteve trebaju uspostaviti evidencije stalnih sredstava u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, u cilju istinitog i tačnog iskazivanja vrijednosti imovine Kantona.	6.2.2
25.*	Donijeti procedure kojima će se regulisati način planiranja, evidentiranja i upravljanja dugom, te preispitati način evidentiranja potraživanja od JP „Plava voda“ d.o.o. Travnik.	6.2.4
26.*	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja, shodno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.5
27.*	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta na način da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca u izvještajnom periodu.	6.3.
28.*	Uprava policije treba da ocjenu ponuda vrši u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije, a Služba za zajedničke poslove da izvrši realnu procjenu vrijednosti predmeta nabavke, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.	7.
29.	Direkcija za ceste treba da tendersku dokumentaciju sačinjava na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te osigura sve predušlove za realizaciju ugovora u cilju efikasnog korištenja javnih sredstava.	7.
30.*	Nabavku finansijskih/bankarskih usluga vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	7.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (21)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija konsolidovanih finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidovani finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
    - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
  - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
  - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Zeničko-dobojskog kantona;
  - Zakon o državnoj službi u FBiH;
  - Zakon o radu;
  - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
  - Budžet Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu;
  - Zakon o izvršavanju Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu;
  - Zakon o trezoru u FBiH;
  - Zakon o koncesijama Zeničko-dobojskog kantona;
  - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH;
  - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona;
  - Zakon o porezu na dohodak;
  - Zakon o doprinosima;
  - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zeničko-dobojski kanton je kao federalna jedinica uspostavljen Ustavom FBiH,² Zakonom o federalnim jedinicama³ i Ustavom Kantona. Ustavom Kantona uređena je organizacija i status Kantona, njegove nadležnosti i struktura vlasti. Ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom FBiH izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu utvrđene kao zajedničke nadležnosti Federacije i Kantona.

Ustavne nadležnosti obavljaju se putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Zakonodavnu vlast vrši Skupština Kantona (u daljnjem tekstu: Skupština), a izvršnu Vlada Kantona (u daljnjem tekstu: Vlada) koju čini premijer i deset ministara. Sudsku vlast vrše Kantonalni sud i općinski sudovi.

Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, zavodi, uprave i ustanove, u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rukovođenja i druga pitanja od značaja za organizovanje i funkcionisanje. Kantonalnim ministarstvima rukovode ministri, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa utvrđuju se Budžetom Kantona, koji na prijedlog Vlade donosi Skupština. Iz Budžeta Kantona finansiraju se 134 korisnika, od čega je 10 ministarstava, 62 osnovne škole, 34 srednje škole, devet pravosudnih institucija, dvije institucije visokog obrazovanja (Univerzitet u Zenici i Islamski pedagoški fakultet) i 17 ostalih budžetskih korisnika.

Budžetom Kantona za 2022. godinu planirano je 9.104 zaposlenih, a na 31. 12. 2022. godine u organima i institucijama koje se finansiraju iz Budžeta Kantona bio je 8.641 zaposleni (osnovno obrazovanje 3.868, srednje obrazovanje 1.857, MUP i Uprava policije 1.514, pravosudne institucije 511, visoko školstvo 342 i ministarstva, službe, uprave i zavodi 549).

Dužnost premijerke obavlja Amra Mehmedić, koja je imenovana Odlukom o potvrđivanju Vlade Kantona od 23. 12. 2022. godine,⁴ a do tada je premijer bio Mirnes Bašić.

Sjedište Vlade Kantona je u Zenici, Ulica Kučukovići broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Kantona za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li konsolidovani finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima, u periodu od novembra 2022. godine do septembra 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

² „Sl. novine FBiH“, br. 1/94

³ „Sl. novine FBiH“, br. 9/96

⁴ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br.24/22

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Kantona za 2020. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o konsolidovanim finansijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Kanton je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio je o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete određene mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

<i>Realizovane preporuke</i>	
1.	Popunjeno je radno mjesto budžetskog inspektora koje je sistematizovano Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija, s ciljem uspostavljanja budžetskog nadzora u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.
2.	Analiza iskaza sačinjena je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, kao i godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta Kantona u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.
3.	Izmjenama Odluke o načinu raspodjele i korištenju finansijskih sredstava prikupljenih po osnovu kontinuirane i jednokratne naknade od koncesija definisano je za koje namjene se mogu koristiti sredstva prikupljena po osnovu naknada od koncesija.
4.	Vlada Kantona je donijela program utroška sredstava naknada za zaštitu okoliša u propisanom roku, a za transfer sanacije divljih deponija propisana je dokumentacija koja će biti dokaz za ispunjenost kriterija koja se koristila pri raspodjeli sredstava.
5.	Izdaci za kapitalna ulaganja planirani su na propisanim pozicijama kontnog plana, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
<i>Djelimično realizovane preporuke</i>	
1.	Vlada Kantona je u 2023. godini donijela novu Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Kantonu, kojom je i dalje ostavljena mogućnost prijema u radni odnos bez raspisivanja javnog oglasa.
2.	Ministarstvo finansija je vršilo formalnu i za odabrani uzorak suštinsku provjeru izjava o fiskalnoj odgovornosti, ali i dalje određeni broj budžetskih korisnika nije sačinio i dostavilo izjavu Ministarstvu finansija u skladu s odredbama Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.
3.	Prilikom izrade, donošenja i izvršavanja budžeta planirano je pokriće deficita iz prethodnih godina. Međutim, nisu se sačinjavali planovi novčanih tokova, niti su se obaveze stvarale do iznosa odobrenog posebnim dijelom Budžeta, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.
4.	U skladu sa Zakonom o koncesijama, Ministarstvo za privredu i Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu poduzeli su aktivnosti na uspostavi registara zaključenih ugovora o koncesiji iz svoje nadležnosti, koje nisu još okončane u potpunosti.
5.	Program utroška sredstava vodnih naknada donesen je u propisanom roku, ali nije izvršena analiza odobrenih projekata s ciljem efikasnijeg utroška namjenskih sredstava, niti je sačinjen izvještaj o postignutim efektima shodno Zakonu o izvršavanju Budžeta Kantona.

6.	Poduzete su aktivnosti u vezi s naplatom potraživanja, ali ne i aktivnosti za potraživanja čija je naplata neizvjesna, u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.
7.	Knjigovodstveno su evidentirane dugoročne obaveze po osnovu zajma za „Projekat regionalni vodovod Plava voda“. Međutim, povezana potraživanja od krajnjeg korisnika kredita evidentirana su na dugoročnim razgraničenjima i nisu donesene procedure kojima se uređuje upravljanje dugom.
8.	Izvršen je godišnji popis imovine i obaveza, ali nije u potpunosti izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
9.	Prilikom provođenja postupaka nabavke provodila se e-aukcija u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Međutim, utvrdili smo nepravilnosti koje se odnose na način utvrđivanja realne procijenjene vrijednosti predmeta nabavke i poštovanja odredbi zaključenih ugovora.
1.	Uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u Kantonu u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, koji se odnosi na procjenu rizika, sačinjavanje registra rizika, strategije upravljanja rizicima i mape procesa.
2.	Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH u dijelu koji se odnosi na popunjavanje radnih mjesta sistematizovanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija.
3.	Uskladiti Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u Kantonu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje prava dodataka na plaću.
4.	Angažovanje izvršilaca za obavljanje redovnih poslova na JU Univerzitet u Zenici vršiti u skladu sa Zakonom o radu.
5.	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.
6.	Vlada Kantona treba da donese odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.
7.	Izvršiti analizu iskazanog viška rashoda nad prihodima i prema konstatovanom poduzeti odgovarajuće aktivnosti s ciljem istinitog i fer iskazivanja u finansijskim izvještajima, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
8.	Potrebno je da Ministarstvo finansija donese akt o otvaranju podračuna u okviru Jedinog računa Trezora za namjenska sredstva, kojim će se regulisati način planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja ovim sredstvima.
9.	U slučaju korištenja namjenskih novčanih sredstava u svrhu izmirenja tekućih obaveza utvrditi način raspolaganja, iznos, na koja namjenska sredstva se odnosi i rok povrata, kako bi ova sredstva bila raspoloživa za korištenje u propisane namjene.
10.	Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline i Direkcija za puteve trebaju uspostaviti evidencije stalnih sredstava u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, te poduzeti aktivnosti s ciljem utvrđivanja statusa ulaganja u lokalne puteve iz ranijeg perioda i njegovog evidentiranja.

11.	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
12.	Nabavku finansijskih/bankarskih usluga vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dato je ukupno 30 preporuka, od čega je devet novih i 21 preporuka koje su već date u Izveštaju o finansijskoj reviziji za 2020. godinu (12 nerealizovanih i devet djelimično realizovanih).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je pet preporuka, od kojih su tri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, a dvije djelimično.

Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponoviti će se u okviru izvještaja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Kanton u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁵ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni su za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u skladu s propisima koji to regulišu, kao i da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruju upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovorni su i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti u skladu sa standardima interne kontrole.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Rukovodioci budžetskih korisnika u ranijem periodu donijeli su interne akte iz nadležnosti, kojima su uredili poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni. Doneseni su pravilnici o unutrašnjoj organizaciji kojim je utvrđena organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, sa opisom radnih mjesta i potrebnim uslovima za njihovo obavljanje, uključujući i obaveze i odgovornosti. Međutim, navedene pravilnike potrebno je ažurirati u cilju definisanja obaveza rukovodilaca na svim nivoima za uspostavljanje, razvoj i provođenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Utvrdili smo da dio korisnika još nije imenovao koordinate za finansijsko upravljanje i kontrolu.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave⁷ utvrđeno je da je Kantonalna direkcija za ceste Zeničko-dobojskog kantona (u daljnjem tekstu: Direkcija za ceste) u sastavu Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline, kojom upravlja direktor koji ima status rukovodećeg državnog službenika. Utvrdili smo da nisu pokrenute aktivnosti za popunu radnog mjesta putem javnog oglašavanja direktora Direkcije za ceste, a ove poslove obavlja državni službenik postavljen na radno mjesto pomoćnika ministra na osnovu rješenja ministra od 28. 5. 2019. godine. Shodno tome, smatramo da je neprimjereno dug period u kojem nisu poduzete aktivnosti za imenovanje direktora i može imati uticaja na kontrolno okruženje, a posebno uvažavajući činjenicu da Direkcija za ceste obavlja poslove iz nadležnosti održavanja i rekonstrukcije cestovne infrastrukture Kantona za koju se izdvajaju značajna sredstva.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Revizijom smo utvrdili da većina budžetskih korisnika (od kojih je značajan broj ustanova obrazovanja) nije vršila identifikovanje i procjenu uticaja i vjerovatnoće rizika na ključne segmente poslovanja, nije uspostavila registar rizika niti je donijela strategiju upravljanja rizicima.

Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. Donesene su određene pisane politike i procedure s ciljem uspostavljanja kontrolnih aktivnosti. Budući da se u najvećoj mjeri ne vrši identifikacija i ocjena rizika i ne utvrđuju ciljevi programa, kontrolne aktivnosti nisu utvrđene kao odgovor na rizike i da bi se postigli ciljevi korisnika javnih sredstava.

Revizijom smo utvrdili da značajan broj budžetskih korisnika (od čega je najveći broj ustanova obrazovanja) nije sačinio mape poslovnih procesa. U toku 2022. godine u Ministarstvu finansija sačinjene su radne verzije mape procesa koje nisu okončane i usvojene.

Računovodstvene politike za kantonalne budžetske korisnike i Trezor donesene su 2019. godine⁸ na osnovu Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor. Međutim, njima nisu uređeni svi specifični odnosi i poslovni događaji koji zahtijevaju dodatna pravila za njihovo knjiženje (evidentiranja obaveza Kantona po izvršnim sudskim rješenjima, obaveza po osnovu ugovora o kreditima, te potraživanja od krajnjih korisnika kredita). Ministarstvo finansija nije uz saglasnost Vlade donijelo Uputstvo za otvaranje podračuna, u skladu sa članom 48. Zakona o izvršavanju budžeta Kantona. Poslovne promjene koje se odnose na račune pravosudnih institucija knjigovodstveno se evidentiraju u okviru Glavne knjige trezora, ali nisu donesene procedure kojima bi se definisao način raspolaganja, upravljanja i kontrole ovih računa.

Na nivou Kantona nije donesen propis kojim bi se regulisale plaće i naknade članova organa upravljanja i drugih organa institucija, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je Kanton osnivač.

Vlada Kantona je 2019. godine donijela Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu⁹, a njenim izmjenama u toku 2020. godine ustanovama iz oblasti zdravstva u vrijeme prirodne nesreće i epidemije COVID-19 omogućila je prijem u radni odnos bez obaveznog javnog oglašavanja. Uredbom nije definisano da li se ovaj izuzetak odnosi na prijem u radni odnos na određeno ili na neodređeno vrijeme.

S tim u vezi, Vlada Kantona je 19. 5. 2023. donijela Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu kojom je stavljena van snage Uredba iz 2019. i njene izmjene. Novom Uredbom definisano je da se odnosi na prijem u radni odnos u zavodima, agencijama, direkcijama, pravnim licima sa javnim ovlaštenjima na području Kantona, u javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Kanton, općine ili gradovi, te privrednim društvima u kojima Kanton, gradovi ili općine učestvuju sa više od 50% od ukupnog kapitala.

⁷ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 10/15 i 8/22

⁸ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 19/19

⁹ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 8/19, 6/20 i 19/20

Uredbom je utvrđeno da se prijem u radni odnos bez raspisivanja javnog oglasa može vršiti, pored slučaja otkaza s ponudom izmijenjenog ugovora o radu i prijema uposlenih na određeno vrijeme po programima zapošljavanja, i na određeno vrijeme ako se radi o poslovima koji ne trpe odlaganje zaključivanjem ugovora o radu jednokratno za konkretno radno mjesto sa istim izvršiocom, najduže do 120 dana u kojem periodu se mora okončati procedura prijema u radni odnos, a u slučajevima: prestanka radnog odnosa zbog smrti uposlenika, prestanak radnog odnosa bez otkaznog roka, porodiljskog odsustva ili odsutnosti radnika zbog bolovanja i neophodnog hitnog radnog angažovanja radnika zbog iznenadnog povećanja obima posla kojim bi se spriječio nastanak veće štete ili kvara na postrojenjima, te za vrijeme proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće ili epidemije zarazne bolesti. Skrećemo pažnju na to da je Uredbom o postupku prijema u radni odnos u Zeničko-dobojskom kantonu iz 2023. godine ostavljena mogućnost zapošljavanja na određeno vrijeme bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, iako je članom 20.a Zakona o radu¹⁰ utvrđeno da se u zavodima, agencijama, direkcijama i upravnim organizacijama pod drugim nazivom, pravnim licima sa javnim ovlaštenjima na teritoriji FBiH, kao i u javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Federacija, kanton, grad ili općina, te u privrednim društvima u kojima Federacija, kanton, grad ili općina učestvuje sa više od 50% ukupnog kapitala, prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja za prijem u radni odnos.

Korisnici javnih sredstava prvog nivoa i vanbudžetski fondovi na kantonalnom nivou, u skladu sa članom 14. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, dužni su izraditi godišnje izvještaje o funkcionisanju sistema FUK-a i dostaviti ih kantonalnom ministarstvu finansija.

Ministarstvo finansija, u skladu sa članom 15. ovog Zakona, sačinilo je Godišnji konsolidovani izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, koji je 31. 3. 2023. godine dostavilo Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija.

Iako je Ministarstvo finansija uputilo akt svim korisnicima da dostave izvještaje, samo 28 korisnika je dostavilo izvještaj na osnovu kojih je sačinjen konsolidovani izvještaj. Izvještaje je dostavilo 19 budžetskih korisnika (devet ministarstva i 12 ostalih budžetskih korisnika) od njih 134 i devet ostalih obveznika (dva grada, pet javnih ustanova, Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona i JP „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“), zbog čega konsolidovani izvještaj ne prikazuje stvarno stanje u provedbi sistema internih kontrola u javnom sektoru u Kantonu.

U Konsolidovanom izvještaju o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole konstatovano je da se kod većeg broja budžetskih korisnika ne utvrđuju rizici i procjena vjerovatnoće uticaja rizika, nisu sačinjeni registri rizika ni strategija upravljanja rizika, niti su sačinjene mape procesa. Također, zadatke vezane za finansijsko upravljanje i kontrolu nije delegirao rukovodilac organizacije, niti se zaposlenici obučavaju iz oblasti finansijskog upravljanja i kontrole.

Značajan broj korisnika nije sačinio i dostavio Ministarstvu finansija Kantona godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Nisu poduzete dovoljne aktivnosti, niti je veći broj budžetskih korisnika (značajan broj se odnosi na ustanove iz oblasti obrazovanja) uspostavio sistem internih kontrola u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje mape procesa, procjene rizika i izvještavanja o sistemu internih kontrola, kako bi se uspostavio i implementirao sistem internih kontrola koji se zasniva na COSO modelu i koji je u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravihnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- **uspostaviti sistem internih kontrola koji se zasniva na COSO modelu u dijelu utvrđivanja rizika, sačinjavanja mapi procesa, registra rizika, imenovanja koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu i izvještavanja o sistemu internih kontrola, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;**

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18 i 44/22

- *poduzeti aktivnosti na postavljanju direktora Direkcije za ceste u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline;*
- *Ministarstvo finansija treba da donese akt o otvaranju podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora za namjenska sredstva, kojim će se regulisati način planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja ovim sredstvima;*
- *preispitati odredbe Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu u dijelu koji se odnosi na prijem u radni odnos bez raspisivanja javnog oglasa.*

Fiskalna odgovornost

Fiskalna odgovornost regulisana je članom 44. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je utvrđeno da su rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni za zakonito i namjensko korištenje sredstava i učinkovito i uspješno funkcioniranje sistema finansijskog upravljanja i kontrole u okviru budžetom utvrđenih sredstava. Rukovodioci korisnika Budžeta Kantona, vanbudžetski fondovi i jedinice lokalne samouprave s područja Kantona dužni su dostaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu finansija, koje je nadležno da vrši formalnu i suštinsku provjeru sadržaja dostavljenih izvjava u skladu s Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izvjava o fiskalnoj odgovornosti.¹¹

Odsjek za planiranje i izvršenje budžeta u Ministarstvu finansija vrši prijem izvjava i njihovu formalnu provjeru. Prema prezentiranim podacima izvjava o fiskalnoj odgovornosti za 2022. godinu sačinilo je i dostavilo Ministarstvu finansija ukupno 54 korisnika (od 134 korisnika Budžeta Kantona izvještaj je dostavilo 40 od toga 11 van roka, od dvanaest jedinica lokalne samouprave deset ih je dostavilo i dva vanbudžetska korisnika), iako je navedeno obaveza svih rukovodilaca budžetskih korisnika i ostalih institucija i ustanova.

Nakon prijema izvjava za 2022. godinu, Odsjek je izvršio formalnu provjeru izvjava o čemu je sačinjen zapisnik za svaku prispjelu izvjavu. Pored formalne provjere dostavljenih izvjava, u maju 2023. godine je izvršena i provjera sadržaja izvjava i vjerodostojnosti odgovora u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti za: Ministarstvo unutrašnjih poslova, Općinski sud u Visokom, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Ministarstvo zdravstva i Ministarstvo za boračka pitanja. Nakon provjere sačinjeni su zapisnici o provedenoj kontroli izvjava.

Shodno navedenom, značajan broj budžetskih korisnika, iako je bio obavezan, nije dostavio izvjava o fiskalnoj odgovornosti, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izvjava o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- *potrebno je da rukovodioci svih budžetskih korisnika sačinjavaju izvjava o fiskalnoj odgovornosti i dostavljaju ih Ministarstvu finansija koje vrši njihovu suštinsku i formalnu provjeru, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izvjava o fiskalnoj odgovornosti.*

Budžetski nadzor

Obaveza uspostave i provođenje budžetskog nadzora utvrđena je Zakonom o budžetima u FBiH, a poslove budžetskog nadzora trebaju obavljati budžetski inspektori koji su ovlašteni službenici kantonalnih ministarstava finansija.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija Kantona sistematizovano je radno mjesto budžetskog inspektora, koje je popunjeno u februaru 2022. godine. Prema izvještaju o radu budžetskog inspektora u 2022. godinu izvršeno je osam budžetskih nadzora nad kontrolom prikupljanja, evidentiranja i utroška vlastitih prihoda kod osnovnih škola.

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹² i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹³ svi kantoni u FBiH u obavezi su formirati zajedničku jedinicu za internu reviziju pri kantonalnom ministarstvu finansija, koja će pokrivati sve budžetske organizacije prvog i drugog reda u sastavu kantona, ali i jedinice lokalne samouprave, vanbudžetske fondove i ostala pravna lica u kojima Kanton ima većinski udjel a koja ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija Kantona formiran je Sektor za internu reviziju u kojem su sistematizovana tri radna mjesta (pomoćnik ministra za internu reviziju i dva stručna saradnika-interna revizora). Nije popunjeno radno mjesto pomoćnika ministra za internu reviziju (rukovodeće radno mjesto), čime nije u potpunosti uspostavljena jedinica za internu reviziju.

S obzirom na to da nije popunjeno radno mjesto rukovodioca nije sačinjen Pravilnik o internoj reviziji i operativna uputstva, kako je propisano članom 14. Zakona o internoj reviziji FBiH. Ministar je, na prijedlog stručnog saradnika - internog revizora, 29. 12. 2021. godine usvojio Strateški plan interne revizije za period 2022 - 2024. godine i Godišnji plan revizija za 2022. godinu kojim je planirano osam revizija. Poslove interne revizije obavljala su dva stručna savjetnika – interna revizora od čega je jedno radno mjesto popunjeno u septembru 2022. godine. Prema Godišnjem izvještaju interne revizije za 2022. godinu, završeno je šest revizija i urađena je i ad-hoc pilot revizija vlasničkih/upravljajčkih prava u procesu upravljanja imovinom kojom se generišu neporeski (namjenski) prihodi u periodu 2019.-2021. godina u Zeničko-dobojskom kantonu, a koja je rađena u saradnji sa saradnikom u projektu EU „Unapređenje javne interne finansijske kontrole u BiH“.

Pored redovnih izvještaja urađeno je 13 izvještaja u vezi sa praćenjem realizacije preporuka iz ranijeg perioda.

Budući da nije popunjeno radno mjesto rukovodioca Sektora za internu reviziju, sve poslove obavljaju interni revizori, a nadzor nad angažmanom se ne vrši, zbog čega konstatujemo da na nivou Kantona nije u potpunosti uspostavljena jedinica za internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija.

Preporuka:

- **uspostaviti internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH u dijelu koji se odnosi na popunjavanje radnih mjesta u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija.**

Prevenција korupcije

Vlada Kantona je Zaključkom od 31. 3. 2022. godine usvojila Strategiju za prevenciju i borbu protiv korupcije Kantona za period 2022-2026. godine (u daljnjem tekstu: Strategija), a Akcioni plan za provođenje Strategije usvojen je Odlukom Vlade Kantona od 10. 6. 2022. godine. Ovim planom su predviđene aktivnosti neophodne za realizaciju strateških ciljeva, nositelji aktivnosti, rokovi za realizaciju, indikatori uspješnosti i potrebni resursi. Propisano je donošenje operativnih planova na nivou institucija kojima se implementira Akcioni plan i donošenje Planova integriteta u svim institucijama.

Odlukom su zadužene sve institucije Kantona za izvršavanje propisanih obaveza i na saradnju sa Uredom za borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ured za borbu protiv korupcije) i Timom za prevenciju i borbu protiv korupcije u realizaciji Akcionog plana.

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Ured za borbu protiv korupcije osnovan je u februaru 2022. godine Uredbom o osnivanju Ureda za borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona¹⁴. Uredbom je utvrđeno da su u njegovom djelokrugu rada aktivnosti na prevenciji korupcije, prikupljanje podataka i prijavljivanje nadležnima uočenih koruptivnih aktivnosti u Kantonu, kontrola javnih nabavki koje provode ugovorni organi čiji osnivač je Kanton, te da inicira, uspostavlja i vodi registar javnih nabavki, zaposlenih u javnom sektoru, subvencija i poticaja i drugih registra kojima se unapređuje efikasnost i osigurava transparentnost rada institucija. U junu 2022. godine imenovan je vršilac dužnosti sekretar Ureda.

Uredbom je utvrđeno da će Tim Vlade Kantona za borbu protiv korupcije, nastaviti saradnju s Uredom, a Vlada Kantona će posebnim rješenjem urediti trajanje, obim i način te saradnje.

Tim za prevenciju i borbu protiv korupcije imenovan je rješenjem Vlade Kantona od 18. 9. 2020. godine i djelovao je do 10. 11. 2022. godine, kada je razriješen rješenjem od Vlade Kantona. Ovim rješenjem Tim je imao obavezu da sačini i dostavi izvještaj o radu do 15. 12. 2022. godine, koji nam nije prezentiran.

Prema Informaciji Ureda svi budžetski korisnici i jedinice lokalne samouprave su imenovali koordinate antikorupcijskih aktivnosti (kontakt tačke) odnosno timove za borbu protiv korupcije (institucije u kojima ima više od 50 zaposlenih). Operativne planove kojima se određuju nosioci i rokovi za svaku pojedinu aktivnost donijelo je 26 od ukupno 47 institucija koje su bile u obavezi.

U skladu sa pisanim obrazloženjem, izrada planova integriteta predviđena je u drugoj godini implementacije strategije, a u vezi s tim u toku je sagledavanje radnih procesa i identifikacija rizika koji, kao etički i profesionalno neprihvatljivi postupci, narušavaju njihov integritet i integritet institucija koji će biti inkorporirani u registar rizika za izradu planova integriteta čija je izrada u toku. Također, u toku su aktivnosti na izradi i uspostavi registra zaposlenih u institucijama Kantona i registra imenovanih u Kantonu.

Preporuka:

- ***potrebno je da Ured za borbu protiv korupcije nastavi aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi se usvojio registar rizika za izradu planova integriteta i da sve institucije donesu planove integriteta i provode aktivnosti utvrđene planom.***

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta

Budžet Kantona za 2022. godinu usvojila je Skupština 29. 12. 2021. godine u iznosu od 438.319.900 KM, zajedno sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu (u daljem tekstu: Zakon o izvršavanju Budžeta).

Skupština je 29. 7. 2022. godine donijela Izmjene i dopune Budžeta u iznosu od 476.948.200 KM, a 28. 12. 2022. godine donijela je druge Izmjene i dopune Budžeta u iznosu od 497.437.671 KM.

Posljednjim izmjenama i dopunama Budžeta planirani su ukupni prihodi u iznosu od 497.427.671 KM, dok primici finansijske imovine nisu planirani.

Ukupni rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 485.384.445 KM, od čega tekući rashodi (449.268.242 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (16.876.203 KM), izdaci za otplate dugova (19.200.000 KM) i tekuća rezerva (50.000 KM). Planirano je pokriće ostvarenog deficita u iznosu 12.033.226 KM.

Napominjemo da su prvobitno usvojenim Budžetom planirani primici u iznosu od 26.000.000 KM, koji su izmjenama i dopunama smanjeni na 13.000.0000 KM, a posljednjim izmjenama i dopunama nisu uopšte planirani. U 2022. godini nije bilo novog kreditnog zaduženja.

¹⁴ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 5/22

Prema prezentiranim podacima, nakon Izmjena i dopuna Budžeta, u skladu s članom 50. Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona, donesene su odluke Vlade o uvećanju Budžeta po osnovu neplaniranih uplata od donacija i primljenih transfera od drugih nivoa vlasti u iznosu od 75.995 KM. Na osnovu odluke Ministarstva finansija izvršena je preraspodjela sredstava u iznosu od 501.000 KM.

Ministarstvo finansija je glavni nosilac procesa planiranja koji počinje izradom Dokumenta okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB) i smjernica ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Smjernice ekonomske i fiskalne politike Kantona, Vlada Kantona usvojila 22. 6. 2021. godine, iako je rok 31. 5.

Ministarstvo je 21. 2. 2021. godine sačinilo Uputstvo za Instrukciju broj 1 o načinu i elementima izrade DOB-a za 2022.-2024. godine, sa utvrđenim rokom za dostavu zahtjeva do 9. 4. 2021. godine. Budžetski korisnici su zahtjeve većinom dostavili u ostavljenom roku. Prijedlog DOB-a Ministarstvo je 23. 6. 2021. godine uputilo Vladi Kantona koja je zaključkom od 1. 7. 2021. godine usvojila DOB za period 2022-2024. godine. DOB je objavljen na Internet stanici Kantona. Utvrdili smo da u DOB-u nisu utvrđene gornje granice rashoda po budžetskim korisnicima, samo je navedena konsolidovana okvirna projekcija prihoda i rashoda Kantona za trogodišnji period. Prema prezentiranoj dokumentaciji poduzete su određene aktivnosti i u DOB-u za 2023.- 2025. godinu data su okvirna ograničenja rashoda po budžetskim korisnicima.¹⁵

U postupku planiranja Budžeta nije rađen Nacrt Budžeta već se odmah pristupilo izradi Prijedloga Budžeta, a nije nam prezentirano obrazloženje zašto se nije sačinjavao nacrt budžeta. Instrukciju broj 2 o načinu i elementima izrade Prijedloga Budžeta za 2022. godinu Ministarstvo je, uz prethodnu saglasnost Vlade, uputilo svim budžetskim korisnicima 15. 7. 2021. godine. U Instrukciji broj 2 ograničenja za izradu budžeta utvrđeno je na način da ukupni rashodi za budžetskog korisnika trebaju biti na nivou od 83% plana Budžeta za 2021. godinu. Budući, da DOB-om nisu utvrđena okvirna ograničenja rashoda po budžetskom korisniku, ni Instrukcijama broj 2 nisu utvrđene gornje granice rashoda za trogodišnji period izvedene iz DOB-a za svakog budžetskog korisnika, što nije u skladu sa članom 19. Zakona o budžetima u FBiH.

Prijedlog Budžeta Ministarstvo je dostavilo Vladi Kantona 14. 12. 2021, a Vlada Kantona je Zaključkom od 17. 12. 2021. utvrdila Prijedlog i uputila u daljnju skupštinsku proceduru po skraćenom postupku. Skupština Kantona je 29. 12. 2021. godine usvojila Budžet Kantona za 2022. godinu.

Na prijedlog Budžeta pribavljeno je mišljenje Federalnog ministarstva finansija u vezi s planiranim prihodima i primjeni fiskalnog pravila iz člana 43. ovog Zakona.

U toku godine bile su dvije Izmjene i dopune budžeta, koje su vršene po istom postupku koji je primijenjen i kod donošenja Budžeta.

Članom 26. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da nacrt Budžeta obavezno sadrži rashode i izdatke svakog budžetskog korisnika iskazane po kategorijama, potkategorijama, glavnim grupama, projektima i izvorima finansiranja.

Utvrdili smo da su Budžetom Kantona sredstva po osnovu potpore iz Budžeta FBiH planirana kao primljeni tekući transferi drugih nivoa vlasti na prihodovnoj strani, a raspoređena su kao budžetska sredstva u posebnom dijelu Budžeta, što ukazuje da Budžet nije sadržavao rashode i izdatke kod određenih budžetskih korisnika iskazane po izvorima finansiranja kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH.

Prilikom planiranja i izrade Budžeta pojedini rashodi i izdaci nisu planirani na propisanim pozicijama u skladu s kontnim planom koji je sastavni dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (kod Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice planirani su i evidentirani izdaci za smještaj u institucije iako po svojoj prirodi predstavljaju tekuće transfere, kod Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu transfer za poticaje u poljoprivredi planiran je i iskazan na subvencijama za javna preduzeća a ne na poziciji subvencija za privatna preduzeća).

¹⁵ U DOB-u za period 2023-2025 koji je usvojila Vlada 21. 7. 2022. godine utvrđene su okvime gornje granice rashoda po budžetskim korisnicima (za ustanove obrazovanja i pravosudne institucije u zbirnom iznosu), a DOB-om za 2024-2026. godini koji je usvojen 30. 6. 2023. godine usvojene su gornje granice po svim budžetskim korisnicima

Nije imenovan odbor za likvidnost budžeta, niti su se sačinjavali planovi novčanih tokova kojima se predviđa priliv i odliv sredstava na Jedinostveni račun Trezora Kantona, koji su osnov za izvršavanje budžeta i na osnovu kojih se vrši alokacija sredstava budžetskim korisnicima, za izmirenje obaveza. Prema prezentiranoj dokumentaciji u 2023. godini imenovan je Odbor za likvidnost i poduzete su aktivnosti za donošenje plana novčanih tokova.

Kod pojedinih budžetskih korisnika (najvećim dijelom kod škola i pravosudnih institucija) iskazani su rashodi iznad iznosa odobrenog u posebnom dijelu Budžeta Kantona, što nije u skladu s članom 6. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je utvrđeno da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta. Međutim, ove obaveze i rashodi su knjigovodstveno evidentirani na osnovu Odluke Vlade do 29. 12. 2022. godine, s ciljem poštivanja računovodstvenog načela sveobuhvatnosti i principa modificiranog nastanka događaja, te realnog finansijskog izvještavanja o izvršavanju Budžeta Kantona.

Zbog navedenog, konstatujemo da Dokument okvirnog budžeta za 2022–2024. godinu i Instrukcije za Izradu budžetskih zahtjeva ne sadrže sve propisane elemente, Budžet Kantona na razdjelima određenih budžetskih korisnika nije sadržavao rashode i izdatke iskazane po tačnim izvorima finansiranja, prilikom planiranja Budžeta nisu se dosljedno poštovali utvrđeni rokovi, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, nisu se sačinjavali planovi novčanih tokova, niti je planiranje pojedinih rashoda planirano i knjigovodstveno evidentirano u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- *instrukcijama za sačinjavaju budžetskih zahtjeva utvrditi gornje granice rashoda po budžetskim korisnicima, rashode i izdatke na razdjelu budžetskih korisnika iskazati po svim izvorima finansiranja, sačinjavati planove novčanih tokova i obaveze stvarati do iznosa odobrenog posebnim dijelom Budžeta, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;*
- *rashode i izdatke budžetom planirati na pozicijama propisanim kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

5.2 Izvještavanje

Vlada je, na prijedlog Ministarstva finansija, zaključkom od 11. 4. odnosno 28. 4. 2023. godine primila na znanje Izvještaj i prilog izvještaja o izvršavanju Budžeta Kantona za period od 1. 1. do 31. 12. 2022. godine i uputila ga u daljnju skupštinsku proceduru. Prema pisanom obrazloženju do jula 2023. godine Skupština nije usvojila spomenuti Izvještaj.

6. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje konsolidovane računovodstvene izvještaje za Budžet Kantona, Ministarstvo finansija sačinilo je i dostavilo Federalnom ministarstvu finansija, u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Uz konsolidovane godišnje računovodstvene izvještaje sačinjena je analiza iskaza (tekstualni dio), u kojoj je obrazloženo izvršenje budžeta u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Određeni broj budžetskih korisnika nije dostavio Ministarstvu finansija periodične finansijske izvještaje i godišnje finansijske izvještaje u utvrđenim rokovima, u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *periodične i godišnje finansijske izvještaje budžetski korisnici treba da sačinjavaju i dostavljaju u propisanim rokovima, u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.*

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. iskazani su ukupni prihodi i primici u iznosu od 452.908.664 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 79.003.623 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine prihodi od poreza (388.965.918 KM), neporezni prihodi (38.619.153 KM) i primljeni transferi i donacije (25.323.593 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 388.965.918 KM i u odnosu na planirane manji su za 1.534.586 KM. Najznačajniji su prihodi od indirektnih poreza 259.953.808 KM, porez na dobit (80.222.986 KM) i porezi na dohodak (48.114.926 KM).

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 38.619.153 KM i u odnosu na plan manji su za 18.112.599 KM. Prihodi se odnose na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (29.168.659 KM), novčane kazne (5.344.031 KM) i prihode od poduzetničkih aktivnosti (4.106.403 KM).

Prihodi od naknada, taksi i pružanja javnih usluga najvećim dijelom odnose se na: naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (14.003.805 KM), prihodi od pružanja javnih usluga (5.837.548 KM), sudske takse (4.348.648 KM) i ostale budžetske naknade i takse (2.059.011 KM).

U okviru *naknada i taksi po federalnim i drugim propisima* iskazuju se i namjenski prihodi koji se koriste po posebnim propisima za finansiranje zakonom utvrđenih namjena (vodne naknade, naknade za korištenje šuma, zaštitu okoliša, zaštitu i spašavanje). U strukturi ovih naknada najveće učešće imaju: naknade za zaštitu okoliša (4.621.670 KM), vodne naknade (4.266.374 KM) i cestovne naknade (3.842.223 KM). Ova sredstva se uplaćuju na depozitni račun Kantona i prenose se na transakciji račun (za sredstva za zaštitu i spašavanje otvoren je podračun u okviru JRT-a), te se evidentiraju na kratkoročnim razgraničenjima. Za utrošak ovih sredstava donosi se program utroška sredstava i oprihoduju se u visini u kojoj su utrošeni, a neutrošenih dio prihoda iskazuje se na razgraničenim prihodima (tačka 6.2.3. Izvještaja).

U okviru ovih prihoda utvrdili smo da je *prihod od privatizacije* iskazan u iznosu od 650.286 KM i odnosi se na prenos sredstava sa posebnog ESCROW računa na poseban fond kod Razvojne banke po osnovu Ugovora o namjenskom depozitu iz 2017. godine, na ime realizacije programa utroška sredstava i za zakonom utvrđene obaveze sanacije i osiguranja osnovnog kapitala fonda Federainog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Prema prezentiranoj dokumentaciji u 2022. godini po osnovu uplata od povrata rata kredita iz komisionih kredita koja su plasirana u ranijem periodu iz sredstava privatizacije ostvareno je 3.397.811 KM. Od ovog iznosa 3.314.048 KM odnosi se na uplatu od „ASA Bank“ po Sporazumu o vansudskom poravnanju koji su zaključili Banka i „Natron“ d.d. Maglaj 11. 2. 2022. godine, a na koji je Vlada Kantona zaključkom dala saglasnost. Predmet sporazuma je izmirenje duga po osnovu ugovora o dugoročnom kreditu odobrenog 2001. godine u iznosu od 2.600.000 KM, uvećanog za zakonske zatezne kamate, a koji je utvrđen presudom iz 2015. godine. Naime, u ranijem periodu Vlada Kantona je kao tadašnji većinski vlasnik preduzeća plasirala putem IK Banke (sada ASA Banke) navedenom pravnom licu kredit za privredni razvoj i zapošljavanje. Dio duga je otplaćen, ali i pored produžavanja rokova otplate u ranijem periodu nije izvršena otplata cjelokupnog kredita. U skladu s procedurama, Banka je tužila navedeno pravno lice a Kanton je u tom sporu bio kao umješač, te je 2015. godine donesena pravosnažna presuda u korist tužitelja, ali u ranijem periodu nije bilo naplate po ovom osnovu.

Sporazumom je utvrđeno da ukupan dug iznosi 6.686.684 KM, koji čini glavni dug i zakonske zatezne kamate, a Banka kao komisionar zadržava pravo za naknadu bankarske usluge u ukupnom iznosu od 585.952 KM. Definirano je da će se dug izmiriti u periodu od 15. 2. 2022. do 15. 1. 2026. godine. U 2022. godini, u skladu sa Sporazumom, sredstva su se uplaćivala na depozitni račun JRT Kantona i prenosila na namjenski Escrow račun, a knjigovodstveno se iskazuju na razgraničenim prihodima do momenta utroška ovih sredstava. Utvrdili smo da u ranijem periodu nije knjigovodstveno evidentiran plasman ovih sredstava, niti su na datum bilansa evidentirana potraživanja po osnovu Sporazuma koja iznose 2.786.684 KM, za šta je data preporuka u tački. 6.2.1.2 Izvještaja.

U okviru prihoda od poduzetničkih aktivnosti iskazan je prihod od koncesija u iznosu od 2.719.209 KM, od čega kod Ministarstva za privredu (2.448.093 KM) i Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (271.116 KM).

Zakonom o koncesijama¹⁶ definisano je šta može biti predmet koncesije¹⁷, da odluku o postupku provođenja procedure dodjele koncesije za određeno dobro donosi Vlada Kantona na prijedlog resornog ministarstva, te da se koncesija dodjeljuje putem javnog prikupljanja ponuda i na osnovu samoinicijativnog zahtjeva za dodjelu koncesije. Članom 17. Zakona definisano je da evidenciju i registar svih zaključenih ugovora o koncesiji vodi nadležno ministarstvo, ali nije definisan način uspostave, sadržaj i vođenje registra ugovora o koncesijama. Zakonom je definisano da nadzor nad ispunjenjem obaveza plaćanja naknade za koncesije obavlja Ministarstvo finansija, a nadzor nad provođenjem Zakona vrši nadležno ministarstvo.

Na osnovu Zakona o koncesijama donesena je Odluka o načinu raspodjele i korištenju finansijskih sredstava prikupljenih po osnovu kontinuirane i jednokratne naknade od koncesija,¹⁸ kojom je utvrđeno da se sredstva prikupljena po osnovu naknada za korištenje koncesije raspoređuju 70% u korist jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalazi predmet koncesije i 30% u korist Budžeta Kantona.¹⁹

Izmjenama Odluke iz maja 2022. godine²⁰ utvrđeno je da sredstva od koncesija općine mogu trošiti shodno važećim propisima, a za sredstva od koncesije po osnovu eksploatacije mineralnih sirovina i od izgradnje ili korištenja hidroenergetskih objekata utvrđeno je da općine mogu da troše u svrhu projektovanja, izgradnje i sanacije lokalne infrastrukture. Propisano je da Kanton ova sredstva troši za sufinansiranje troškova projektovanja, izgradnje, uspostave i proširenja poduzetničke i razvojne infrastrukture na području Kantona, za troškove nastale u postupku pripreme, dodjele i realizacije i nadzora koncesije, kao i za finansiranje ili sufinansiranje revitalizacije izvorišta voda i sufinansiranje sanacije javne lokalne putne infrastrukture u funkciji objekata koncesije i objekata vodozahvata vode.

Ministarstvo za privredu je u 2022. godini donijelo Pravilnik o registru ugovora o koncesiji Ministarstva za privredu Zeničko-dobojskog kantona²¹, i objavilo izvode o zaključenim ugovorima o koncesiji na internet stanici, ali još uvijek nije uspostavljen u potpunosti registar ugovora o koncesiji sa svim elementima koji su propisanim članom 7. Pravilnika (npr. podaci o ugovorenoj koncesionoj naknadi - jednokratna i kontinuirana koncesiona naknada i ukupan iznos; minimalna godišnja koncesiona naknada; vrsta, broj sredstva osiguranja plaćanja i iznos; sudski postupci za ostvarivanje prava regulisanih ugovorom o koncesiji; vansudsko poravnanje za naplatu koncesione naknade; druga vrsta sporazuma itd.).

¹⁶ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 5/03

¹⁷ Istraživanje i/ili eksploatacija mineralnih sirovina, šljunka i pijeska, ljevkovitih, termalnih i izvorišta prirodne vode, korištenje vodotokova i voda od interesa za kanton, izgradnja hidroakumulacija i hidroenergetskih objekata snage ispod 5 MW, korištenje poljoprivrednog dobra i lovstvo i ribolov, građevinsko zemljište, vodosnabdjevanje, toplotna energija i kanalizacioni sistem

¹⁸ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 1/13 i 11/22

¹⁹ Sredstva od koncesija za istraživanje i/ili eksploataciju mineralnih sirovina, šljunka i pijeska, ljevkovitih, termalnih i izvorišta prirodne vode, korištenje vodotokova i voda od interesa za kanton, izgradnja hidroakumulacija i hidroenergetskih objekata snage ispod 5 MW, korištenje poljoprivrednog dobra i lovstvo i ribolov raspodjeljuje se 70% jedinicama lokalne samouprave i 30% Kantonu, a naknade za koncesije za građevinsko zemljište, vodosnabdjevanje, toplotnu energiju, kanalizacioni sistem pripadaju u cijelosti jedinicama lokalne samouprave

²⁰ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 11/22

²¹ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 13/22

Pravilnik o registru ugovora o koncesiji Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu²², donesen je u martu 2023. godine, i u toku su aktivnosti na njegovoj uspostavi.

Sredstva po osnovu koncesija uplaćuju se na depozitni račun Kantona i evidentiraju na razgraničenim prihodima, a kao prihod se priznaju pri utrošku sredstava. Pripadajući dio prihoda jedinicama lokalne samouprave doznava se putem transfera, a pripadajući dio Kantona troši se na osnovu programa utroška sredstava koje donosi Vlada Kantona na prijedlog resornog ministarstva. U 2022. godini prema obrascu raspodjele prihoda (obrazac B2) ostvareni su prihodi od koncesija u iznosu od 2.488.869 KM.

U nadležnosti Ministarstva za privredu su predmeti koncesija: energetske mineralne sirovine (ugalj), metalne i nemetalne sirovine iz primarnih i sekundarnih ležišta, te hoteli i ostali turistički objekti. Ministarstvo ima 18 zaključenih ugovora o koncesiji za mineralne sirovine. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da dio koncesionara ne vrši plaćanje naknade u ugovorenom roku, od kojih je značajan dužnik Rudnik mrkog uglja Kakanj (ukupno dug na datum bilansa 1.264.203 KM). S navedenim koncesionarom zaključen je ugovor o koncesiji za istraživanja i eksploataciju mineralne sirovine mrkog uglja 29. 12. 2020. godine kojim je utvrđena obaveza plaćanja jednokratne koncesione naknade u visini od 250 KM/ha što ukupno iznosi 1.472.092 KM (plaćanje u 48 jednakih rata tj. po 30.669 KM) i kontinuirane koncesione naknade 0,80 KM/t proizvedenog uglja (nakon separacije) i minimalna godišnja količina eksploatacije 1.000.000 t/godini. Dug ovog koncesionara odnosi se na potraživanje po osnovu kontinuirane naknade za novembar i decembar 2021. godine (127.615 KM) i za cijelu 2022. godinu po osnovu jednokratne i kontinuirane koncesione naknade (1.136.587 KM).

Zaključenim ugovorima o koncesiji utvrđeno je da konačnu godišnju uplatu za proteklu godinu koncesionari vrše do 15. 2. ili 31. 3. naredne godine, po utvrđenim i usaglašenim količinama na osnovu uvida u dokumentaciju i stanjem geodetskih snimaka na 31. decembar.

Revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo tek u aprilu 2023. godine formiralo komisiju za utvrđivanje količina koje su eksploatisane od koncesionara, a koja je nakon izvršene kontrole u maju 2023. godine sačinila pojedinačne zapisnike o usaglašenim eksploatisanim količinama mineralnih sirovina (u kojima je navedeno stvarno stanje, eventualno stanje duga i ako je izvršeno izmirenje obaveza do trenutka sačinjavanja zapisnika). Shodno navedenom, konstatujemo da utvrđivanje stvarnih eksploatisanih količina predmeta koncesije nije izvršeno u ugovorim rokovima.

Kod Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu od 23 zaključenih ugovora aktivno je 18 ugovora o koncesiji, i to devet od 12 ugovora za eksploataciju voda (crpljenje mineralne vode, prirodne i izvorske vode) i devet od 11 ugovora za izgradnju mini hidroelektrana. Koncesije za vodu dodijeljene su privrednim subjektima koji obavljaju djelatnost flaširanja prirodne ili mineralne vode, odnosno koriste termomineralne vode. U toku 2022. godine Ministarstvo je potpisalo dva ugovora o koncesiji, i to sa „Energonom“ d.o.o. s ostavljenim rokom od 24 mjeseca za početak eksploatacije i Ugovor o prenosu prava i obaveza iz ugovora o koncesiji sa „Tešanjskog kiseljaka“ d.o.o. na „Oaza“ d.o.o. za crpljenje vode za flaširanje vode. Kanton iz oblasti voda ima zaključene ugovore za crpljenje vode za flaširanje, za korištenje termomineralne vode i za izgradnju mini hidroelektrana, dok za ostale predmete koncesije iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nemaju zaključenih ugovora. Prema prezentiranoj informaciji, Ministarstvo vodi postupke za dodjelu koncesije na osnovu samoinicijativnih zahtjeva investitora, te ne raspolaže podacima o eventualnoj eksploataciji prirodnih resursa bez zaključenih ugovora.

Iako su resorna ministarstva pokrenula aktivnosti na uspostavi registra zaključenih ugovora o koncesiji, one još uvijek nisu okončane i nije uspostavljen registar u skladu sa Zakonom o koncesijama. Ministarstvo za privredu nije blagovremeno vršilo konačni obračun naknade za koncesije u skladu sa zaključenim ugovorima sa koncesionarima.

²² „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 5/23

Preporuka:

- **potrebno je da Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu i Ministarstvo za privredu okončaju aktivnosti na uspostavi registra zaključenih ugovora o koncesiji, u skladu sa Zakonom o koncesijama, a Ministarstvo za privredu da konačni obračun naknade za koncesije vrši u ugovorenim rokovima.**

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 25.323.593 KM a čine ih primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija (11.565 KM), tekući transferi od drugih nivoa vlasti (24.664.488 KM) i donacije (647.540 KM). U skladu s propisima, priznavanje prihoda od transfera za posebne namjene i donacija vrši se u iznosu u kojem su primljena sredstva utrošena, a neutrošeni dio sredstava se na kraju godine iskazuje na poziciji razgraničenih prihoda.

Najveći dio primljenih tekućih transfera od ostalih nivoa vlasti u iznosu od 22.113.327 KM odnosi se na oprihodovani dio utrošenih sredstava koja su Kantonu doznačena od Federalnog ministarstva finansija u 2021. i 2022. godini po odlukama Vlade FBiH na ime pomoći kantonima za suzbijanje posljedica uzrokovanih pandemijom, provođenje strukturalnih reformi i za finansiranje/sufinansiranje infrastrukturnih projekata.

Odlukom Vlade FBiH²³ o raspodjeli sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2021. godinu Federalnom ministarstvu finansija s pozicije „Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima – kantoni – sredstva iz aranžmana s MMF-om“, Kantonu je odobren iznos od 31.878.226 KM na ime finansijske pomoći budžetima kantona za provođenje strukturalnih reformi i prevazilaženja socijalnih, ekonomskih i zdravstvenih posljedica pandemije COVID-19, kao i infrastrukturne projekte. Na osnovu Odluke, 6. 9. 2021. godine zaključen je Ugovor o dodjeli potpore iz budžeta, kojim je utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava do 31. 12. 2022. godine. Dio ovih sredstava utrošen je u 2021. godini, a u revidiranoj godini iz ovih sredstava utrošeno je i oprihodovano 13.790.506 KM i to za dio isplate bruto plate (10.197.662 KM) i za transfer Kantonalnoj bolnici Zenica (3.395.844 KM). Izvještaj o utrošku ovih sredstava dostavljen je Federalnom ministarstvu finansija.

Na osnovu Odluke Vlade FBiH od 2. 9. 2022. godine²⁴ Kantonu su odobrena sredstva u iznosu od 31.878.226 KM na ime finansijske pomoći strukturalnih reformi i finansiranje/sufinansiranje infrastrukturnih projekata, koji su od značaja za FBiH u omjeru 50% : 50%. Na osnovu Odluke, 10. 6. 2022. godine zaključen je ugovor o dodjeli potpore sa Federalnim ministarstvom finansija, kojim je utvrđena obaveza dostavljanja Vladi FBiH Plana investiranja dodijeljenih sredstava za kapitalne investicije, te dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava do 31. 12. 2023. godine. Shodno tome, Vlada Kantona je donijela Plan investiranja dodijeljenih sredstava potpore iz Budžeta FBiH 11. 8. 2022. godine i njegovu izmjenu 15. 12. 2022. godine kojim se raspoređuju sredstva po budžetskim korisnicima u iznosu od 15.939.113 KM. Sredstva su raspoređena za: Kantonalnu direkciju za ceste (5.000.000 KM), Ministarstvo zdravstva (3.200.000 KM), Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (2.969.113 KM), Ministarstvo za privredu (1.000.000 KM), Upravu policije (800.000 KM), Ministarstvo za pravosuđe i upravu (790.000 KM), Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice (700.000 KM), Ministarstvo unutrašnjih poslova (550.000 KM), Službu za zajedničke poslove (350.000 KM), Kantonalnu upravu za civilnu zaštitu (350.000 KM) i Kantonalnu direkciju robnih rezervi (230.000 KM). Ukupno utrošeno i iskazano na rashodima i prihodima u 2022. godini je 8.322.821 KM, a neutrošeni dio ovih sredstava u iznosu od 23.555.405 KM u skladu sa propisima iskazan je na kratkoročnim razgraničenjima do momenta utroška.

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 70/21

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 41/22

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta za 2022. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 447.033.211 KM, od čega se na tekuće rashode odnosi 419.736.461 KM, na izdatke za nabavku stalnih sredstava 8.588.473 KM i na izdatke za otplatu dugova 18.708.277 KM. Strukturu tekućih rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi u iznosu od 252.953.300 KM (plaće i naknade troškova zaposlenih 230.816.379 KM i doprinosi poslodavca i ostali doprinosi 22.136.921 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi u iznosu od 92.110.031 KM, izdaci za materijal i usluge od 52.956.995 KM, kapitalni transferi od 19.241.578 KM i izdaci za kamate u iznosu od 2.474.557 KM.

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u ukupnom iznosu od 230.816.379 KM (bruto plaće i naknade plaća: 192.402.160 KM i naknade troškova zaposlenih: 38.414.219 KM).

Obračun plaća i naknada budžetskih korisnika Kantona vršen je na osnovu Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona²⁵ (u daljnjem tekstu: Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona), Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Zeničko-dobojskog kantona²⁶, Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH²⁷, kolektivnih ugovora, uredbi i drugih akata.

Osnovica za obračun plaće za zaposlene u kantonalnim organima državne službe i drugim budžetskim korisnicima utvrđena je Zakonom o izvršavanju Budžeta u iznosu od 330 KM i bod 1 za obračun plaće, a za zaposlene u ustanovama obrazovanja 478,39 KM.

Radno vrijeme u kantonalnim organima državne službe regulisano je Odlukom Vlade Kantona²⁸ u trajanju od 7:30 do 16 h, a evidencije o radnom vremenu i prisustvu na poslu u zgradi Kantona se vode elektronski, upotrebom čitača kartica prilikom dolaska i odlaska na posao.

Najviša isplaćena plaća u Kantonu u 2022. godini iznosila je 5.395 KM, najniža 658 KM, dok je prosječna isplaćena plaća iznosila 1.438 KM.

Članom 9 stav 3. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona, utvrđeno je da predsjedavajući Skupštine koji dužnost obavlja profesionalno i nosilac je izvršne funkcije ima pravo na dodatak na plaću čiju visinu i način ostvarivanja utvrđuje nadležna komisija Skupštine Kantona, odnosno Vlada Kantona svojim aktom. Na osnovu ovih odredbi Zakona, Vlada Kantona je 2018. godine donijela *Odluku o utvrđivanju visine i načina ostvarivanja prava na dodatak na plaću nosioca izvršne funkcije, kantonalnog pravobranioca, zamjenika kantonalnog pravobranioca i savjetnika nosilaca izvršne vlasti*²⁹. Odlukom je utvrđeno pravo na dodatak na plaću po osnovu složenosti i odgovornosti poslova u visini od 10% do 30%.

Članovima 20. i 21. Zakona definisano je da državni službenik i namještenik ima pravo na dodatak na plaću čiju visinu i način ostvarivanja uređuje Vlada, a članom 22. utvrđeno je pravo na dodatak na plaću na osnovu posebnih uslova rada.

Shodno tome, Vlada Kantona je donijela *Odluku o dodacima na plaću rukovodećim državnim službenicima na poslovima od posebnog interesa i državnim službenicima i namještenicima koji rade na poslovima s posebnim uslovima rada*³⁰. Ovom Odlukom utvrđeni su dodaci na plaću za poslove s posebnim uslovima rada u visini od 20%, pored zakonom utvrđenih poslova, utvrđeno je pravo na dodatak za radna mjesta: sudskog izvršioca, vozača i vozača pratioca, tehničkog sekretara premijera, stručnog savjetnika za unutrašnju reviziju u Ministarstvu finansija Kantona – interni revizor, poslove u odjeljenju za informatičku podršku.

²⁵ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 1/18, 10/19, ispravka 11/19 i 8/22

²⁶ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 13/17

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 72/05, 22/09 i 55/13

²⁸ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 9/05

²⁹ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/18

³⁰ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/18

Također, utvrđen je i dodatak na plaću za obavljanje poslova od posebnog interesa za Kanton u visini od 15% za radna mjesta: sekretar Skupštine i Vlade Kantona, sekretar Sekretarijata za zakonodavstvo, rukovodioci samostalnih kantonalnih uprava i upravnih organizacija, rukovodioci ureda, stručnih i drugih službi koje obrazuje Skupština i Vlada Kantona.

Pored toga, pozivajući se na član 20. Zakona o plaćama i naknadama Kantona, donesena je *Odluka o utvrđivanju visine i načina ostvarivanja prava dodatka na osnovnu plaću državnog službenika u ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Kantona*³¹. Ovom Odlukom utvrđeni je dodatak na plaću po osnovu složenosti i odgovornosti poslova u visini od 20% za državne službenike: sekretari Skupštine i Vlade Kantona, sekretar kantonalnog organa uprave, sekretar Kantonalnog i Općinskog suda, Kantonalnog tužiteljstva, rukovodilac samostalne kantonalne uprave, samostalne upravne organizacije i onih koje se nalaze u sastavu kantonalnog ministarstva, rukovodilac i rukovodeći državni službenik ureda, stručne službe i druge službe koje organizuje Skupština i Vlada Kantona, pomoćnici kantonalnog ministra, pomoćnici kantonalnih uprava i samostalnih kantonalnih organizacija i pomoćnik sekretara Vlade Kantona. Navedena Odluka je 6. 2. 2020. godine stavljena van snage, a zbog toga pokrenut je sudski postupak u kojem je predmet tužbe bio diskriminacija i da je ovim narušeno pravo na jednako postupanje. Nakon što je Kantonalni sud u Zenici donio presudu 13. 6. 2022. godine, Vlada je 13. 10. 2022. godine donijela novu *Odluku o utvrđivanju visine i način ostvarivanja prava na dodatak na osnovnu plaću državnih službenika u ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Kantona*³² kojom su ponovo utvrđeni isti dodaci za navedena radna mjesta, s primjenom od 28. 6. 2022. godine.

S tim u vezi, ističemo da na osnovu donesenih odluka za pojedina radna mjesta državni službenici ostvaruju dodatak na plaću po dva osnova u visini od 35% (sekretar Skupštine i Vlade Kantona, rukovodilac samostalne kantonalne uprave i samostalne kantonalne upravne organizacije, rukovodilac ureda, stručne i druge službe koje obrazuje Skupština i Vlada Kantona).

Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH³³ definisani su dodaci na plaću po osnovu posebnih uslova rada, i to za: inspektore, glavne inspektore, direktore inspeksijskih tijela, deminere, zatvorske policajce – stražare, državne službenike i namještenike koji rade na poslovima koji zahtijevaju neposredan kontakt sa osuđenim osobama u kazneno-popravnim zavodima, vatrogasce, i ostale poslove koji se rade pod posebnim uslovima određenim posebnim zakonom. Članom 62. ovog Zakona definisano je da se prava na naknade i dodatke na plaću zaposlenih u organima vlasti Federacije odnose i na zaposlene u kantonu, a da kanton utvrđuje visinu i način ostvarivanja prava na naknade i dodatke na plaću.

Shodno tome, članovima 9, 20. i 22. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u Kantonu i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovih odredbi zakona utvrđeno je pravo na dodatke na određena radna mjesta (nosiocima izvršne funkcije, kantonalnom pravobraniocu, zamjeniku kantonalnog pravobranioca i savjetniku nosilaca izvršne vlasti, za poslove od posebnog interesa i za posebne uslove rada za koje nije definisano da se rade pod posebnim uslovima određenim propisom, te po osnovu složenosti i odgovornosti poslova) koji nisu predviđeni Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Zbog toga ne možemo potvrditi da su odredbe Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u Kantonu i podzakonski akti u dijelu dodataka na plaću u potpunosti usklađeni s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

Preporuka:

- *uskладiti Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u Kantonu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje prava dodataka na plaću.*

³¹ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/18

³² „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 19/22

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12, 20/17 i 22/19 - odluka Ustavnog Suda

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 38.414.219 KM i odnose se na naknade za topli obrok (15.463.655 KM), troškove prevoza (4.755.501 KM), regres za godišnji odmor (4.549.781 KM), jubilarne nagrade (9.052.560 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (1.458.68 KM), pomoć u slučaju smrti (1.713.641 KM) i pomoć u slučaju ostalih bolesti (1.238.521 KM). Uslovi, kriteriji, visina i postupak ostvarivanja prava na naknade koje nemaju karakter plaće, a koje pripadaju rukovodećim i ostalim državnim službenicima i namještenicima u kantonalnom organu uprave i kantonalnoj upravnoj organizaciji i drugim organima, a čija visina i način ostvarivanja nisu regulisani Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona, uređeni su Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće³⁴.

Uredbom je propisana visina toplog obroka u iznosu od najmanje 8 KM po radnom danu što utvrđuje Vlada Kantona za sve korisnike i Zakonom o izvršavanju budžeta regulisano je da visinu toplog obroka za sve korisnike utvrđuje Vlada Kantona. Na osnovu odluke Vlade Kantona o utvrđivanju visine naknade za topli obrok zaposlenika u kantonalnim organima državne službe i drugim budžetskim korisnicima na koje se primjenjuje Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona za period januar-decembar 2022. godine³⁵ od 27. 1. 2022. godine, navedenim zaposlenicima topli obrok se isplaćivao u iznosu od 8 KM. U skladu sa Odlukom o utvrđivanju visine naknade za topli obrok policijskih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona za period januar-decembar 2022. godine³⁶ navedenim zaposlenicima osim navedene naknade pripada i dodatna naknada za pojačanu ishranu u iznosu od 5 KM po radnom danu. Na razliku iznad porezno dopustivog iznosa naknade za topli obrok obračunavaju se i uplaćuju pripadajući porezi i doprinosi.

Jubilarne nagrade odnose se na isplaćene jednokratne pomoći zaposlenicima (8.382 zaposlenika po 1.080 KM) u skladu sa Odlukom Vlade Kantona³⁷ od 29. 12. 2022. godine kojom su odobrena sredstva iz Budžeta u svrhu isplate jednokratne pomoći zaposlenicima kantonalnih organa uprave, upravnih organizacija, službi i drugih budžetskih korisnika koji plaću primaju preko JRT Kantona, isključujući izabrane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike izabranih dužnosnika i nositelja izvršnih funkcija. Odluka je donesena pozivajući se na Uredbu o pomoći stanovništvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena.³⁸

Naknadu za troškove prevoza s posla i na posao u skladu s Uredbom ostvaruju zaposlenici čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje pet kilometara na osnovu pojedinačnih rješenja rukovoditelja kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija na osnovu pismenog zahtjeva zaposlenika i dokazne dokumentacije.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćen je na osnovu Odluke Vlade od 11. 8. 2022. godine u iznosu od 555 KM po zaposleniku, izuzev za zaposlenike u pravosudnim institucijama, kojima je regres isplaćen u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH, za sudije i stručne saradnike u visini od 50% njihove osnovne plaće.

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 52.956.995 KM. Strukturu izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge (23.475.914 KM), izdaci za tekuće održavanje (11.739.967 KM), izdaci za energiju (7.490.689 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (3.784.649 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (3.323.943 KM), unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (1.085.289 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (1.190.515 KM), osiguranje i bankarske usluge (661.322 KM) i putni troškovi (204.707 KM).

³⁴ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/18 i 11/20

³⁵ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/22

³⁶ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/22

³⁷ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 1/23

³⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 55/22 i 77/22

Izdaci za tekuće održavanje se najvećim dijelom odnose na izdatke za usluge opravki i održavanje cesta, željeznica i mostova koji su iskazani u okviru izdataka za tekuće održavanje Direkcije za ceste u iznosu od 9.768.283 KM. U skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta, Vlada Kantona je 18. 2. 2022. godine dala saglasnost na Plan zaštite, održavanja, rekonstrukcije i izgradnje regionalnih cesta za 2022. godinu Direkcije za ceste, kao i na dvije izmjene u toku 2022. godine. Ovim Planom utvrđeno je redovno i zimsko održavanje, kao i obnova i vanredno održavanje regionalnih cesta, rekonstrukcija i izgradnja cesta i izrada projektne dokumentacije, te nabavka opreme i zemljišta. Redovno, zimsko i vanredno održavanje utvrđeno je za regionalne ceste razvrstane u osam lotova zavisno od geografskih i drugih karakteristika pojedinih cesta. Za svaki od lotova provode se postupci javnih nabavki na osnovu kojih se sa odabranim dobavljačima zaključuju okvirni sporazumi na period od četiri godine u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH i Zakona o cestama FBiH. Na osnovu zaključenih Okvirnih sporazuma za svaki od osam lotova, Direkcija zaključuje pojedinačne ugovore za sve vrste održavanja regionalnih cesta. Prema prezentiranoj dokumentaciji i Izvještaju o izvršenju budžeta Kantona za 2022. godinu, najveći dio izdataka za tekuće održavanje odnosi se na redovno održavanje (5.001.381 KM), obnovu i vanredno održavanje (2.031.485 KM) i zimsko održavanje (1.433.536 KM). Uvidom u uzorak konstatovali smo da se fakturisanje izvršenih radova vrši u skladu sa zaključenim ugovorima, te su fakture potpisane i ovjerene od nadzornog organa.

Ugovorene i druge posebne usluge se najvećim dijelom odnose na ostale nespomenute usluge (14.116.670 KM), izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad (2.719.759 KM), naknade za rad u komisijama (869.212 KM), troškovi stručnog obrazovanja (663.874 KM), naknade skupštinskim zastupnicima (680.792 KM) i troškovi advokata u postupku (545.209 KM).

Ostale nespomenute usluge su iskazane u iznosu od 14.116.670 KM se najvećim dijelom odnose na Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice (7.703.117 KM) i Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (5.523.738 KM).

Revizijom smo utvrdili da su na poziciji ostalih usluga kod Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice evidentirani izdaci za smještaj šticećenika u ustanove socijalne zaštite u iznosu od 6.241.264 KM i izdaci za dnevno zbrinjavanje djece i odraslih osoba sa posebnim potrebama u iznosu od 1.300.000 KM. Shodno odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom³⁹ i Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom⁴⁰ uređeno je pravo na smještaj u ustanovu socijalne zaštite o čemu odlučuje centar za socijalni rad na čijem području lice ima prebivalište, a sa ustanovama ugovore zaključuje Ministarstvo. Ustanova je dužna pružiti smještaj licu koje uputi centar za socijalni rad. Troškove smještaja u ustanove snosi fizička i pravna osoba u potpunosti ili djelimično, ali ukoliko ova sredstva nisu dovoljna za pokrivanje smještaja u ustanove, Ministarstvo je obavezno podmiriti razliku do pune cijene ili izmiriti ih u potpunosti. Najznačajniji izdaci odnose se na smještaj u sljedećim ustanovama: Javna ustanova Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „Drin“ Fojnica (1.766.247 KM), Javna ustanova Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići (1.13.363 KM), Javna ustanova „Dom-porodica“ Zenica (876.000 KM), Javna ustanova „Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine“ Pazarić (778.668 KM), Javna ustanova „Penzionerski dom sa stacionarom“ Zeničko-dobojskog kantona (704.343 KM), ustanova „Sumero centar za podršku osoba sa invaliditetom u zajednici“ Sarajevo (456.694 KM) i Javna ustanova „Dom za stara lica“ Zenica (153.271 KM). Uvidom u uzorkovanu dokumentaciju konstatovali smo da se su se fakture ispostavljale u skladu sa zaključenim ugovorima. S obzirom na to da su ovi izdaci regulisani navedenim zakonima i predstavljaju nepovratna davanja najvećim dijelom u tekuće svrhe, odnosno tekući transfer, konstatujemo da nisu Budžetom planirani i knjigovodstveno evidentirani na odgovarajućoj poziciji u skladu s kontnim planom koji je dio Praviinika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

³⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18

⁴⁰ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 13/07, 13/11, 03/15 i 2/16

Izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad (2.719.759 KM) najznačajniji su kod ustanova visokog obrazovanja (1.826.064 KM), ustanova srednjeg obrazovanja (224.320 KM) i ustanova osnovnog obrazovanja (168.261 KM). Ovi izdaci se najvećim dijelom odnose na angažovanje nastavnog osoblja zaključivanjem ugovora o djelu za održavanje redovne i vanredne nastave i polaganje ispita.

Izdaci za samostalne djelatnosti JU Univerzitet u Zenici se najvećim dijelom odnose na angažovanje vanjskih saradnika za realizaciju nastave na svim ciklusima u ukupnom iznosu od 1.420.901 KM. Ugovori o održavanju nastave zaključuju se s vanjskim saradnicima po semestrima, u skladu s nastavnim planom i planom realizacije nastave. Visina naknade za angažovanje vanjskih saradnika regulisana je Odlukom o visini naknade spoljnim saradnicima u realizaciji naučno-nastavnog procesa, koju donosi Upravni odbor Univerziteta uz saglasnost Vlade Kantona. Obračun i isplata naknada vrši se na osnovu evidencije o održanim satima i obavljenim ispitima, koja se dostavlja Službi za ekonomsko-finansijske poslove Univerziteta.

Imajući u vidu da su se ugovori o održavanju nastave s vanjskim saradnicima zaključivali za redovne poslove koji se obavljaju u kontinuitetu, tokom cijele godine, nisu zaključeni u skladu sa Zakonom o radu. Ugovori o djelu zaključuju se za jasno definisane poslove, jednokratno, zbog čega ne možemo potvrditi osnovanost njihovog zaključivanja za izvođenje redovne nastave u iznosu od 1.420.901 KM, koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine. Također, za angažovanje nastavnog osoblja i stručnih saradnika na osnovu ugovora za obavljanje redovnih poslova, obračun i uplata pripadajućih poreza i doprinosa nisu izvršeni u skladu s odredbama članova 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak⁴¹ i člana 11. Zakona o doprinosima.⁴²

Izdaci za rad komisija iskazani u neto iznosu od 869.212 KM, a najvećim dijelom odnose se na komisije Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (465.208 KM), Ministarstva unutrašnjih poslova (55.748 KM), Ministarstvo zdravstva (33.940 KM), Kantonalna uprava civilne zaštite (33.344 KM), Ministarstvo finansija (20.965 KM) i Kabinet premijera (13.865 KM).

Uredbom o načinu, uslovima osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad komisija koje osniva Vlada Zeničko-dobojskog kantona i rukovodilac kantonalnog organa državne službe⁴³ definisano je da za sudjelovanje u radu komisije, članu komisije pripada naknada pod uslovom da je poslove obavljao izvan radnog vremena i da nije u opisu radnog mjesta člana komisije izuzev za prvostepenu disciplinsku komisiju, komisiju za sređivanje i popis registraturne građe i komisiju za godišnji popis koja može raditi u toku radnog vremena ali smo na poslovima utvrđivanja stvarnog stanja, a svi drugi zadaci obavljaju se van radnog vremena. Uredbom je utvrđeno da visina naknade iznosi maksimalno mjesečno u visini od 1,5 osnovice, a u ova ograničenja ne spadaju komisije čiji se rad finansira od uplata fizičkih i pravnih lica.

Kod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport najvećim dijelom odnose se na isplate za rad u komisijama za polaganje vozačkih ispita. Isplate po ovom osnovu vrše su na osnovu rješenja donesenih u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH, Pravilnikom o načinu i uslovima organiziranja ispita za vozača motornih vozila i Uputstvom o formiranju i organizaciji ispitnih komisija za vozače motornih vozila.

Kod ostalih budžetskih korisnika komisije su formirane za obavljanje godišnjeg popisa, javne nabavke, prijem u radni odnos, polaganje stručnih ispita i sl.

Obračun naknada članovima komisija koji su zaposleni u institucijama Kantona nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano članom 10. Zakona o porezu na dohodak i članovima 8, 11. i 12. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, zbog čega nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi.

⁴¹ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁴² „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21 i 6/23

⁴³ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 20/20 i 14/21

Navedenim članovima Zakona i Pravilnika propisano je da naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kojem osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti. Dakle, obaveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i doprinose, u skladu s odredbama člana 27. Zakona o porezu na dohodak i članova 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama članova 10. i 11. Zakona o doprinosima i članova od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.⁴⁴

Preporuke:

- **angažovanje izvršilaca za obavljanje redovnih poslova na JU Univerzitet u Zenici vršiti u skladu sa Zakonom o radu;**
- **poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 92.110.031 KM. Pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Budžet za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	106.429.061	92.110.031	77.886.756	86,55
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	48.339.859	44.532.788	34.990.700	92,12
2.	Tekući transferi pojedincima	20.969.849	20.583.966	19.711.108	98,16
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	4.100.258	3.636.805	2.231.883	88,70
4.	Subvencije javnim preduzećima	13.620.000	5.010.144	3.755.763	36,79
5.	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	4.749.095	3.992.016	3.262.374	84,06
6.	Drugi tekući rashodi	14.650.000	14.354.312	13.934.928	97,98
7.	UKUPNO	106.429.061	92.110.031	77.886.756	86,55

Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona utvrđen je način realizacije tekućih transfera po budžetskim korisnicima, te da se sredstva transfera koriste po programima utroška koje donosi Vlada na prijedlog nadležnog korisnika, odnosno aktima koje donosi Vlada Kantona. Bitni elementi programa su: svrha programa, visina sredstava, izvori iz kojih će se finansirati i kriteriji. Također, utvrđeno je da su resorni korisnici dužni da jednom godišnje dostave Ministarstvu finansija i vladi Kantona izvještaj o namjenskoj upotrebi sredstava.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti realizovani su u iznosu od 44.532.788 KM i najvećim dijelom odnose se na transfer gradovima (15.721.521 KM), transfer za centre za socijalni rad (10.375.575 KM), općinama (9.326.953 KM), transfer za finansiranje rada ustanova kulture (4.164.080 KM) i ostali transferi za zdravstvo (3.333.839 KM).

U okviru tekućih transfera drugim nivoima vlasti najznačajniji transferi iskazani su kod Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice u ukupnom iznosu od 30.466.352 KM od toga: transfer gradovima (14.005.860 KM), općinama (6.084.917 KM) i centrima za socijalni rad (10.375.575 KM). Ovi transferi se odnose na doznačavanje sredstava za naknade korisnicima prava iz oblasti socijalne zaštite, a pravo na ove naknade uređene su Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rada i zaštite porodice sa djecom⁴⁵ i Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom⁴⁶. Najveći dio ovih transfera odnosi se na naknade za porodijsko odsustvo (16.860.037 KM), novčanu pomoć za nezaposlene porodilje (6.715.108 KM), dodatak na djecu (2.431.778 KM) i druge.

⁴⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

⁴⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18

⁴⁶ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 13/07, 13/11, 03/15 i 2/16

U okviru tekućih transfera gradovima i općinama iskazani su transferi jedinicama lokalne samouprave na ime doznačavanja pripadajućeg dijela namjenskih prihoda po osnovu koncesija i naknada za zaštitu okoliša.⁴⁷ Kod Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline iznos od 3.096.037 KM odnosi se na transfer iz sredstava za zaštitu okoliša. Na transfer iz naknada od koncesija kod Ministarstva za privredu odnosi se 1.468.087 KM, a kod Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (316.120 KM).

Transfer za finansiranje rada ustanova kulture iskazan je u iznosu od 4.164.080 KM i odnosi se na sredstava doznačena putem Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport za finansiranje troškova 16 ustanova kulture sa područja Kantona (troškovi bruto plaća i naknada zaposlenicima i dijela materijalnih troškova). Ustanove su prilikom sačinjavanja prijedloga Budžeta Kantona za 2022. godinu dostavljale zahtjeve za finansiranje sa prilogima sa naznačenim brojem zaposlenika i prosječnim mjesečnim troškovima. Raspodjela sredstava vršena je na osnovu odluka Vlade Kantona u skladu sa Programom utroška sredstava za ovaj transfer koji je usvojen Zaključkom Vlade od 27. 1. 2022. godine sa izmjenama i dopunama iz februara i septembra 2022. godine. U skladu sa odredbama Programa, sredstva su dodijeljena po utvrđenim kriterijima zavisno od kadrovske strukture i režijskih izdataka, a ustanove su blagovremeno dostavljale izvještaje o njihovom namjenskom utrošku.

Ostali transferi za zdravstvo (3.333.839 KM) realizovani su kod Ministarstva zdravstva, a najveći dio se odnosi na transfer Kantonalnoj bolnici Zenica (1.295.700 KM) i transfer zdravstvenim ustanovama za sprečavanje širenja bolesti izazvane pandemijom COVID-19 (1.450.000 KM).

Transfer zdravstvenim ustanovama za sprečavanje širenja bolesti izazvane pandemijom COVID-19 realizovan je u iznosu od 1.450.000 KM, na osnovu Programa utroška sredstava iz marta 2022. godine i izmjenama i dopunama iz augusta 2022. godine kojim je definisan način raspodjele sredstava. Iznos od 400.000 KM odobren je za 12 domova zdravlja na području Kantona na osnovu Odluke Vlade o odobravanju sredstava od 8. 9. 2022. godine. Odlukama Vlade od 25. 3. 2022. godine i 8. 9. 2022. godine, odobrena su ukupna sredstva u iznosu od 1.000.000 KM za dvije bolnice (Kantonalnoj bolnici Zenica 777.450 KM i Općoj bolnici Tešanj 222.50 KM), dok je Odlukom Vlade od 22. 9. 2022. godine Institutu za zdravlje i sigurnost hrane Zenica dodijeljeno 50.000 KM. Korisnici su u skladu s odlukama o odobravanju sredstava dostavili izvještaje o namjenskom utrošku sredstava.

Transfer za kantonalnu bolnicu Zenica realiziran je u iznosu od 1.295.700 KM, a na osnovu Programa utroška sredstava od 17. 3. 2022. godine i izmjene programa od 28. 10. 2022. godine kojim su sredstva odobrena u konačnom iznosu od 1.309.105 KM. Sredstva su odobrena na osnovu ugovora koje je bolnica zaključila za predmetne nabavke po provedenim procedurama. U skladu s Programom ovaj transfer je odobren za tekuće održavanje medicinske opreme (1.091.023 KM), održavanje informacionih sistema (192.562 KM) i održavanje nemedicinske opreme (25.520 KM). Bolnica je dostavila izvještaje o utrošku sredstva s ugovorima, fakturama i dokazima o plaćanju obaveza prema dobavljačima, a Ministarstvo je sačinilo izvještaj o utrošku sredstava koji je Vlada usvojila 9. 3. 2023. godine.

Tekući transferi pojedincima (20.583.966 KM) najvećim dijelom iskazani su kod Ministarstva za boračka pitanja (13.935.361 KM) i Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice (3.523.421 KM). Izdvajanja za boračku populaciju vrše se po osnovu Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica Zeničko-dobojskog kantona⁴⁸ (egzistencijalna naknada 6.919.440 KM, stipendije studenata-branilaca i članova njihovih porodica 2.197.700 KM, pomoć za liječenje i nabavku lijekova 1.540.437 KM i dr). Najznačajniji dio sredstava iz oblasti socijalne pomoći odnosi se na izdvajanja naknade za civilne žrtve rata u iznosu od 2.948.119 KM po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

⁴⁷ Odlukom Vlade Kantona o raspodjeli sredstava Fonda za zaštitu okoliša („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 18/12 i 1/15) i Odlukom Vlade Kantona o načinu raspodjele i korištenju finansijskih sredstava prikupljenih po osnovu kontinuirane i jednokratne naknade od koncesija („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 1/13 i 1/22) definisano je da se 70% od ukupno prikupljenih sredstava transferiše jedinicama lokalne samouprave, a 30% sredstava pripada Kantonu koja se troše na osnovu programa utroška sredstava.

⁴⁸ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 1/14

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 3.636.805 KM i najvećim dijelom odnose se na transfere realizovane kod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (1.191.240 KM), Ministarstva za boračka pitanja (799.110 KM) i Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice (663.839 KM).

Najznačajniji transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport raspodijeljeni su u skladu sa Programom utroška tekućih transfera za sport koji je Vlada Kantona usvojila 27. 1. 2022. godine kojim su, zajedno sa izmjenama i dopunama Programa, odobrena ukupna sredstva u iznosu od 1.096.500 KM. Shodno odredbama Programa, u februaru 2022. godine raspisan je javni poziv za dostavljanje prijava da dodjelu sredstava. Rješenjem ministra u martu 2022. godine imenovana je Komisija koja je sačinila prijedlog kriterija i Prijedlog raspodjele sredstava predviđenim ovim programom, te je imenovana radna grupa koja je u skladu sa usvojenim aktima izvršila ocjenu svake od pristiglih aplikacija. Nakon izvršene ocjene, Odlukom ministra od 10. 5. 2022. godine izvršena je raspodjela sredstava po navedenom osnovu u ukupnom iznosu od 1.083.456 KM. U skladu sa odredbama ove odluke i programa utroška, korisnici sredstava su dostavili izvještaje o namjenskom utrošku doznačenih sredstava sa priloženom dokaznom dokumentacijom i računima.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama koji su iskazani kod Ministarstva za boračka pitanja se najvećim dijelom odnose na sredstva doznačena boračkim udruženjima u skladu sa Odlukom Vlade Kantona o finansiranju rada kantonalnih udruženja branilaca i članova njihovih porodica⁴⁹ i odredbama usvojenog Programa utroška sredstava Ministarstva za 2022. godinu. U svrhu finansiranja redovnih i projektnih aktivnosti udruženja branilaca po ovom osnovu je doznačeno ukupno 573.917 KM.

Tekući transferi javnim preduzećima realizovani su u iznosu od 5.010.144 KM i najvećim dijelom odnose se na Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu za podsticaj poljoprivrednoj proizvodnji (4.635.128 KM). Za realizaciju ovih sredstava Zaključkom Vlade iz maja 2022. godine usvojen je Program utroška za subvencije za podsticaj razvoja u poljoprivrednoj proizvodnji. U skladu sa Programom, Ministarstvo je 27. 5. 2022. godine donijelo Uputstvo o poticanju poljoprivredne proizvodnje za 2022. godinu, kojim su detaljno razrađeni uslovi, kriteriji za dodjelu i potrebna dokumentacija koju je potrebno dostaviti. Za dodjelu sredstava raspisan je Javni poziv za prikupljanje zahtjeva za odobravanje sredstava za poticanje poljoprivredne proizvodnje sa utvrđenim rokovima za prijavu zavisno od vrste poticaja. Po ovom javnom pozivu realizirano je ukupno 3.990.653 KM od čega se najveći dio odnosi na podršku za registrovane farme goveda (1.118.300 KM), podrška za poljoprivrednu proizvodnju u plastenicima i staklenicima (699.817 KM), podrška za uzgoj brojlera (367.844 KM) itd. U skladu sa odredbama programa, korisnici su dostavljali izvještaje o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, dok je kod određenih vrsta poticaja vršena posjeta i kontrola namjenskog utroška sredstava kod korisnika na licu mjesta za šta su sačinjeni zapisnici i priložena dokazna dokumentacija. Pored ovog, značajna sredstva su realizovana preko Programa utroška sredstava za podsticanje proljetne sjetve za 2022. godinu (406.965 KM) i Programa utroška sredstava za podsticanje jesenje sjetve za 2022. godinu (242.640 KM). Tekući transferi javnim preduzećima više su iskazani za 4.635.128 KM budući da su u okviru njih knjigovodstveno evidentirani izdaci za tekuće transfere privatnim pravnim i fizičkim licima u navedenom iznosu. Navedeni izdaci nisu planirani i iskazani na propisanim pozicijama u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, zbog čega finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz ovih rashoda i izdataka, za šta smo dali preporuku u tački 5.1 Izvještaja.

Kod Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu u okviru subvencija javnim preduzećima Budžetom je planiran iznos od 8.500.000 KM za realizaciju transfera iz naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe). Izmjenama i dopunama budžeta umanjen je na 8.400.000 KM, a posljednjim izmjenama i dopunama Budžeta nije ni planiran.

⁴⁹ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/14 i 15/20

Već duži period ova sredstva se ne koriste, a s tim u vezi prezentirano je obrazloženje Ministarstva da je krajem 2021. godine van snage stavljena Odluka o korištenju sredstava prikupljenih od naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta⁵⁰, koja se odnosila samo na mjere uređenja zemljišta te su se s tim stvorile mogućnosti za značajnije korištenje akumuliranih namjenskih sredstava u svrhu uređenja poljoprivrednog zemljišta. Navedeno je da će Ministarstvo pokrenuti aktivnosti na realizaciji, pripremi i izradi prijedloga eventualno nove Odluke i prijedloga programa utroška sredstava. Na datum bilansa na razgraničenjima iskazan je iznos neutrošenih sredstava od naknada za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe u iznosu od 9.391.780 KM.

Tekući transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima iskazani su u iznosu od 3.992.016 KM i najvećim dijelom se odnose na sredstva realizovana kod Ministarstva za privredu u iznosu od 3.792.921 KM. Ministarstvo je donijelo Program utroška budžetskih sredstava za subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima koji je usvojen Zaključkom Vlade 17. 3. 2022. godine sa izmjenama i dopunama iz jula i oktobra 2022. godine. Nakon izmjena i dopuna ovim programom planiran je iznos od 3.100.000 KM za 11 mjera poticaja odnosno subvencija, a na osnovu njega su raspisani javni pozivi za svaku pojedinačnu subvenciju, s utvrđenim kriterijima, bodovnim sistemom i utvrđenim maksimalnim iznosom za dodjelu sredstava. Po ovom Programu odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 2.974.719 KM od kojih su najznačajnije subvencije za razvoj konkurentnosti privrede (1.101.022 KM), razvoj turističke infrastrukture turističkih destinacija i ponude (505.887 KM) i razvoj poduzetništva i poduzetničke kulture i tradicionalnih zanata (396.590 KM). Pored naprijed navedenog, Vlada Kantona je, na prijedlog Ministarstva, zaključkom od 11. 8. 2022. godine usvojila Program utroška budžetskih sredstava za subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima – ESCROW u iznosu od 1.500.000 KM za dvije mjere poticaja/subvencije (razvoj konkurentnosti privrede i razvoj turističke infrastrukture, turističkih destinacija i ponude) i za obavezu sanacije i osiguranja osnovnog kapitala Fonda FZ PIO/MIO. Po ovom programu realizirano je ukupno 1.060.480 KM od čega se najznačajniji iznos odnosi na transfer za razvoj turističke infrastrukture, turističkih destinacija i ponude (541.905 KM).

Subvencije za razvoj turističke infrastrukture, turističkih destinacija i ponude ukupno su realizovane u iznosu od 1.047.792 KM. Za ove subvencije u toku godine, na osnovu programa utroška sredstava, raspisana su dva javna poziva za prikupljanje zahtjeva za odobravanje i dodjelu sredstava poticaja namijenjenih subvencioniranju projekata turističke infrastrukture i suprastrukture (juli i august 2022. godine).

Programima utroška sredstava utvrđeni su indikatori (broj turističkih posjetitelja, noćenja, prihodi od turizma, broj dolazaka i noćenja domaćih turista, stopa korištenja kapaciteta i ukupne investicije u hotelijerstvu i ugostiteljstvu). Dalje, programom je definisana svrha: unapređenje turističke ponude, intenziviranje turističke infrastrukture i suprastrukture a samim tim i uticaj na zapošljavanje i razvoj Kantona, da će se subvencionirati dio troškova realizacije projekata za pripremu i organizaciju obnove i/ili izgradnje objekata turističke infrastrukture i suprastrukture. Pravo na dodjelu sredstava imaju općine/gradovi, udruženja, fondacije i privredni subjekti sa sjedištem u Kantonu. Programima nisu decidno definisane vrste projekata i aktivnosti koje se trebaju realizirati iz sredstava poticaja, te na koje tačno namjene se odnose projekti pripreme i organizacije obnove i/ili izgradnje objekata turističke infrastrukture i suprastrukture.

Objavljenim pozivima definisano je da se potiče uređenje, izgradnja i obnova objekata javne turističke infrastrukture i suprastrukture i rekreacijskih i drugih turističkih sadržaja na području Kantona te da pravo na dodjelu sredstava imaju općine/gradovi, udruženja i fondacije. Pored toga predviđeno je uređenje, izgradnja i obnova objekata turističke infrastrukture i suprastrukture i/ili rekreacijskih i drugih turističkih sadržaja na području Kantona (ugostiteljski kapaciteti, smještajni kapaciteti, rekreacijski i drugi turistički sadržaji) a pravo na dodjelu ovih sredstava imaju privredni subjekti.

⁵⁰ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 5/15

Javnim pozivima utvrđeni su kriteriji za raspodjelu sredstava: 1) stepen samofinansiranja – vlastito učešće (od 1 do 6 bodova ovisno o stepenu učešća), 2) stepen sufinansiranja – učešće drugih subjekata (od 1 do 6 bodova ovisno o stepenu učešća) i 3. razvijenost jedinice lokalne samouprave (od 0 do 5 bodova, a za ocjenu koriste se podaci Federalnog zavoda za programiranje razvoja i pokazatelji po općinama), te je propisana dokumentacija koja se treba dostaviti.

Nakon okončanja procedure izbora korisnika po prvom javnom pozivu dodjeljeno je ukupno 505.887 KM za 27 korisnika (sedam općina 202.685 KM; četiri udruženja 39.920 KM i 16 privrednih subjekata 263.282 KM), a po drugom pozivu odobreno je 541.905 KM za 23 korisnika (dvije općine 180.000 KM, jedno udruženja 10.000 KM i 20 privrednih subjekata 351.905 KM). S korisnicima sredstava potpisani su ugovori kojima su regulisana međusobna prava i obaveze.

Uzimajući u obzir da se radi o subvencijama za razvoj turističke infrastrukture, turističkih destinacija i ponude, konstatujemo da nijedan utvrđeni kriteriji za rangiranje podnosilaca zahtjeva nije povezan s unapređenjem turističke infrastrukture i ponude, niti sa utvrđenim indikatorima i svrhom programa. Uočeno je da je, pored subvencija za javnu turističku infrastrukturu i suprastrukturu koji predstavljaju javno dobro i koji se koriste u javne svrhe, značajan dio sredstava odobren privrednim subjektima (615.187 KM ili 59% od ukupno ovih subvencija), među kojima su najveći iz oblasti ugostiteljstva. Sredstva su odobrena za ukupno 36 privrednih subjekata u pojedinačnim iznosima od 6.872 KM do 20.000 KM, a prema uzroku u najvećoj mjeri odobravana su se na ime rekonstrukcije objekata i uređenje interijera i eksterijera, te nabavku opreme. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je u pojedinim slučajevima, na zahtjev korisnika sredstava, odobreno produženje roka za realizaciju projekta i podnošenje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, nakon čega su potpisani aneksi ugovora kojima su utvrđeni novi rokovi.

Konstatujemo da programima niti javnim pozivom za razvoj turističke infrastrukture, turističkih destinacija i ponude nije decidno utvrđena namjena subvencija, kao ni vrste projekata i aktivnosti koje se realizuju iz sredstava poticaja, niti su kriteriji za rangiranje podnosilaca zahtjeva povezani s unapređenjem turističke infrastrukture i ponude i utvrđenim indikatorima i svrhom programa. Ministarstvo je sačinilo izvještaje o realizaciji programa utroška sredstava, ali u njima nisu navedeni postignuti efekti aktivnosti koje su finansirane ovim sredstvima, što je bila obaveza u skladu sa članom 56. Zakona o izvršavanju Budžeta.

Preporuka:

- *programom utroška sredstava za razvoj turističke infrastrukture, turističkih destinacija i ponude jasno utvrditi namjenu i vrstu projekata koji se realizuju iz sredstava ovog poticaja, te utvrditi kriterije za raspodjelu sredstava na način da su povezani sa svrhom i namjenom subvencije, a izvještaj o realizaciji transfera treba da sadrži podatke o postignutim efektima shodno Zakonu o izvršavanju Budžeta Kantona.*

Drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 14.354.312 KM i odnose se na realizaciju obaveza po osnovu izvršnih sudskih rješenja (13.400.610 KM) i naknade za povrat više ili pogrešno isplaćenih poreza (953.702 KM).

Budžetom Kantona za 2022. godinu na poziciji izvršenje sudskih presuda planiran je ukupno iznos od 13.400.000 KM. Naime, obaveze po izvršim sudskim rješenjima evidentirane su na dugoročnim razgraničenjima i dugoročnim obavezama, a rashodi se priznaju u godini u kojoj je planirana njihova isplata. Banka vrši isplate hronološki po datumu zaprimanja ovih rješenja, do visine Budžetom planiranih sredstava.

Vlada Kantona je u oktobru 2019. godine donijela Akcioni plan za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda, kojim je planirano izmirenje ovih obaveza u roku od 22 godine, počev od 2020. godine, te je predviđeno da će se za izmirenje ovih obaveza planirati iznos u skladu s ovim planom (ukupno 13,4 miliona godišnje).

Za tekuću godinu, Vlada Kantona je Odlukom od 14. 7. 2022. godine dala saglasnost Ministarstvu finansija da u ime Kantona obavijesti ASA banku d.d. Sarajevo da pristupi realizaciji rješenja o izvršenju na teret Kantona kao izvršenika, u skladu s propisima i planiranim sredstvima.

Ministarstvo finansija je o poduzetim aktivnostima i provođenju Akcionog plana 29. 9. 2022. godine obavijestilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Ured zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava. Na datum bilansa obaveze po osnovu sudskih izvršnih rješenja iskazane su u iznosu od 144.065.665 KM (glavnica sa troškovima podnosioca izvršenja i troškovima spora), a evidentirane su na osnovu evidencije Banke o zaprimljenim rješenjima za prinudnu naplatu.

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi realizirani su u iznosu od 19.241.578 KM, što je u odnosu na plan manje za 7.971.912 KM. Ovi izdaci odnose se na kapitalne transfere drugim nivoima vlasti (18.271.564 KM), neprofitnim organizacijama (570.000 KM), javnim preduzećima (150.000 KM), kapitalni transferi u inostranstvo (140.000 KM) i pojedincima (110.014 KM).

Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti (18.271.564 KM), najvećim dijelom odnose se na Ministarstvo zdravstva (3.564.286 KM), Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (4.232.045 KM), Direkciju za ceste (3.950.000 KM), Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (2.000.000 KM) i Ministarstvo za privredu (1.895.492 KM).

Transferi kod Ministarstva zdravstva realizirani su u iznosu od 3.724.751 KM od čega se iznos od 2.598.506 KM odnosi na transfer za zdravstvene ustanove kojima je Kanton osnivač (za Kantonalnu bolnicu Zenica 2.308.281 KM, za JU Zavod za medicinu rada i sportsku medicinu 150.226 KM i Institutu za zdravlje i sigurnost hrane 140.000 KM) i ostale javne zdravstvene ustanove sa područja Kantona 1.126.244 KM (transfer domovima zdravlja 1.086.244 KM i Opća bolnica Tešanj 40.000 KM).

U skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti⁵¹ Kanton osigurava sredstva za vršenje osnivačkih prava nad zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač, a koji obuhvata investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova, prostora, medicinske i nemedicinske opreme, kao i informatizaciju zdravstvene djelatnosti. Ovim Zakonom utvrđeno je da odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za navedeno ulaganje, kao i informatizaciju zdravstvene djelatnosti, jednom godišnje treba da donese Vlada Kantona, uz usaglašen prijedlog kantonalnog ministra zdravstva i kantonalnog ministra finansija, koja nije donesena.

Zakonom o izvršavanju Budžeta za 2022. godinu utvrđeno je da se raspored sredstava kapitalni transferi drugim nivoima vlasti za zdravstvo vrši na osnovu programa utroška, odnosno prema aktima koje donosi Vlada Kantona.

Odlukom Vlade Kantona⁵² utvrđena je raspodjela planiranih sredstava za zdravstvo, i to 2.550.000 KM za redovne kapitalne transfere i 450.000 KM za kapitalne transfere čiji je cilj sprečavanje širenja zarazne bolesti izazvane virusom COVID-19. Na osnovu ove Odluke Vlada Kantona je, na prijedlog Ministarstva, 25. 3. 2022. godine donijela Program utroška sredstava. Nakon izmjena i dopuna budžeta donesen je novi Program utroška od 3. 11. 2022. godine (kojim je prethodni stavljen van snage), a planirana sredstva za zdravstvo su se povećala na 4.405.350 KM. U okviru ovih sredstava iznos od 3.200.000 KM planiranih sredstava odnosi se na sredstva od potpore iz Budžeta FBiH, a 1.205.350 KM osigurano je iz Budžeta Kantona. Shodno tome, Vlada Kantona je donijela novu Odluku⁵³ o raspodjeli planiranih sredstava u Budžetu (kojom je stavljena van snage prethodna odluka).

Uzorkom smo obuhvatili sredstva koja su odobrena: Kantonalnoj bolnici Zenica (1.362.809 KM), i to za nabavku medicinske i nemedicinske opreme; Zavodu za medicinu rada i sportsku medicinu za sufinansiranje projekta investicije i mjere energetske efikasnosti za poslovnu zgradu (150.226 KM), domove zdravlja Zenica i Kakanj za nabavku sanitetskog vozila i stomatološke stolice (362.542 KM).

⁵¹ „Sl. novine FBiH“, broj 46/10 i 75/13

⁵² Odluka Vlade broj:02-11-3871/22 od 10. 3. 2022. godine

⁵³ Odluka Vlade broj:02-11-14925/22 od 6. 10. 2022. godine

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je za realizaciju sredstava Vlada donosila pojedinačno odluke o odobravanju transfera kojima je definisano za koje namjene se odobravaju i utvrđena je obaveza korisnika sredstava da opravda utrošak na osnovu ugovora, faktura i dokaza o plaćanju obaveza prema dobavljaču. U odabranom uzorku svi korisnici su po utrošku sredstava Ministarstvu dostavljali ugovor, fakturu i dokaz o plaćanju obaveza, čime su pravdali utrošak doznačenih sredstava.

Kod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport kapitalni transferi drugim nivoima vlasti realizirani su u iznosu od 2.000.000 KM, a odnose se na transfer jedinicama lokalne samouprave za sufinansiranje projekata izgradnje ustanova iz oblasti obrazovanja.

Sredstva su odobrena za devet jedinica lokalne samouprave i to: Općini Žepče (ukupno 1.100.000 KM za dva projekta), Grad Visoko (200.000 KM), Općini Usora (200.000 KM), Općini Olovo (200.000 KM), Općini Tešanj (200.000 KM) i Općini Breza (100.000 KM).

Zakonom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se sredstva kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti Ministarstva koristiti prema programima utroška koje donosi Vlada Kantona, a bitni elementi programa su: naziv programa, svrha programa, visina sredstava i izvori iz kojih će se finansirati i kriteriji.

Revizijom smo utvrdili da je Vlada na prijedlog Ministarstva usvojila Programom utroška sredstava 20. 1. 2022. godine u iznosu od 700.000 KM, koliko je planirano Budžetom. U toku godine u skladu sa izmjenama i dopunama Budžeta izvršene su dvije izmjene Programa (u maju i augustu 2022. godine) i u konačnici odobreno je 2.000.000 KM.

Programom je utvrđeno da su korisnici sredstava općine i gradovi sa područja Kantona koji iskažu interes i podnesu zahtjev Ministarstvu na ime izgradnje, rekonstrukcije i sanacije objekata ustanova osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja, sportskih objekata i objekata ustanove kulture, te da će se sredstva doznačavati u skladu sa pojedinačnim Odlukama Vlade o odobravanju sredstava i potpisanim ugovorima o prenosu sredstava sa jedinicama lokalne samouprave. Utvrdili smo da Program ne sadrži kriterije, iako je to jedan od njegovih bitnih elemenata, u skladu sa članom 36. Zakona o izvršavanju Budžeta, niti je propisan način odabira korisnika i utvrđivanje visine sredstava po korisniku.

Prema izjavi odgovorne osobe, kapitalni projekti koje sufinansira Vlada Kantona putem resornog ministarstva su projekti koji traju duže vrijeme i za koje je Vlada već u ranijim godinama odobravala sredstva iz Budžeta. Za nove kapitalne projekte koje predlažu jedinice lokalne samouprave Kanton traži osnovne podatke o projektu na osnovu kojih se donose odluke o sufinansiranju ovih projekata, te Općine podnose zahtjev za sufinansiranje. Na naš zahtjev sačinjen je pregled prema kojem je Općina Olovo jedina podnijela zahtjev u 2022. godini za sufinansiranje projekat izgradnje novog objekta predškolske ustanove (obdanište), a za ostale jedinice lokalne samouprave radi se o projektima koji su finansirani u ranijem periodu.

Za raspodjelu ovih sredstava nije bio javni poziv ili drugi vid obavještenja, niti je prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se uvjerali na osnovu čega su odabrani projekti i utvrđena visina sredstava za realizaciju istih.

S korisnicima zaključeni su ugovori kojim su definisana međusobna prava i obaveze. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su korisnici kod kojih je projekat okončan dostavio izvještaj o utrošku sredstava sa dokumentacijom u prilogu (ugovor, okončane situacije i fakture) a korisnici koji nisu okončali realizaciju projekata dostavili su informaciju o fazi realizacije projekata.

Budući da Programom nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava i utvrđivanje visine sredstava po korisniku, niti nam je prezentirano na koji način je izvršen odabir korisnika i visina sredstava koja im je odobrena, ne možemo potvrditi da je realizacija kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti izvršena u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta.

Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti kod Direkcije za ceste iskazani su u iznosu od 3.950.000 KM i odnosi se na transfer gradovima i općinama na području Kantona za rekonstrukciju, sanaciju klizišta i asfaltiranje puteva u mjesnim zajednicama.

Zakonom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da se raspored sredstava kapitalni transferi drugim nivoima vlasti, tekuće održavanje puteva, rekonstrukcija i investiciono održavanje, vrši prema programima utroška koje donosi Vlada Kantona.

Vlada je na prijedlog Direkcije Zaključkom usvojila Program utroška sredstava 25. 7. 2022. godine u iznosu od 1.800.000 KM (od čega je 800.000 KM predviđeno Općini Kakanj za izgradnju mosta preko rijeke Bosne u Modrinju i rekonstrukciju lokalne ceste Ivanica-Vukanovići, 590.000 KM Gradu Zavidovići za asfaltiranje lokalnih puteva).

U toku godine bile su tri izmjene Programa, u skladu sa izmjenama i dopunama Budžeta. Izmjenom programa od 1. 9. 2022. godine raspoređeno je dodatnih 600.000 KM Gradu Zavidovići za sanaciju klizišta i dionice puta sa oštećenjima većeg intenziteta, a izmjenom od 13. 10. 2022. godine odobreno je dodatnih 1.495.000 KM što je raspoređeno na pet Općina i Gradu Zenica za rekonstrukciju i asfaltiranje puteva i sanaciju mosta. Trećom izmjenom Programa od 10. 11. 2022. godine odobreno Općini Žepče dodatnih 55.000 KM.

U konačnici Programom i njegovom izmjenom ukupno su odobrena sredstava u iznosu od 3.950.000 KM a sredstva su odobrena za: Grad Zavidovići (1.190.000 KM za sanaciju klizišta 600.000 KM i asfaltiranje i sanacija lokalnih puteva 590.000 KM), Općinu Kakanj (900.000 KM za izgradnju mosta i rekonstrukciju i asfaltiranje cesta), Općinu Žepče (700.000 KM za rekonstrukciju cesta), Općinu Vareš (500.000 KM za rekonstrukciju lokalnih puteva), Općinu Usora (410.000 KM asfaltiranje i rekonstrukcija puteva), Grad Zenica (100.000 KM) i Općine Maglaj, Olovo i Tešanj po 50.000 KM.

Programom je kao kriteriji navedeno „prema opredjeljenju Vlade u vezi sa strateškim ciljevima iz Strategije razvoja Kantona za period 2021–2027. godina“, a koji se odnose na: poboljšanje trenutnog stanja okoliša, povećanje energetske efikasnosti i unapređenje javne infrastrukture, poticanje održivog i okolišno prihvatljivog prostornog planiranja, razvoj putne infrastrukture regionalnog i lokalnog karaktera, podrška izgradnji i rekonstrukciji putne infrastrukture u najnerazvijenijim područjima Kantona, izrada saobraćajnih projekata za postojeće i nove puteve, izrada saobraćajnica u cilju povezivanja s koridorom Vc. Programom su već utvrđeni korisnici odnosno jedinice lokalne samouprave, dionica ceste, opis poslova i sredstva koje su odobrena korisniku, a koja su odobrena na osnovu zahtjeva.

Prema prezentiranoj dokumentaciji sredstva ovog transfera odobrena su na osnovu zahtjeva općina i gradova u kojima su navedeni projekti za finansiranje i traženi iznos (zahtjevi su zaprimljeni u periodu juni – oktobar 2022. godine i najvećim dijelom sadrže samo tekstualni dio, bez dodatne dokumentacije). Međutim, nije nam prezentirana dokumentacija da je Direkcija uputila jedinicama lokalne samouprave obavještenje ili poziv za dostavu zahtjeva, niti da su utvrđeni mjerljivi kriteriji na osnovu kojih je izvršena ocjena dostavljenih zahtjeva, izvršen odabir korisnika i utvrđena visina sredstava po korisniku.

Na osnovu Programa, sredstava su odobravana korisnicima po Odlukama Vlade o odobravanju sredstava za projekte iz oblasti cestovne infrastrukture Kantona, kojima je propisana obaveza dostavljanja izvještaja o utrošku sredstava po realizaciji projekta. Međutim, sa korisnicima nisu zaključeni ugovori kojim bi se regulisali međusobna prava i obaveze i izvještavanje. Uvidom u uzorak utvrdili smo da su sredstva korisnicima doznačena većim dijelom u posljednjem kvartalu 2022. godine, te je jedan broj korisnika dostavio obavještenje da radovi nisu još okončani i dostavilo je informaciju u kojoj fazi je realizacija projekta.

Za raspodjelu ovih sredstava u ukupnom iznosu od 3.950.000 KM korisnici su dostavljali zahtjeve za finansiranje bez prethodnog obavještenja ili javnog poziva. Budući da programom niti drugim aktom nije utvrđen način odabira korisnika, niti su utvrđeni mjerljivi kriteriji za raspodjelu ovih sredstava, ne možemo potvrditi na koji način je utvrđena visina sredstava po korisniku i po projektu, kao ni da je ispoštovan princip transparentnosti i postupljeno u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta. Iako je odlukama Vlade definisana obaveza izvještavanja o utrošku sredstava, sa korisnicima nisu zaključeni ugovori kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze.

Kod Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu kapitalni transferi drugim nivoima vlasti realizirani su u iznosu od 4.232.045 KM, od čega se na transfer gradovima odnosi 963.605 KM, a općinama 3.263.440 KM. Navedeni rashodi odnose se na sufinansiranje projekata iz sredstava vodnih naknada, a na osnovu Programa utroška sredstava vodnih naknada. Zaključkom Vlade od 24. 2. 2022. godine, na prijedlog Ministarstva, usvojen je program utroška sredstava u ukupnom iznosu od 10.670.000 KM, a izmjene programa bile su u maju 2022. godine kojim je izvršena izmjena unutar programa. Programom su odobrena sredstava za kapitalne projekte u iznosu od 9.263.414 KM, od čega se na novoplanirane odnosno projekte u 2022. godini odnosi 4.469.404 KM, a 4.704.010 KM odnosi se na realizaciju projekta odobrenih u ranijem periodu.

Programom utroška sredstava su definisani kriteriji (budžet, broj stanovnika i korektivni faktor) na osnovu kojeg je utvrđen iznos sredstava po jedinicama lokalne samouprave za 2022. godinu, a za odabir projekata u okviru planiranih sredstava propisana je obaveza raspisivanja javnog poziva. U martu 2022. godine raspisan je javni poziv za kandidovanje projekata, kojim su utvrđeni uslovi, propisana dokumentacija koju treba dostaviti, kriteriji i potkriteriji za odabir projekata. Komisija za provođenje javnog poziva izvršila je formalno-pravnu ocjenu prijave, i nakon toga izvršila je bodovanje prijave po utvrđenim kriterijima. Sredstva su najvećim dijelom odobrena gradovima/općinama za sufinansiranje projekta izvođenja radova na vodovodnim i kanizacionim objektima. S korisnicima su zaključeni sporazumi o zajedničkom učešću u realizaciji projekata na osnovu kojih se zaključuju ugovori o prenosu sredstava kojima su definisana međusobna prava i obaveze. Realizacija ovih transfera ovisi o dinamici realizacije projekta od korisnika te se sredstava doznachavaju korisnicima po dostavljanju faktura od izvođača radova i dobavljača, s kojim su općine/gradovi nakon provedenih procedura javnih nabavki zaključili ugovore.

U 2022. godini od ukupno planiranih kapitalnih projekata realizovano je 4.132.265 KM, što je 44% od ukupno planiranih sredstava.⁵⁴ Veći dio realiziranih sredstava odnosi na realizaciju projekata iz ranijeg perioda, dok se na realizaciju projekata iz tekuće godine odnosi 22% od plana.

Ministarstvo je sačinilo Izvještaj o realizaciji Programa utroška sredstava, koji je usvojen Zaključkom Vlade Kantona 11. 4. 2023. godine. U izvještaju su navedeni projekti i u kojoj fazi realizacije su, ali nije dato detaljno obrazloženje i razlozi nerealiziranih projekata, što posebno ima značaja jer je na kraju godine značajan dio nerealizovanih projekata koji su odobreni u prethodnim godinama (ukupan iznos nerealiziranih projekata u vrijednosti od 1.677.320 KM). Navedeno nije u skladu sa članom 56. Zakona o izvršavanju Budžeta kojim je propisano da resorna ministarstva podnose izvještaj o namjenskom utrošku sredstava i postignutim efektima iz aktivnosti koje su finansirane tim sredstvima. Kod ovog Ministarstva na datum bilansa ukupna prikupljena, a neutrošena namjenska sredstva iz vodnih naknada, u skladu s propisima, iskazana su na poziciji razgraničenih prihoda u iznosu od 5.718.181 KM.

Transferi neprofitnim organizacijama u iznosu od 570.000 KM realizovani su kod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sporta, a odnosi se na sredstva odobrena za sufinansiranje projekata vjerskim zajednicama. Najznačajniji dio sredstava odnosi se na sufinansiranje projekata Medžlisa islamske zajednice Zenica (300.000 KM), Župa bezgrešnog začeća Bogorodice Djevice Marije (50.000 KM), Župa srce Isusovo (50.000 KM), Srpska pravoslavna crkvena opština (30.000 KM), Franjevački samostan (20.000 KM) i Župa sv. Petra i Pavla Lovnica (10.000 KM).

U skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta, donesen je Program utroška sredstava u kojem su navedeni kriteriji za odabir korisnika: kvaliteta i cilj projekta, očekivani rezultati od realizacije projekta i utjecaj projekta na doprinos razvoja kantona.

⁵⁴ Ukupna vrijednost planiranih/odobrenih projekata je 9.283.414 KM (od toga iz tekuće godine 4.469.408 KM, a prethodne godine 4.794.010 KM). Realizovano je ukupno 4.132.265 KM (tekući projekti 1.015.575 KM i iz ranijih godina 3.116.690 KM), a nerealizovano je ukupno 5.131.149 KM (od toga se iznos od 1.677.320 KM odnosi na projekte odobrene ranijim periodima a 3.453.829 KM na projekte tekuće godine)

Revizijom smo utvrdili da su se sredstva odobravana na osnovu zahtjeva korisnika, ali nije prezentirano da su korisnici obaviješteni da dostave svoje zahtjeve, nije tražena dokumentacija koju bi trebali dostaviti korisnici kao dokaz o ispunjavanju kriterija, niti su utvrđeni bodovi za ocjenu prijedloga projekata po utvrđenim kriterijima. S obzirom na to da nam nije prezentirana dokumentacija na koji način su se pri raspodjeli sredstava po korisniku, odabiru i određivanju iznosa sredstava primijenili utvrđeni kriteriji, ne možemo potvrditi da je raspodjela sredstava transfera neprofitnim organizacijama u iznosu od 570.000 KM izvršena u skladu sa Programom utroška sredstava i Zakonom o izvršavanju Budžeta.

Konstatujemo da je raspodjela kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti kod Direkcije za ceste (3.950.000 KM) i Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (2.000.000 KM) u ukupnom iznosu od 5.950.000 KM izvršena bez javnog poziva, a programima utroška sredstava nisu utvrđeni jasni i mjerljivi kriteriji za odabir korisnika i vrednovanje projekata na osnovu kojih bi se moglo izvršiti rangiranje, bodovanje i utvrđivanje iznosa za dodjelu sredstava po projektu. Direkcija za ceste za realizaciju kapitalnih transfera nije zaključila ugovore sa jedinicama lokalne samouprave, kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze. Također, ne možemo potvrditi da su se prilikom raspodjele sredstava neprofitnim organizacijama kod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport u iznosu od 570.000 KM primijenili utvrđeni kriteriji raspodjele sredstava. S obzirom na navedeno, ne možemo potvrditi na koji način je izvršen odabir korisnika i utvrđena visina sredstava po projektu, niti da je prilikom izvršavanja Budžeta osiguran princip transparentnosti i postupljeno u skladu sa odredbama Zakona o izvršavanju budžeta. Kod Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu sačinjeni izvještaj o utrošku sredstava od vodnih naknada ne sadrži podatke o postignutim efektima, kako je propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta.

Preporuke:

- *potrebno je da Vlada Kantona donese odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti;*
- *utvrditi jasne i mjerljive kriterije za raspodjelu sredstava drugim nivoima vlasti kod Direkcije za ceste i Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, a raspodjelu sredstava transfera neprofitnim organizacijama vršiti na osnovu utvrđenih kriterija, u skladu sa programom utroška sredstava i Zakonom o izvršavanju Budžeta;*
- *potrebno je da Direkcija za ceste zaključuje ugovore sa korisnicima kapitalnih transfera kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze;*
- *izvještaj o realizaciji kapitalnog transfera od vodnih naknada treba da sadrži podatke o postignutim efektima, shodno Zakonu o izvršavanju Budžeta Kantona.*

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 8.588.471 KM, a odnose na rekonstrukciju i investicijsko održavanje (4.697.520 KM), nabavku opreme (3.238.915 KM), ostalih stalnih sredstava (263.470 KM) i stalna sredstava u obliku pravà (125.269 KM).

Rekonstrukcija i investiciono održavanje najvećim dijelom odnosi se na rekonstrukciju cesta i mostova (2.516.375 KM) koji se realizuju po programu utroška sredstava koje u skladu sa Zakonom o cestama FBiH usvaja Vlada na prijedlog Direkcije za ceste i rekonstrukciju zgrada (1.322.558 KM), od čega se dio odnosi na ustanove obrazovanja za koje su sredstva osigurana od drugih nivoa vlasti ili se radi ulaganjima u okviru projekta energetske efikasnosti. U okviru nabavke opreme najvećim dijelom se odnosi na nabavku kompjuterske opreme (819.548 KM), policijske opreme (635.310 KM), motornih vozila (550.450 KM) i opremu za ispitivanje okoliša (252.817 KM). Nismo uočili propuste kod knjigovodstvenog evidentiranja ovih izdataka.

Postupci i procedure nabavki stalnih sredstava i realizacije ugovora obrazloženi su u tački 7. izvještaja.

6.1.3 Finansijski rezultat

U konsolidovanim finansijskim izvještajima za 2022. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	497.427.671	452.908.664	373.905.041	91
I.1.	Prihodi od poreza	390.500.504	388.965.918	310.577.267	97
I.2.	Neporezni prihodi	56.731.752	38.619.153	40.905.340	68
I.3.	Primljeni transferi	50.195.415	25.323.593	22.422.434	51
II	RASHODI	449.318.242	419.736.461	361.948.420	93
II.1.	Tekući rashodi	312.475.691	305.910.295	235.242.748	98
II.2.	Tekući grantovi	106.429.061	92.110.031	77.886.756	87
II.3.	Kapitalni grantovi	27.213.490	19.241.578	16.629.742	71
II.4.	Izdaci za kamate	3.200.000	2.474.557	32.189.174	77
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	48.109.429	33.172.203	11.956.621	69
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)	16.866.203	8.588.473	8.231.416	51
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	-	-	-	-
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	16.866.203	8.588.473	8.231.416	51
V	UKUPAN SUFICIT/DEFICIT III – IV	31.243.226	24.583.730	3.725.205	77
VI	NETO POVEĆANJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)	-	-	-	-
VI.1.	Primici od finansijske imovine	-	-	-	-
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	-	-	-	-
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 - VII 2)	(19.200.000)	(18.708.277)	(1.439.097)	-
VII.1.	Primici od zaduživanja	-	-	19.000.000	-
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	19.200.00	18.708.277	20.439.097	97
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	12.043.226	5.875.453	2.286.108	49

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	63.040.804	78.097.835
--	-------------------	-------------------

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 33.172.203 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 452.908.664 KM, a rashodi u iznosu od 419.736.461 KM.

Iskazan je pozitivan finansijski rezultat za 2022. godinu u iznosu od 5.875.453 KM, s obzirom na to da su ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 452.908.664 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 438.444.738 KM.

U konsolidovanom bilansu stanja na 31. 12. 2022. godine iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (akumulirani deficit) u iznosu od 63.040.804 KM.

U odnosu na prethodnu godinu manji je za 14.997.031 KM, a ne za 5.875.453 KM, koliko iznosi ukupan finansijski rezultat. Razlika u iznosu od 9.121.578 KM najvećim dijelom odnosi se na korekciju knjiženja u korist finansijskog rezultata na osnovu Odluke Vlade o ukidanju rezervisanja od 25. 3. 2022. godine. Odlukom su ukinuta rezervisanja koja su proknjižena na osnovu Odluke Vlade od 28. 12. 2007. godini u iznosu od 9.125.000 KM koja se odnose na troškove utuženja radi neprimjenjivanja granskih kolektivnih ugovora, a utvrđeno je da će se knjižiti na teret razgraničenih rashoda i u korist neraspoređenog viška prihoda i rashoda.

U skladu sa Odlukom Vlade u 2007. godini kod Stručne službe Vlade izvršeno je evidentiranje na poziciji rashoda za plaće i naknade i doprinose i kratkoročnih razgraničenja dio troškova koji se odnosi na utuženja radi neprimjenjivanja granskih kolektivnih ugovora. Uz odluku nije priložen pregled na koje se tačno presude i korisnike odnosi, a u ranijem periodu nije bilo promjena stanja po ovom osnovu.

S obzirom na to da Kanton od 2016. godine knjigovodstveno evidentira obaveze na osnovu evidencije Banke o izvršnim sudskim rješenjima i koje izmiruje u skladu s planiranim sredstvima i Akcionim planom, donesena je Odluka Vlade o ukidanju rezervisanja na osnovu koje je izvršena navedena korekcija.

Na kraju revidirane godine na razgraničenim rashodima i dugoročnim obavezama iskazan je iznos od 144.065.665 KM koji se odnosi na obaveze po osnovu sudskih rješenja o izvršenju koje većim dijelom odnosi na raniji period, a kao rashod se priznaju u visini i godini u kojoj se budžetom planira njihovo izmirenje. U ranijim godinama za ove troškove planiran je manji iznos, a rashodi i obaveze po ovom osnovu nisu iskazani na odgovarajućim pozicijama u trenutku nastanka obaveze u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, prema kojim se rashodi i izdaci priznaju u razdobljima u kojima su obaveze nastale, nezavisno od plaćanja. Zbog navedenog nisu tačno iskazani finansijski rezultati revidiranog i prethodnih perioda, kao i ukupno iskazani višak rashoda nad prihodima. Vlada Kantona je usvojila Akcioni plan za izmirenje obaveza po sudskim izvršnim rješenjima kojim je planirano izmirenje obaveza u periodu 2020.-2042. godine, čime su započete aktivnosti na rješavanju navedenih obaveza Kantona.

Utvdili smo da su na poziciji neraspoređenog viška rashoda nad prihodima kod budžetskih korisnika iskazani iznosi koji se najvećim dijelom odnose na početna stanja koja su preuzeta u ranijem periodu prilikom prelaska na trezorsko poslovanje, kao i da se preko ovog konta kod pojedinih korisnika vrše direktna knjiženja u Glavnoj knjizi i odnose se na korekcije pogrešnih knjiženja iz ranijeg perioda.

Međutim, nije izvršena analiza početnih stanja viška prihoda i rashoda koji su iskazani kod pojedinih budžetskih korisnika, niti je preispitana osnovanost iskazivanja ovih iznosa.

Preporuka:

- *Izvršiti analizu strukture neraspoređenog viška rashoda nad prihodima i prema konstatovanom poduzeti odgovarajuće aktivnosti s ciljem istinitog i fer iskazivanja u finansijskim izvještajima, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.2BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 67.839.898 KM, od čega je stanje na transakcijskim i prelaznim računima 61.716.679 KM, izdvojena novčana sredstva (698.377 KM), devizni račun (3.171 KM) i ostala novčana sredstva (5.421.670 KM).

Na datum bilansa stanje depozitnog računa iznosilo je 383.839 KM, a prema pisanom obrazloženju ASA Banke navedeno se odnosi na nerealizovane naloge jer je pražnjenje naloga izvršeno nakon radnog vremena Centralne banke, te su procesirani prvi naredni radni dan.

Najznačajniji dio sredstava odnosi se na stanje na transakcijskom računu otvorenom kod ASA banke d.d. (57.667.889 KM), stanje na podračunu za Escrow sredstva (3.032.902 KM) i stanje na podračunu za zaštitu i spašavanje (1.399.254 KM). Iskazana stanja usaglašena su sa izvodima na 31. 12. 2022. godine.

U Kantonu je otvoren podračun u okviru JRT-a za prikupljanje namjenskih sredstava po osnovu naknade za zaštitu i spašavanje i za Escrow sredstva, a sva ostala namjenska sredstva (naknade za vode, ceste, zaštitu okoliša i sl.) iskazuju se na glavnom transakcijskom računu JRT-a, preko kojeg se obavljaju sve platne transakcije Kantona. Članom 48. Zakona o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da Uputstvo za otvaranje podračuna donosi ministar finansija uz saglasnost Vlade, koje nije doneseno.

S tim u vezi napominjemo da smo u izvještajima o reviziji Kantona u ranijem periodu konstatovali da Kanton nije donio uputstvo o otvaranju namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinog računa Trezora, koje bi bilo usklađeno sa federalnim propisima. S obzirom na to da za najveći dio namjenskih sredstava nisu otvoreni podračuni u okviru JRT-a, ova sredstva se iskazuju na transakcijskom računu JRT-a, što otežava njihovo praćenje, kontrolu i nadzor nad uplatama i korištenjem.

U skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Kantona, namjenska sredstva se pri uplati iskazuju na razgraničenjima, a po utrošku se oprihoduju, tako da na kraju godine saldo na računu treba da odgovara razgraničenim prihodima ukoliko sredstva nisu korištena za druge namjene.

Prema prezentiranim podacima i analizom stanja sredstava na transakcijskom računu (57.667.889 KM) i iskazanog iznosa na poziciji razgraničenih prihoda za namjenska sredstva, donacije i vlastita sredstva (66.926.887 KM), utvrdili smo da namjenska sredstva u iznosu od najmanje 9.258.998 KM na datum bilansa nisu bila raspoloživa jer su se koristila za izmirivanje tekućih obaveza. Kao što smo naveli, na transakcijskom računu JRT-a iskazuje se najveći dio namjenskih prihoda i prihoda od donacija (vodne naknade, pretvorba poljoprivrednog u nepoljoprivredno zemljište, naknade za ceste, primljene donacije i sl.), zbog čega nismo mogli utvrditi koja namjenska sredstva su korištena za izmirivanje tekućih obaveza. Odlukom Vlade od 20. 1. 2022. godine⁵⁵ odobreno je privremeno raspolaganje namjenskim sredstvima radi prevazilaženja tekuće nelikvidnosti, koja se nalaze na transakcijskom računu JRT-a, knjigovodstveno evidentiranih na poziciji kratkoročnih razgraničenja. Međutim, Odlukom nije definisan iznos, na koja namjenska sredstva se odnosi, niti rok povrata kako bi bila raspoloživa za korištenje u predviđene namjene.

S obzirom na to da su se sredstva koristila za izmirivanje dospjelih obaveza, nisu raspoloživa za namjene za koje su predviđena zakonskim i drugim propisima koji uređuju prikupljanje i korištenje po pojedinoj oblasti.

Izdvojena novčana sredstva odnose se na deponovana Escrow sredstva kod Razvojne banke (698.377 KM), po Ugovoru o deponovanju sredstava iz 2017. godine zaključenim između Vlade i Razvojne banke. Stanje ovih sredstava je usaglašeno s Bankom na datum izvještavanja.

U okviru ostalih novčanih sredstava (5.421.670 KM) iskazani su iznosi na depozitnim računima pravosudnih institucija (Kantonalni sud u Zenici i šest općinskih sudova) koji imaju otvorene račune za depozite, koje koriste kod uplata i isplata u parničnim ili krivičnim predmetima. Za ova sredstva se na osnovu Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Kantona vrši evidencija prometa po ovim računima u okviru Glavne knjige trezora (na poziciji ostala novčana sredstva i razgraničenih prihoda).

Preporuka:

- *u slučaju korištenja namjenskih novčanih sredstava u svrhu izmirenja tekućih obaveza, utvrditi način raspolaganja, iznos, na koja namjenska sredstva se odnosi i rok povrata, kako bi ova sredstva bila raspoloživa za korištenje u propisane namjene.*

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 4.228.845 KM i najvećim dijelom odnose se na ostala potraživanja (3.547.826 KM) i potraživanja od pravnih lica (727.185 KM).

Ostala potraživanja se u najvećoj mjeri odnose na ostala potraživanja (2.010.997 KM) i sumnjiva i sporna potraživanja (1.478.499 KM).

⁵⁵ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 4/22, a Odluka je donesena na osnovu člana 44. Zakona o izvršavanju Budžeta, kojim je utvrđeno da Vlada uz saglasnost resornih ministarstava donosi akt o privremenom raspolaganju namjenskim sredstvima

U okviru ostalih potraživanja najveći dio iskazan je kod Ministarstva za privredu (1.824.211 KM) i Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (158.689 KM) i značajnim dijelom odnose na potraživanja po osnovu koncesionih naknada.

Kod Ministarstva za privredu najveći iznos potraživanja odnosi se na: RMU Kakanj (1.264.203 KM), „Komgrad Ze“ d.o.o. Zenica (111.679 KM), „Geomet“ d.o.o. Olovo (109.977 KM) i RMU Zenica (89.930 KM).

Potraživanja od RMK Kakanj odnose se na koncesione naknade na osnovu ugovora zaključenog u 2020. godini i to za kontinuiranu koncesionu naknadu za novembar i decembar 2021. godine i 2022. godinu (896.180 KM), te dospjele rate za jednokratnu koncesionu naknadu za 2022. godinu (368.023 KM). Ministarstvo je uputilo opomene za izmirenje duga, a prema prezentiranoj dokumentaciji dio potraživanja je naplaćeno u 2023. godini (219.622 KM).

Potraživanja od „Geomet“ d.o.o. (109.977 KM) odnose se na potraživanja za 2022. godinu koja su naplaćena u 2023. godini.

Potraživanje od „Komgrad ZE“ d.o.o. Zenica odnosi se na koncesionu naknadu za period 2019.-2022. godine, od čega se 33.620 KM odnosi na četvrti kvartal 2022. godinu, a preostali dio se odnosi na raniji period. Za potraživanja iz ranijeg perioda koncesionar je utužen i u toku je sudski postupak.

Iskazana potraživanja od RMU Zenica odnose se na naplaćenu koncesionu naknadu za period 2017.-2021. godine. Ova potraživanja su utužena i u toku je sudski postupak, a sa ovim koncesionarom raskinut je ugovor 30. 9. 2021. godine.

Iako se dio potraživanja odnosi na potraživanja starija šest mjeseci, nije izvršen prenos na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja, kako je propisano Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Kantona.

Kod Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i poljoprivredu iskazan je iznos od 158.689 KM koji je značajnim dijelom odnosi na potraživanja od privrednih subjekata na osnovu izvršenih veterinarsko - zdravstvenih pregleda od strane kantonalnih veterinarskih inspektora (97.592 KM) i potraživanja od koncesionara za 2022. godinu od kojih su najveći: „Sams group“ d.o.o. Kakanj (21.360 KM), „Zema“ d.o.o. Tešanj (16.000 KM) i „Aquaterm“ d.o.o. Olovo (6.475 KM).

Navedena potraživanja su usaglašena sa putem IOS-a sa komitentima, a za koncesionara „SAMS-GROUP“ d.o.o. Kakanj upućen je urgencije za plaćanje u toku 2022. godine.

Sumnjiva i sporna potraživanja u najvećem dijelu odnose se na potraživanja iskazana kod JU Univerzitet (709.087 KM), Ministarstvo za privredu (446.330 KM), Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (117.465 KM) i Ministarstvo za prostorno uređenje, zaštite okoliša i promet i komunikacije (53.081 KM).

Na bazi odabranog uzroka utvrdili smo da su budžetski korisnici poduzeli zakonom propisane aktivnosti za naplatu potraživanja. Kod Univerziteta ova potraživanja su iskazana po osnovu pružene usluge iz ranijeg perioda a koji su većim dijelom utužena (678.765 KM).

Kod Ministarstva za privredu iskazani iznos se odnosi na potraživanja od koncesionara iz ranijeg perioda za koje su pokrenuti sudski postupci. Najveća se odnose na potraživanja od Rudnika krečnjaka Breza (207.126 KM) i pozajmicu Tvornica čarapa d.d. Tešanj (100.000 KM).

Potraživanje od Tvornice čarapa Tešanj su se u ranijem periodu vodila na razdjelu Stručne službe Vlade Kantona, a zaključkom Vlade u 2022. godine preknjiženo je na resorno Ministarstvo. U ranijem periodu putem Kantonalnog pravobranilaštva pokrenute su aktivnosti na naplati ovog potraživanja. Međutim, po obavijesti Općinskog suda u Zenici iz 2008. godine, u provedenom stečajnom postupku predmet nije namiren i predmetni spis je arhiviran.

Pored ovog potraživanja u 2022. godini je sa razdjela Stručne službe Vlade izvršeno preknjižavanje potraživanja od Željezare Vareš (67.000 KM) na Ministarstvo rada, socijalne skrbi i izbjeglice. Ova potraživanja u ranijem periodu prijavljena su u stečajnom postupku, ali je, prema podnesku Općinskog suda u Zenici iz 2016. godine, vrlo neizvjesna naplata.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi iskazana potraživanja u iznosu od 167.000 KM, niti da je postupljeno u skladu s članom 46. stav 3. Zakona o budžetima u FBiH, s obzirom na to da se radi o potraživanjima čija je naplata neizvjesna već duži period i da su iscrpljene mogućnosti njihove naplate.

Kod Ministarstva za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i promet i komunikacije odnosi se na utužena potraživanja po neopravdanim avansima iz ranijeg perioda.

Potraživanja od pravnih lica odnose se na potraživanja za isporučene usluge (557.394 KM) i najvećim dijelom iskazana kod ustanova iz oblasti obrazovanja.

Utvdili smo da nisu knjigovodstveno evidentirana potraživanja u iznosu od 2.786.684 KM po osnovu Sporazuma o vansudskom poravnanju za izmirenje duga koji su 11. 2. 2022. godine zaključili, uz saglasnost Vlade Kantona, ASA Banka i „Natron“ d.d. Maglaj, što je šire opisano u tački 6.1.1.2 Izvještaja. Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

S obzirom na to da se dio potraživanja kod Ministarstva za privredu odnosi na potraživanja koja su starija od šest mjeseci u iznosu od najmanje od 691.799 KM, a koja nisu prenesena na poziciju sumnjivih i spornih, nisu dosljedno primijenjene odredbe Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Kantona kojima je definisano da se potraživanja starija od šest mjeseci preknjižavaju na poziciju sumnjivih i spornih. U pojedinim slučajevima nije vršena ocjena izvjesnosti naplate potraživanja te, iako su okončani stečajni postupci i iscrpljene mogućnosti naplate, nisu poduzete daljnje aktivnosti u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH.

Preporuka:

- **knjigovodstveno evidentirati sva potraživanja Kantona, ona koja su starija od šest mjeseci preknjižavati na sumnjiva i sporna, te vršiti ocjenu njihove naplativosti i za potraživanja čija je naplata neizvjesna poduzeti dalje aktivnosti u skladu Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Zeničko-dobojskog kantona.**

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednost 366.234.888 KM (nabavne vrijednosti 549.635.343 KM i ispravke vrijednosti 218.079.692 KM). Sadašnja vrijednost stalnih sredstava u odnosu na prethodnu godinu veća je za 30.324.237 KM, a povećanje značajnim dijelom se odnosi na povećanje vrijednosti zgrada i cestovne infrastrukture. Povećanje vrijednosti zgrada značajnim dijelom iskazano je kod školskih i predškolskih ustanova i realizaciju projekta energetske efikasnosti, a cestovna infrastruktura odnosi se na Direkciju za ceste.

Na nivou Kantona u sistemu trezorskog poslovanja nije uspostavljen i implementiran modul pomoćne knjige stalnih sredstava, tako da budžetski korisnici vode samostalno evidencije odnosno pomoćne knjige stalnih sredstava putem svojih programa materijalnog knjigovodstva. U nadležne operativne jedinice dostavljaju naloge za knjiženje na osnovu kojih se evidentiraju sve promjene stalnih sredstava u Glavnoj knjizi Trezora. Prema prezentiranom obrazloženju, pokrenute su određene aktivnosti za prelazak na Cloud verziju ISFU sistema te da će se u narednom periodu poduzeti neophodni koraci ka implementaciji modula pomoćne knjige stalnih sredstava uz prethodnu detaljnu analizu i procjenu vremena i sredstava potrebnih za navedeno.

Na poziciji ceste i mostovi iskazan je iznos od 92.146.889 KM, od čega se na Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline odnosi 41.696.225 KM, a na Direkciju za ceste 50.424.264 KM. U okviru ovih sredstava iskazana su kapitalna ulaganja u ceste i mostove na području Kantona⁵⁶, koji se najvećim dijelom finansiraju iz namjenskih sredstava za ceste.

⁵⁶ Odnosi se na ulaganja u ceste i mostove na području Kantona iz sredstava Budžeta. Prije stupanja na snagu Zakona o cestama u FBiH iz 2010. godine poslovi u vezi održavanja cesta i mostova (regionalne i lokalne) obavljali su se u okviru sektora Ministarstva, dok je nakon 2010. godine Direkcija za ceste formirana kao posebna upravna organizacija u sastavu Ministarstva, a održavanje i rekonstrukcija lokalnih cesta data je u nadležnost jedinicama lokalne samouprave.

Kod Direkcije za ceste utvrdili smo da je dio sredstava iz pripreme prenesen u upotrebu 2022. godine, iako su projekti okončani u ranijem periodu.

Ministarstvo i Direkcija za ceste nemaju uspostavljenu evidenciju i pomoćnu knjigu stalnih sredstava, kako je predviđeno članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Prezentiran je pregled dionica regionalnih cesta s ukupnim dužinama, ali bez vrijednosti po dionicama, i bez utvrđenih pojedinačna vrijednost. S obzirom da nije utvrđena pojedinačna vrijednost cesta i mostova, ne vrši se ni obračun amortizacije.

Na poziciji ulaganja u tuđa sredstva iskazan je iznos od 66.572.732 KM, od čega kod Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline 57.048.963 KM i kod Direkcije za ceste 7.108.243 KM. Navedeno se odnosi na ulaganja iz ranijeg perioda u lokalne puteve koje su u ranijem periodu bili u nadležnosti Kantona, a stupanjem na snagu novog Zakona o cestama FBiH u 2010. godini izvršeno je preknjižavanje na poziciju ulaganja u tuđa sredstva. Iako je Vlada Zaključkom 11. 6. 2010. godine usvojila izvještaj o radu Radne grupe za rješavanje statusa i knjiženja imovine date na korištenje upravljanje drugim subjektima kojim je zadužila nadležne rukovodioce da sačine prijedloge odluka o prenosu okončanih projekata za lokalne puteve na općine, u ranijem periodu nije postupljeno po tome. U 2022. godini Vlada je donijela Odluku kojom je Ministarstvo izuzeto iz navedenih odredbi.

Revalorizacija stalnih sredstava

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 38. Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Zeničko-dobojskog kantona⁵⁷, budžetski korisnici vrše revalorizaciju stalnih sredstava. Knjigovodstveni iznos materijalnih sredstava obavezno se koriguje ako je inflacija na godišnjem nivou mjerenja rastom cijena viša od 10% ili 10% i više kumulativno od zadnje promjene vrijednosti sredstava. Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti, a knjiži se tako što se povećava vrijednost stalnih sredstava i njihova ispravka za iznos revalorizacije, a efekti revalorizacije se evidentiraju na potražnoj strani konta izvora stalnih sredstava.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%, što je iziskivalo revalorizaciju. Budžetski korisnici nisu izvršili revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa propisima za budžetske korisnike, s obzirom na to da Ministarstvo finansija nije dalo instrukciju za primjenu revalorizacije stalnih sredstava. Prema Zakonu o trezoru u FBiH, Ministarstvo finansija je nadležno za uspostavu i upravljanje trezorom, odnosno za uspostavu i vođenje sistema Glavne knjige Trezora i neophodnih sistema pomoćnih knjiga, te je u skladu s tim bilo obavezno budžetskim korisnicima dati instrukcije kako bi shodno Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor izvršili obračun revalorizacije stalnih sredstava. Prema pisanoj izjavi Ministarstva, u Kantonu nije uspostavljen modul pomoćne knjige stalnih sredstava s obzirom na to da je 21. 1. 2023. datum zvanične objave podatka vezanih za inflaciju, što se poklapalo sa utvrđenim rokovima za predaju pojedinačnih izvještaja o popisu stalnih sredstava, kada je većina i predala svoje izvještaje, nije bilo moguće izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava.

Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava u Glavnoj knjizi Trezora na 31. 12. 2022. godine (366.234.888 KM) i izuzimajući sredstva u pripremi (3.310.708 KM), koja se ne revalorizuju, efekat revalorizacije bio bi povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 63.148.807 KM. Uvažavajući činjenicu da budžetski korisnici nisu izvršili revalorizaciju, iako je, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena proizvođača industrijskih proizvoda u 2022. godini iznosio 17,4%, stalna sredstva na datum bilansa potcijenjena su za 63.148.807 KM.

⁵⁷ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 19/19

Navedeno nije u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Kantona, kojima je propisano da se revalorizacija vrši ako je inflacija na godišnjem nivou, mjerena rastom cijena, viša od 10% ili 10% i više, kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti kako bi budžetski korisnici izvršili obračun revalorizacije stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Zeničko-dobojskog kantona;*
- *Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline i Direkcija za puteve trebaju uspostaviti evidencije stalnih sredstava u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, u cilju istinitog i tačnog iskazivanja vrijednosti imovine Kantona.*

6.2.2.1 Dugoročna razgraničenja

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 176.969.071 KM, od čega se na razgraničene rashode odnosi 144.065.665 KM, razgraničene prihode 28.353.167 KM (potraživanje prema Plavoj vodi po osnovu kredita za realizaciju projekta vodovoda „Plava voda“) i na ostala dugoročna razgraničenja (kamate po kreditima) 4.550.269 KM.

Dugoročno razgraničeni rashodi iskazani su u iznosu od 144.065.664 KM, a odnosi se na obaveze po sudskim rješenjima o izvršenju (iznos glavnice 138.539.163 KM, troškovi podnosioca izvršenja 1.921.829 KM i parnični troškovi 3.604.672 KM), koja su zaprimljena kod ASA Banke i izvršavaju se po datumu zaprimanja, u skladu s planiranim sredstvima. Ove obaveze se odnose na izvršna sudska rješenja od kojih su najznačajnije po tužbama zaposlenika iz oblasti radnih odnosa i predstavljaju dospjele obaveze za koje u ranijem periodu nisu planirana dovoljna sredstva, niti su knjigovodstveno evidentirane na poziciji rashoda i obaveza u periodima u kojima su obaveze nastale, nezavisno od njihovog izmirenja u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

Akcionni plan za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda, Vlada je usvojila 31. 10. 2019. godine⁵⁸. Ovim planom definisan je ukupan iznos obaveza 294.976.799 KM (za 3.256 predmeta za period 2007.-2019. godine, i to: glavnica 150.335.699 KM, troškovi tražioca izvršenja 2.124.823 KM, parnični troškovi 4.313.715 KM i obračunata zatezna kamata 138.202.562 KM). U prilogu je dat spisak izvršnih rješenja za isplatu koja je dio Akcionog plana (naveden broj rješenja, datum rješenja, datum prijema rješenja, naziv tražioca izvršenja, iznos glavnice, troškova izvršenja, parnični troškovi, zatezna kamata i ukupna vrijednost spora). Prema ovom planu, predviđeno je izmirenje obaveza u periodu od 22 godine, počev od 2020. godine (cca godišnje 13,4 miliona KM).

U tekućoj godini za izmirenje obaveza po osnovu izvršnih sudskih rješenja realizovano je ukupno 13.400.610 KM, a Kanton planira sredstava za izmirenje ovih obaveza shodno Akcionom planu, te obavještava Ministarstvo za ljudska prava o realizaciji ovog plana.

Na datum bilansa izvršeno je evidentiranje po osnovu ovih obaveza u iznosu od 7.292.951 KM, čime je usaglašeno stanje sa pregledom Banke.

⁵⁸ Zaključak Vlade Kantona broj 02-06-16237/19 od 31. 10. 2019. godine, kojim je usvojen Akcionni plan aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Kunić i drugi protiv BiH, ap. Br. 68955/12 i 15 i ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 135.122.318 KM, a čine ih kratkoročna razgraničenja (80.843.956 KM), kratkoročne tekuće obaveze (33.304.573 KM), obaveze prema zaposlenicima (20.954.784 KM) i kratkoročni krediti i zajmovi (19.005 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze se najvećim dijelom odnose na obaveze prema pravnim licima (15.872.090 KM), korisnicima tekućih transfera i subvencija (11.374.022 KM), kapitalne transfere (3.489.508 KM), prema fizičkim licima (926.591 KM) i ostale kratkoročne obaveze (121.718 KM).

Obaveze prema zaposlenicima odnose se na obaveze za plaće (8.765.866 KM), obaveze za naknade plaća (1.320.259 KM), obaveze za doprinose (7.376.423 KM) i ostale obaveze prema zaposlenicima (3.492.235 KM).

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode u iznosu od 76.968.163 KM, ostala razgraničenja (3.870.921 KM) i razgraničeni rashodi (4.872 KM).

Prema evidenciji Ministarstva finansija, u okviru razgraničenih prihoda iznos od 71.444.487 KM odnosi se na razgraničena namjenska sredstva, donacije i primljene transfere od drugih nivoa vlasti. Najznačajniji iznosi odnose se na: sredstva primljena od FBiH na ime pomoći kantonima i finansiranje infrastrukturnih projekata (23.555.405 KM), prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji za ceste i naknade za upotrebu cesta (12.042.294 KM), naknade za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe (9.391.780 KM), naknade za korištenje šuma (7.100.792 KM), vodne naknade (5.718.181 KM), prihodi od izdavanja ličnih dokumenata (4.377.913 KM), sredstva na Escrow računu – prihod od privatizacije (3.032.919 KM), sredstva od posebne naknade za prirodne i druge nesreće (1.484.682 KM) i naknade za koncesije 1.286.033 KM (od čega kod Ministarstva za privredu 638.709 KM i Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu 647.324 KM).

Ostala razgraničenja najvećim dijelom odnose se na fakturisana, nenaplaćena potraživanja od kupaca po osnovu pruženih usluga i koncesionih naknada.

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 273.256.857 KM i odnose se na dugoročne kredite u iznosu 100.803.518 KM (vanjski dug 63.080.718 KM i obaveze po domaćem zaduživanju 37.722.801 KM), ostale dugoročne obaveze 144.080.513 KM (od čega se na obaveze po sudskim izvršim rješenjima odnosi 144.065.665 KM) i dugoročna razgraničenja (28.373.093 KM).

Dugoročne obaveze po kreditima odnose se na iskazani iznos glavnice i kamata, a struktura i stanje ovih obaveza je sljedeće:

Kreditori	Svrha zaduženja	Period otplate duga		Ukupan iznos kredita	Stanje duga 31. 12. 2022. ⁵⁹
		Glavnica	Kamata		
Kredit Svjetske banke	Energetska efik. škola	2019.-2030.	2017.-2030.	5.470.183	3.696.152
Kredit Svjetske banke	Energetska efikasnost	2020-2030.	2020-2030.	10.931.395	10.204.159
Kredit Svjetske banke	Energ. efik. kant. bolnica Zenica	2021-2033.	2021-2033.	20.407.959	20.389.493
Kredit Svjetske banke	EBRD Plava voda	2019-2030.	2019-2030.	14.715.311	14.660.850
Kredit Svjetske banke	CEB Plava voda	2026-2037.	2022-2037.	14.138.169	14.130.065
NLB banka d.d. Sarajevo	Finan. tekućeg deficita	2020.-2023.	2019.-2023.	3.485.111	774.225
Union banka d.d. Sarajevo	Finan. tekućeg deficita	2020.-2023.	2018.-2023.	2.218.119	506.445
UniCredit banka d.d. Mostar	Finan. tekućeg deficita	2020.-2023.	2019.-2023.	4.523.262	1.026.221
UniCredit banka d.d. Mostar	Finan. tekućeg deficita	2019.-2024.	2019.-2024.	11.216.621	4.555.890
Intesa Sanpaolo banka	Finan. tekućeg deficita	2019.-2024.	2019.-2024.	6.997.876	2.801.658
UniCredit banka d.d. Mostar	Finan. tekućeg deficita	2021.-2025.	2020.-2025.	8.010.511	5.145.738

⁵⁹ Stanje duga je ostatak duga po ukupno ugovorenom iznosu i kamatama

Banka	Finan. tekućeg deficita	2021.-2025.	2020.-2025.		
NLB Banka d.d. Sarajevo	Finan. tekućeg deficita	2021.-2025.	2020.-2025.	3.469.029	2.225.650
Union Banka d.d. Sarajevo	Finan. tekućeg deficita	2021.-2025.	2020.-2025.	2.316.822	1.519.288
UniCredit banka d.d. Mostar	Finan. tekućeg deficita	2021-2026	2021-2026	11.230.475	10.172.188
NLB banka d.d. Sarajevo	Finan. tekućeg deficita	2021-2026.	2021-2026.	2.245.264	2.038.564
Union banka d.d. Sarajevo	Finan. tekućeg deficita	2021-2026.	2021.-2026	1.110.504	1.011.859
Intesa Sanpaolo banka	Finan. tekućeg deficita	2021-2026.	2021-2026.	4.769.317	4.406.572
Nova banka ad Banja Luka	Finan. tekućeg deficita	2021-2026.	2021-2026.	1.683.842	1.538.179
Sveukupno				163.064.569	100.803.196

Ministarstvo finansija je u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH, dostavilo Federalnom ministarstvu finansija izvještaj o dugu i zaduživanju Kantona za 2022. godinu.

Stanje obaveza kod komercijalnih banaka usaglašeno je s bankama, a stanje obaveza Kantona u odnosu na podatke Federalnog ministarstva finansija veće je jer se u knjigovodstvenim evidencijama Kantona evidentira obaveza po ukupno ugovorenom iznosu a ne u iznosu angažovanih sredstava.

Nisu donesene procedure o načinu planiranja otplate kredita, knjigovodstvenog evidentiranja i upravljanja dugom, posebno kada otplatu duga vrši krajnji korisnik kredita.

U 2022. godini nije bilo novog kreditnog zaduženja, a otplate su vršene u skladu sa ugovorima i otplatnim planovima.

Odlukom Vlade iz oktobra 2021. godine pokrenut je otvoreni postupak javne nabavke usluga za dugoročno kreditno zaduženje Kantona u iznosu od 13.000.000 KM u svrhu finansiranja budžetskog deficita. Međutim, Odlukom Vlade od 24. 11. 2022. godine otkazan je postupak nabavke pozivajući se na član 69. stav 3 Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisano da ugovorni organ može otkazati postupak javne nabavke samo zbog dokazivih razloga koji su izvan kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke. U obrazloženju odluke o otkazivanju postupka javne nabavke navedeno je da je prema revidiranim projekcijama Federalnog ministarstva finansija od 7. 11. 2022. godine predviđeno značajno povećanje javnih prihoda koji pripadaju Kantonu, koje nisu bile poznate u trenutku pokretanja nabavke, tako da neće biti potrebe za dodatnim likvidnim sredstvima po osnovu kreditnog zaduženja. Obavijest o otkazivanju postupka dostavljena je svim potencijalnim ponuđačima koji su preuzeli tendersku dokumentaciju putem portala javnih nabavki.

Kanton je u 2019. i 2021. godine sa Federalnim ministarstvom finansija zaključio dva podugovora o zajmu za „Projekat regionalni vodovod Plava voda“, kojima su sredstava zajma od Evropske banke za obnovu i razvoj i Razvojne banke Vijeća Evrope u ukupnom iznosu od 14.300.000 EUR (65% ukupno kreditnog aranžmana), stavljena na raspolaganje Kantonu. Ugovorom je definisano da će Kanton platiti ugovorenu kamatu, naknade i troškove, te vratiti cjelokupan iznos zajma, pod uslovima, u vrijeme i na način kako je to utvrđeno podugovorima o zajmu. Otplata zajma od Evropske banke za obnovu i razvoj (u daljem tekstu: EBRD) je započela u 2019. godini, dok otplata zajma od Razvojne banke Vijeća Evrope (u daljem tekstu: CEB) još uvijek nije.

S tim u vezi osnovano je Javno preduzeće Regionalni vodovod „Plava voda“ d.o.o. Travnik (u daljem tekstu: JP RV „Plava voda“) kao implementator i krajnji korisnik Projekta „Izgradnja regionalnog vodovoda Plava voda“. Prema prezentiranoj dokumentaciji, učešće Kantona u otplati kredita je 17,5% od ukupnog zaduženja, odnosno 1.925.000 EUR (po kreditu), dok otplatu preostalog dijela vrše Općina Busovača, Općina Novi Travnik, Grad Zenica, Srednjobosanski kanton i Fond za zaštitu okoliša FBiH.

Budžetom Kantona se u okviru otplate duga planiraju sredstva za izmirenje obaveza po zaduženju Kantona, a u budžetu Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu iz sredstava vodnih naknada u visini učešća Kantona u zaduženju (17,5%). Također, planiraju se prihodi od povrata anuiteta od krajnjeg korisnika za otplatu kredita (sredstva sa podračuna JP RV „Plava voda“).

Sredstva za otplatu anuiteta i drugih troškova prikupljaju se na posebno otvorenom podračunu kod JP RV „Plava voda“, koji Kantonu doznačava na depozitni račun Kantona sredstava za ukupan iznos zaduženja Kantona. Kanton na osnovu fakture Federalnog ministarstva finansija vrši uplatu ukupno dospjelog iznosa po zaduženju Kantona (65%).

Dugoročne obaveze po ovim kreditima evidentirane su na dugoročnim obavezama i izvorima sredstava u ukupno ugovorenom iznosu, a stanje na kraju revidirane godine 28.790.915 KM. Utvrdili smo da su obaveze iskazane više za 437.778 KM za iznos koji se odnosi na isplaćene takse i naknade po ovom kreditu.

Potraživanja u ukupnom iznosu od 28.353.137 KM od Javnog preduzeća Regionalni vodovod „Plava voda“ d.o.o. Travnik po osnovu kredita EBRD i CEB knjigovodstveno su evidentirana na kontima aktivnih i pasivnih dugoročnih razgraničenja, zbog čega je u ukupnim dugoročnim obavezama i razgraničenjima sadržan i iznos obaveza po ovom osnovu, ali i potraživanja.

Preporuka:

- *donijeti procedure kojima će se regulisati način planiranja, evidentiranja i upravljanja dugom, te preispitati način evidentiranja potraživanja od JP „Plava voda“ d.o.o. Travnik.*

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Pravilnikom o popisu imovine, obaveza i potraživanja⁶⁰ i Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa imovine, obaveza i potraživanja za 2022. godinu, koje je donijelo Ministarstvo finansija Kantona utvrđen je način rada popisnih komisija i rokovi za provođenje popisa.

Vlada Kantona je 24. 11. 2022. godine donijela Odluku o redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja Kantona⁶¹. U skladu sa odlukom za obavljanje popisa imenovane su komisije i to: Centralna popisna komisija Kantona, centralne popisne komisije na nivou Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Ministarstva za pravosuđe i upravu, Ministarstva unutrašnjih poslova i kantonalnih organa uprave, upravnih organizacija i službi. Pored naprijed navedenih komisija, formirane su komisije za popis roba u skladištima, imovine, obaveza i potraživanja kod kantonalnih organa uprave, upravnih organizacija i službi i kod korisnika Ministarstva za pravosuđe i upravu i Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport. Pojedinačne popisne komisije imenovali su rukovodioci budžetskih korisnika.

Rok za dostavljanje elaborata popisnih komisija Centralnoj popisnoj komisiji utvrđen je do 31. 1. 2023. godine, a Centralna popisna komisija podnosi Elaborat o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava Budžeta Kantona Vladi (u daljem tekstu: Elaborat) do 10. 2. 2023. godine. Elaborat o izvršenom redovnom godišnjem popisu Vlada je usvojila Odlukom od 16. 2. 2023. godine.

Elaboratom su obuhvaćeni pojedinačni popisi svih budžetskih korisnika sa prijedlogom za rashod.

Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša i Kantonalna direkcija za ceste nisu izvršile naturalni popis saobraćajnica i cestovne infrastrukture, a podaci su preuzeti iz bruto bilansa (zbirno), jer nije ni uspostavljena pomoćna evidencija stalnih sredstava, odnosno evidencija po dionicama regionalnih cesta sa iskazanim vrijednostima istih.

Pojedine zgrade iskazane su na razdjelu Stručne službe Vlade Kantona iako ih koriste drugi budžetski korisnici, zbog čega je komisija dala prijedlog da se pokrene procedura kako bi se izvršila preknjiženja na korisnike koji koriste ili kojima su ustupljena na korištenje.

Popis dugoročnih plasmana izvršen je preuzimanjem stanja iz knjigovodstva. Također, popis razgraničenih prihoda izvršen je preuzimanjem stanja iz knjigovodstva i nije konstatovano da je ukupno stanje novčanih sredstava manje od iskazanih neutrošenih namjenskih sredstava.

⁶⁰ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 20/22

⁶¹ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 22/22

Komisija za popis potraživanja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede nije konstatovala i dala prijedlog da se potraživanja starija od šest mjeseci preknjiže na sumnjiva i sporna.

Na osnovu navedenog ne može se potvrditi da je popisom utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza i izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu u FBiH.

Preporuka:

- *popisom utvrditi stvarno stanje imovine, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja, shodno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 452.908.664 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 446.311.653 KM, te pozitivan novčani tok od 6.597.011 KM. Saldo gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 61.242.887 KM, a na kraju godine u iznosu od 67.839.898 KM.

U skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH, novčani tok se sastavlja tako da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, a primici i izdaci iz osnova finansiranja (zajmovi, učešća i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućim kontima u klasi 8, ako se ne radi o nenovčanim zajmovima i učešćima.

Prema Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Kantona, po prilivu namjenskih prihoda, vlastitih prihoda i donacija knjiženje se vrši odobrenjem odgovarajućeg analitičkog konta razgraničenih prihoda, a po utrošku ovih sredstava isti se iskazuju na odgovarajućoj grupi prihoda.

Novčani primici u Izvještaju o novčanim tokovima prikazani su u iznosu prihoda iskazanim u konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta.

S obzirom na to su u izvještaju o novčanim tokovima primljeni tekući transferi i donacije iskazani u iznos od 25.323.593 KM⁶², a da su u 2022. godini samo po osnovu transfera od Federacije BiH uplaćena sredstva u iznosu od 31.878.226 KM, ne možemo potvrditi da su novčani primici tekuće godine prevedeni na stvarne novčane naplate. Također, nije nam prezentirana dokumentacija, niti nam je dato dodatno obrazloženje u vezi novčanih isplata.

Shodno navedenom, ne možemo potvrditi primljene tekuće transfere i donacije iskazane u izvještaju o novčanim tokovima u iznosu od 25.323.593 KM, s obzirom na to nisu prevedeni na primitke. Također, nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su rashodi prevedeni na izdatke novca. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da su prihodi i rashodi prevedeni na primitke i izdatke novca, odnosno da je izvještaj o novčanim tokovima sačinjen u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta na način da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca u izvještajnom periodu.*

⁶² iskazani iznos odnosi se na oprihodovani dio utrošenih namjenskih sredstava koji su uplaćeni na JRT u ranijim i tekućoj godini.

7. JAVNE NABAVKE

Odlukom o provođenju postupaka javnih nabavki za potrebe Kantona utvrđeno je da kantonalni organi samostalno pokreću i provode postupke, te prate realizaciju ugovora, a Služba za zajedničke poslove Kantona ovlaštena je za provođenje postupaka zajedničkih javnih nabavki, odnosno standardizovanih predmeta nabavke koji su zajednička potreba više ili svih kantonalnih organa.

Odlukom Vlade Kantona i njenim izmjenama usvojen je Plan javnih nabavki za 2022. (u daljem tekstu: Plan) koji obuhvata planove javnih nabavki kantonalnih organa uprave, osim za Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprave policije koji samostalno donese svoje planove nabavki. Ukupno planirane nabavke u 2022. godini, nakon izmjena i dopuna iznose 24.704.873 KM⁶³, a prema prezentiranim podacima provedeno je ukupno 213 postupaka, nakon kojih su zaključeni ugovori ili okvirni sporazumi ukupne vrijednosti od 17.640.242 KM, od čega se najznačajniji iznos odnosi na Direkciju za ceste.

Izvršili smo uvid u procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača kod Službe za zajedničke poslove, Direkcije za ceste i Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, koje su opisane u nastavku teksta.

Služba za zajedničke poslove Kantona

Otvoreni postupak za pružanje usluga održavanja čistoće i ostale pomoćne poslove u poslovnim prostorijama Kantona, provela je Služba za zajedničke poslove Kantona, procijenjene vrijednost od 60.000 KM. U tenderskoj dokumentaciji u obrascu za cijenu ponude navedeni su ukupni sati izvršenja usluge u iznosu od 10.000 sati, te je tražena jedinična cijena sata rada, kao i ukupna vrijednost predmeta ugovora. Predviđeno je zaključivanje okvirnog sporazuma na period od godine dana, počev od dana obostranog potpisivanja, odnosno do maksimalne finansijske vrijednosti od 60.000 KM tj. do ukupno procijenjene vrijednosti. U postupku javne nabavke pristigle su dvije ponude koje su i nakon održane e-aukcije bile iznad procijenjene vrijednosti za cca 30% (ponuda „GTS“ iznosila je 77.839 KM, a ponuda „Ekotime“ 77.920 KM). Povoljnija ponuda je bila od „GTS“ d.o.o. Sarajevo koji je ponudio jediničnu cijenu od 7,78 KM odnosno ukupne vrijednost od 77.839 KM. Iako su ponude bile iznad procijenjene vrijednosti, Služba je nastavila postupak i u oktobru 2022. godine s navedenim dobavljačem zaključila je okvirni sporazum u vrijednosti od 60.000 KM, koliko je bila i procijenjena vrijednost za predmetnu nabavku. Uvidom u fakture utvrdili smo da je dobavljač fakturisao usluge po ugovorenoj cijeni.

Shodno tome, na ovaj način tražena količina sati ne može biti ispunjena, uzimajući u obzir maksimalnu vrijednost okvirnog sporazuma i procijenjenu vrijednost. Služba je ovakvim zaključivanjem ugovora dovela u pitanje izvršenje tražene usluge u predviđenim količinama.

Navedeno ukazuje na to da procijenjena vrijednost usluga održavanja čistoće nije adekvatno utvrđena, što nije u skladu sa članom 15. Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisano da procijenjenu vrijednost predmeta nabavke čini njegova procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o javnoj nabavci i da je u određivanju procijenjene vrijednosti javne nabavke robe, usluga ili radova ugovorni organ dužan uključiti sve elemente cijene koju plaća za predmetnu nabavku.

Direkcija za ceste

Plan javnih nabavki Direkcije za ceste za 2022. godinu koji je sastavni dio plana na nivou Kantona donesen je 2.3.2022. godine, a tokom godine izvršeno je pet njegovih izmjena i dopuna. Procijenjena vrijednost javnih nabavki, u skladu sa zadnjim izmjenama i dopunama, iznosila je 12.369.812 KM. Predviđeno je provođenje 105 postupaka, i to: 21 otvoreni postupak, dva konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda, jedan pregovarački postupak, za 73 predmeta nabavke navedena je vrsta postupka „konkurentski zahtjev/direktni sporazum“, za sedam postupaka „konkurentski zahtjev/otvoreni postupak“ i jedan „konkurentski/okvirni sporazum“. Ovakav način planiranja ne daje potpune informacije o planiranim postupcima javnih nabavki.

⁶³ Svi iznosi su navedeni sa PDV-om

Prema prezentiranim podacima, u 2022. godini proveden je 81 postupak (20 otvorenih postupaka, 60 direktnih sporazuma i jedan konkurentski zahtjev za dostavu ponuda) nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 8.957.102 KM.

Izvršili smo uvid u četiri otvorena postupka u vrijednosti od 3.900.098 KM.

Otvoreni postupak izgradnje kružne raskrsnice Lukovo Polje na spoju ulica Prve zeničke brigade i Goraždanska ulica i Sanacije regionalne ceste R-457a, dionica 02 (od kružnog toka „Benzinska Lukovo polje“ do kružnog toka „Babina Rijeka“) pokrenut je odlukom direktora, uz saglasnost resornog ministra, od 2. 8. 2022. godine, procijenjene vrijednosti od 807.300 KM. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 15 pravnih lica, a ponude su dostavila četiri ponuđača.

Nakon e-aukcije najpovoljniji ponuđač bio je „Jata Group“ d.o.o. Srebrenik, sa kojim je 18. 10. 2022. godine zaključen Ugovor o izvođenju radova u iznosu od 807.300 KM. Ugovoren je rok za izvođenje radova 180 dana od dana uvođenja u posao. Utvrdili smo da izvođač radova nije ni uveden u posao tako da po ovom ugovoru nije bilo realizacije. Za realizaciju navedenog projekta⁶⁴ resorni ministar za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Kantona i Grad Zenica 12. 4. 2022. godine zaključili su Protokol o zajedničkom učešću u realizaciji projekta, kojim su definisana međusobna prava i obaveze potpisnika protokola. Protokolom je definisano da je Grad nosilac aktivnosti na izdavanju odobrenja za građenje i rješavanju imovinsko-pravnih pitanja, a Direkcija će osigurati sredstva i provesti proceduru javne nabavke. Direkcija je u julu 2022. godine podnijela gradskoj službi zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti. Međutim, prema pisanom obrazloženju Direkcije za ceste nije ishodovana urbanistička saglasnosti, te zbog nemogućnosti regulisanja prava i obaveza, kao i samog izvršenja ugovora, poduzet će se aktivnosti na pripremi sporazumnog raskida ugovora. Navedeno ukazuje da prije zaključivanja ugovora nisu osigurani preduslovi za realizaciju ugovora.

Otvoreni postupak nabavke radova modernizacija dijela ceste kroz vikend naselje Ponijeri na regionalnoj cesti R-466 Kakanj – Kraljeva Sutjeska – Ponijeri pokrenut je odlukom direktora, uz saglasnost resornog ministra, od 15. 6. 2022. godine ukupno procijenjene vrijednosti 1.400.000 KM za okvirni sporazum. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 11 zainteresiranih pravnih lica, a ponude je dostavilo četiri ponuđača od kojih je jedna ponuda odbačena jer nije potpuna i ne ispunjava zahtjeve iz tenderske dokumentacije.

Nakon provedene e-aukcije, najpovoljniji ponuđač bio je „MGV GRADNJA“ d.o.o. Zavidovići sa kojim je 23. 9. 2022. godine zaključen Okvirni sporazum u vrijednosti od 1.407.213 KM, na period od dvije godine. Na osnovu Okvirnog sporazuma 19. 10. 2022. godine zaključen je Ugovor broj 01 o izvođenju predmetnih radova u iznosu od 500.000 KM, a ugovoren je rok za izvođenje radova 90 dana od uvođenja izvođača u posao. Revizijom smo utvrdili da realizacija ugovora nije započela. Prema prezentiranom pismenom obrazloženju radovi nisu započeti jer nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi. U izvještaju nadzornog organa konstatovano je da je 29. 11. 2022. godine izvršen novi obilazak ugovorene dionice da je završen proces iskolčenja trase, ali su utvrđeni određeni problemi koji onemogućavaju daljnji nastavak radova jer je potrebno izmjestiti značajan broj stubova javne rasvjete koji se nalaze u pojasu novoprojektovane saobraćajnice, iznaći rješenje za određeni broj drvenih stubova kablovskog operatera, kao i riješiti imovinsko-pravne odnose za pojedine parcele. Direkcija je 10. 5. 2023. godine uputila zahtjev Općini Kakanj za rješavanje problema uzurpacije zemljišta a u cilju realizacije navedenog projekta. Navedeno ukazuje na to da prije pokretanja javne nabavke nisu osigurani svi preduslovi za realizaciju ugovora.

Otvoreni postupak nabavke izvođenja radova na izgradnji II faze vangradske dionice GGM-a u sastavu regionalne ceste R445, na dionici Zenica - Lašva pokrenut je odlukom direktora, uz saglasnost resornog ministra, od 6. 5. 2022. godine, procijenjene vrijednost u iznosu od 1.600.000 KM. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 18 zainteresiranih ponuđača, a nakon dvije izmjene tenderske 15 ponuđača. Zaprimljeno je pet ponuda, a nakon provedene e-aukcije na kojoj nije bilo izmjena ponuđenih cijena.

⁶⁴ Zbog podijeljene nadležnosti između Grada i Kantona

Kao najpovoljniji ponuđač izabran je „Almy-Transport“ d.o.o. Zenica, sa kojim je 13. 10. 2022. godine zaključen Okvirni sporazum u vrijednosti do 1.598.586 KM, na period od dvije godine. Okvirnim sporazumom definisano je da će se na osnovu njega zaključivati pojedinačni ugovori zavisno od interesa ugovornih strana, a kojima će biti regulisana međusobna prava i obaveze. Na osnovu Okvirnog sporazuma nije zaključen pojedinačni ugovor, niti je započela realizacija ovih radova. Prema prezentiranoj dokumentaciji, radovi nisu započeti jer nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi, odnosno u toku je postupak potpune eksproprijacije nekretnina kod nadležne službe Grada Zenica na osnovu Odluke o utvrđivanju javnog interesa za nastavak radova na izgradnji vangradske dionice Glavne gradske magistrale u Zenici u sastavu regionalne ceste R 444. Prezentiran nam je prijedlog za potpunu eksproprijaciju nekretnina za II fazu GGM-a od 23. 11. 2022. godine te dopuna prijedloga od 18. 4. 2023. godine koji je Direkcija kao korisnik eksproprijacije uputila kantonalnom pravobranilaštvu na dalje postupanje. Navedeno ukazuje da nisu riješeni imovinsko-pravna pitanja prije pokretanja postupka nabavke, čime nisu osigurani preduslovi za realizaciju predmeta nabavke.

Odlukom direktora od 22. 3. 2022. godine pokrenut je otvoreni postupak nabavke motornog vozila za potrebe Direkcije za ceste, procijenjene vrijednosti 86.999 KM. Postupak nabavke provela je Služba za zajedničke poslove Kantona, na osnovu zaključenog Sporazuma. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 10 pravnih lica, a dostavljena je jedna ponuda od ponuđača „Brijest“ d.o.o. Gračanica u iznosu od 86.998 KM. Ugovor za nabavku vozila „škoda superb“ zaključen je 27. 5. 2022. godine, sa ugovorenim rokom isporuke 30 dana od potpisivanja ugovora. Isporučka vozila izvršena je u skladu sa ugovorom.

Tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničke specifikacije vozila navedene su karakteristike traženog vozila: godina proizvodnje 2021 ili 2022; vrsta motora dizel, zapremina motora min. 1960 ccm, snaga motora min. 145 kW min. 195 KS, boja magic crna metalik, automatski mjenjač sa 7 brzina, dužina vozila min. 4860 mm, širina vozila min. 1860 mm, visina vozila min. 1460 mm, međuosovinski razmak min. 2840 mm, zapremina tovarnog prostora min. 620 lit, ručica mjenjača presvučena kožom, samozatamnjujuće unutrašnje ogledalo, električni retrovizori sa funkcijom memorije i samozatamnjujući na vozačevoj strani, elektro podesiva podrška za leđa za sjedište vozača, gume 215/55 R17 94 W i dr..

U postupku nabavke motornog vozila deset lica preuzelo je tendersku dokumentaciju, a pristigla je jedna ponuda. Tehničke specifikacije vozila postavljene su dosta široko, detaljnim navođenjem tehničkih karakteristika i dodatne opreme vozila (npr. boja, zapremina tovarnog prostora, ručica mjenjača presvučena kožom i sl.), što upućuje na favoriziranje određene marke vozila. Navedeno ukazuje da tehničke specifikacije u tenderskoj dokumentaciji ne omogućavaju svim ponuđačima jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, kako nalaže član 54. Zakona o javnim nabavkama, te da nije osigurana aktivna konkurencija.

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Plan javnih nabavki Ministarstva unutrašnjih poslova za 2022. godinu donesen je 24. 2. 2022. godine, a tokom godine izvršeno su tri izmjene i dopune. Procijenjena vrijednost javnih nabavki, sa izmjenama i dopunama, iznosila je 1.129.531 KM.

Prema prezentiranoj dokumentaciji u 2022. godini provedeno je 47 postupaka (20 otvorenih, pet konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda i 17 direktnih sporazuma) nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 1.303.469 KM. Izvršili smo uvid u: tri otvorena postupka (552.357 KM) i veći broj direktnih sporazuma. Uvidom u dokumentaciju u vezi provođenja otvorenih postupka javne nabavke vozila (199.485 KM), sukcesivne nabavke papira (257.400 KM) i nabavke peleta (95.472 KM) nismo utvrdili nepravilnosti, a nabavka roba je izvršena u skladu s odredbama zaključenih ugovora.

Uprava policije

Plan javnih nabavki Uprave za policiju za 2022. godinu donesen je 24. 2. 2022. godine, a tokom godine izvršeno je osam njegovih izmjena i dopuna. Procijenjena vrijednost javnih nabavki, u skladu sa zadnjim izmjenama i dopunama, iznosila je 4.481.134 KM.

Prema prezentiranim podacima, u 2022. godini provedeno je 47 postupaka (26 otvorenih, jedan ograničeni postupak, šest konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda i 14 direktnih sporazuma) nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 2.669.857 KM.

Izvršili smo uvid u tri otvorena postupka javne nabavke ukupne vrijednosti od 411.771 KM i to: gorivo za potrebe PS Zavidovići – LOT 3 (119.574 KM), uniforme za pripadnike policije – LOT 1 (137.600 KM) i obavezno osiguranje motornih vozila-auto odgovornost i kasko osiguranje motornih vozila (169.065 KM). Uvidom u dokumentaciju, nisu uočene nepravilnosti u postupku.

Pored otvorenih postupaka javne nabavke izvršen je uvid u ograničeni postupak za nabavku oružja i municije u vrijednosti od 316.953 KM. Postupak je pokrenut odlukom o javnoj nabavci 30. 3. 2022. godine ukupne procijenjene vrijednosti od 541.991 KM a predmet nabavke podijeljen je na tri lota. Za uzorak je odabran jedan lot (nabavka automatskih jurišnih pušaka lot 1) procijenjene vrijednosti od 317.070 KM. Prekvalifikacionu dokumentaciju je preuzelo 10 ponuđača, ispravku tenderske dokumentacije od 4. 4. 2022. godine preuzelo je devet ponuđača, dok je ispravku od 28. 4. 2022. godine preuzelo šest zainteresiranih ponuđača.

Za navedenu nabavku tri ponuđača su dostavila ponudu. Odlukom o rezultatima prekvalifikacije u ograničenom postupku nabavke-faza I od 10. 5. 2022. godine, svi ponuđači ispunjavaju tražene kvalifikacione uslove, dok u Fazi II javne nabavke jedan ponuđač nije bio kvalifikovan.

Nakon završene e-aukcije Komisija je predložila da se ugovor dodjeli „Danial S“ d.o.o. Tešanj, te je 1. 7. 2022. godine donesena Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Na odluku o izboru ponuđača izjavljena je žalba ponuđača „Shot“ d.o.o. Zenica 9. 7. 2022. godine koja se odnosila na ocjenu tehničkih karakteristika ponuđene robe (kundak puški) ponuđača „Danial S“ d.o.o. Tešanj. Zapisnikom o razmatranju žalbe od 13. 7. 2022. godine konstatovano je da je Komisija izvršila ponovni uvid u ponude, te navela da su žalbeni navodi neosnovani. S tim u vezi, žalba je sa izjašnjenjem i spisom za navedeni lot prosljeđena Uredu za razmatranje žalbi na odlučivanje. Ured za razmatranje žalbi je donio Rješenje 4. 8. 2022. godine u kojem navodi da se žalba usvaja i poništava se Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Nakon toga, Ugovorni organ je donio novu Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača 10. 8. 2022. godine, po kojoj se ugovor dodjeljuje „Shot“ d.o.o. Zenica. Na navedenu Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, „Danial S“ d.o.o. Tešanj je 19. 8. 2022. godine uputio žalbu, koja je 24. 8. 2022. godine prosljeđena Uredu za razmatranje žalbi. Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi od 22. 9. 2022. godine navedena žalba je odbijena kao neosnovana. Nakon toga, ugovor sa ponuđačem „Shot“ d.o.o. Zenica zaključen je 3. 10. 2022. godine, koji je i realizovan.

Navedeno ukazuje na to da ugovorni organ ocjenjivanje ponuda nije izvršio u skladu sa specifikacijama utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji, odnosno prvobitno je prihvaćena ponuda koja nije u skladu s tenderskom dokumentacijom, zbog čega je uložena žalba koja je Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi ocijenjena kao osnovana, te je ugovor dodijeljen drugom ponuđaču u postupku.

Ostali budžetski korisnici

Za obavljanje usluga platnog prometa Kanton ima otvoren depozitni račun i glavni transakcijski račun kod ASA Banke d.d. Sarajevo na osnovu ugovora iz ranijeg perioda, koji su zaključeni na neodređeno vrijeme. S tim u vezi, napominjemo da je članom 18. Zakona o trezoru FBiH, propisano da se odabir banke za otvaranje računa za investiranje, transakcijskih računa i dobivanje ostalih usluga poslovnih banaka potrebnih za poslovanje trezora i JRT-a vrši u skladu s propisima kojima se uređuju javne nabavke. Ističemo da su ove usluge utvrđene Aneksom II dio A Zakona o javnim nabavkama. Iako je planom nabavki Ministarstva finansija za 2022. godinu planiran postupak javne nabavke za pružanje finansijskih/bankarskih usluga, ovaj postupak nije proveden, zbog čega nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama i Zakona o trezoru u FBiH.

Imajući u vidu da je u toku provođenja postupaka javne nabavke puški kod Uprave policije uložena žalba na ocjenu tehničkih karakteristika ponuđene robe koja je usvojena kao osnovana te je izabran drugi ponuđač, konstatujemo da ugovorni organ nije u ovom postupku izvršio ocjenu ponuda u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije, odnosno prvobitno je prihvatio ponudu koja nije odgovarala uslovima traženim tenderskom dokumentacijom, što nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Služba za zajedničke poslove nije adekvatno utvrdila procijenjenu vrijednost usluga održavanja čistoće, u skladu sa članom 15. Zakona o javnim nabavkama.

Ne možemo potvrditi da je tenderska dokumentacija za nabavku vozila kod Direkcije za ceste sačinjena na način da osigura aktivnu konkurenciju u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. S obzirom na to da prije pokretanja postupka i zaključivanja okvirnih sporazuma i ugovora za izvođenje radova na realizaciji projekata iz oblasti cestovne infrastrukture (ugovorene vrijednosti od 3.813.099 KM) najvećim dijelom nisu riješena imovinsko-pravna pitanja, realizacija tih ugovora nije ni započela. Stoga konstatujemo da nisu stvoreni svi potrebni preduslovi za realizaciju zaključenih sporazuma i ugovora, što ima uticaja na efikasno upravljanje javnim sredstvima.

Preporuke:

- *Uprava policije treba da ocjenu ponuda vrši u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije, a Služba za zajedničke poslove da izvrši realnu procjenu vrijednosti predmeta nabavke, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama;*
- *Direkcije za ceste treba da tendersku dokumentaciju sačinjava na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te osigura sve preduslove za realizaciju ugovora u cilju efikasnog korištenja javnih sredstava;*
- *nabavku finansijskih/bankarskih usluga vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema Izvještaju o radu Kantonalnog pravobranilaštva za 2022. godinu, u postupku je bilo 12.285 predmeta, od kojih se 11.513 odnosi na izvršne predmete (najvećim dijelom odnosi se na neplaćenu sudsku taksu). Broj parničnih predmeta bio je 244 od kojih je 77 novih predmeta (u šest parnica u ulozi tužitelja a 71 u ulozi tuženog), a 167 predmeta je preneseno iz prethodne godine. U 2022. godini pravosnažno je okončana 61 parnica.

Ukupna vrijednost svih parničnih sporova evidentiranih u izvještajnom periodu iznosi 49.941.576 KM, koja se odnosi na tužbe radi potraživanja za naknadu štete, dug prava iz radnog odnosa i dr..

Na vrijednost tužbi Kantona protiv trećih lica odnosi se 584.214 KM, vrijednost tužbi protiv kantona iznosi 49.357.362 KM, a pravosnažno dosuđene tužbe iznosile su 752.865 KM (od toga protiv Kantona 256.394 KM i u korist Kantona 496.471 KM).

U redovnom parničnom postupku pravosnažno je okončano 46 predmeta po tužbama protiv Kantona kojima je utuženo ukupno 49.357.362 KM od čega je u cijelosti odbijeno tužbi vrijednosti od 49.043.011 KM. Najznačajniji odbijeni tužbeni zahtjev se odnose na predmet po tužbi „BBM“ d.o.o. Vareš (vrijednost spora 42.946.747 KM), za koji je podnesena revizija kao vanredni pravni lijek od strane tužitelja Vrhovnom sudu FBiH i tužba „Ferimpex“ d.o.o. Zavidovići u kojem je vrijednost spora 5.705.729 KM koji je u odnosu Kanton odbijen revizionim odlukom.

Po tužbama Kantona okončano je 15 predmeta kojima je ukupno utuženi iznos 584.214 KM od čega je 10 tužbi dosuđeno u korist Kantona (409.416 KM), za jednu tužbu je postignuta sudska nagodba u korist Kantona (87.954 KM), a dvije tužbe su povučene.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu Ministarstvo finansija je 27. 9. 2023. godine dostavilo komentare, a u ostavljenom roku komentare su dostavili i budžetski korisnici: Stručna služba Vlade Kantona, Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte, Uprava policije, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Kantonalna direkcija za ceste, Ministarstvo za pravosuđe i upravu, Općinski sud u Zenici i Ministarstvo za privredu.

U komentarima su data obrazloženja koja se odnose na: uspostavu sistema finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije te donošenje akta o otvaranju podračuna (Ministarstvo finansija), obračun poreza i doprinosa na naknade za rad zaposlenika u komisijama (Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte i Ministarstvo finansija), usaglašenost Zakona o plaćama i naknadama Kantona s federalnim propisom (Ministarstvo finansija i Ministarstvo za pravosuđe i upravu), javne nabavke (Uprava policije i Kantonalna direkcija za ceste), Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Kantonu (Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice), kapitalne transfere (Kantonalna direkcija za ceste) i tekuće transfere (Ministarstvo za privredu).

Općinski sud u Zenici je naveo da je saglasan sa Nacrtom. Stručna služba Vlade Kantona navela je da nema komentar u pogledu nadležnosti, te je ispravljen datum donošenja odluke Vlade Kantona na osnovu koje je izvršeno evidentiranje rezervisanja po osnovu sudskih rješenja u 2007. godini.

Prihvatili smo i inkorporirali u konačan Izvještaj komentar Kantonalne direkcije za ceste koji se odnosi na informaciju da je Služba za zajedničke poslove Kantona provela proceduru javne nabavke vozila na osnovu Sporazuma jer je dostavljena dodatna dokumentacija. Inkorporirali smo i dio komentara Uprave policije koji se odnosi na to da je nakon ponovljenog postupka ocjene ponuda za nabavku puški uložena žalba koja je odbijena kao neosnovana, jer je dostavljena dodatna dokumentacija. Ova obrazloženja nisu imala uticaj na izmjenu nalaza.

Za ostala obrazloženja nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- Za donošenje uputstva o otvaranju podračuna Ministarstvo finansija je navelo da je Zakonom o trezoru ostavljena mogućnost njihovog otvaranja, te da Kanton ima otvorene podračune za prikupljane prihoda za koje je propisana obaveza otvaranja. Pored toga, navedeno je da se pri uplati namjenskih sredstava ona evidentiraju na razgraničenjima, da se priznaju kao prihodi u visini u kojoj su utrošeni, te da je osigurana kontrola i praćenje njihovog namjenskog utroška. Navedeno je i da Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona za 2023. godinu nije propisana obaveza donošenja ovog akta, te da otvaranje novih podračuna ima za posljedicu veće iznose provizije. Ističemo da je data preporuka da se donese pisani akt, odnosno procedura kojom će se urediti način otvaranja ovih računa, kao i način planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja ovim sredstvima, kao jednog od značajnijih procesa, što je i bila obaveza po Zakonu o izvršavanju Budžeta za 2022. godine koja je predmet revizije. S tim u vezi, upućujemo i na odredbe Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru jedinstvenog računa trezora, kojim je uređena ova oblast za korisnike budžeta FBiH.
- Vezano za obračun poreza i doprinosa na naknade za rad zaposlenika u komisijama Ministarstvo finansija i Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte naveli su da se vrše u skladu s aktom Federalnog ministarstva finansija od 2021. godine i njihovog ranijeg stava prema kojem ove naknade predstavljaju povremene samostalne djelatnosti i podliježu obavezi obračuna doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje na teret zaposlenika po stopi 4%, doprinosa za penziono i invalidsko osiguranje na teret isplatioca po stopi od 6%, te plaćanju akontacije poreza na dohodak od 10% od osnovice koju čini bruto naknada umanjenja za iznos doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje na teret osiguranika. Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak utvrđeno je da se nesamostalnom djelatnošću po osnovu koje se ostvaruju prihodi smatra djelatnost u kojoj zaposlenik obavlja djelatnost po uputama poslodavca, i da ih karakteriše da poslodavac određuje vrstu, mjesto i vrijeme rada, stavlja na raspolaganje zaposleniku sredstva za rad, snosi poslovne izdatke za zaposlenika, zaposleniku isplaćuje redovnu plaću, itd. Budući da su u komisijama angažovani zaposlenici, i da je aktom o osnivanju komisije ili radnog tijela poslodavac odredio vrstu posla, dao upute za rad, te stavio na raspolaganje sredstva za rad, data je preporuka da se

- naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavaju kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.
- Po pitanju neusklađenosti Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Zeničko-dobojskog kantona sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, Ministarstvo finansija i Ministarstvo za pravosuđe i upravu izrazili su neslaganje. U komentarima je navedeno da je kantonalni zakon prošao zakonsku proceduru, pri čemu su pribavljena sva potrebna mišljenja, uključujući i o usklađenosti s federalnim propisom. Istaknuto je da su koeficijenti i platni razredi usaglašeni s federalnim propisom, da je Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH utvrđeno da se propisom i općim aktima rukovodioca organa državne službe i sudske vlasti ne mogu utvrditi manja prava državnih službenika i namještenika od onih koja su utvrđena ovim ugovorom, što znači da je moguće utvrditi veća prava, kao i da državnom službeniku i namješteniku koji radi na poslovima s posebnim uslovima rada, utvrđenim pravilnikom o radnim odnosima pripada pravo na posebni dodatak uz plaću u visini do 20%. Pored toga, dat je komentar da je Zakonom o radu utvrđeno da se kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu mogu utvrditi povoljnija prava od prava utvrđenih ovim Zakonom. Napominjemo da u Izvještaju nije navedeno da koeficijenti i platni razredi nisu usklađeni s onima koji su propisani federalnim Zakonom. Članom 62. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH utvrđeno je da se prava na naknade i dodatke na plaću zaposlenih u organima vlasti Federacije odnose i na zaposlene u kantonu, čiju visinu i način ostvarivanja prava utvrđuje vlada kantona. Ovim Zakonom utvrđeni su dodaci na plaću za državne službenike i namještenike po osnovu posebnih uslova rada (za radna mjesta inspektora, glavnog inspektora, direktora inspeksijskih tijela, deminere, zatvorske policajce-stražare, za poslove koji zahtijevaju neposredan kontakt sa osuđenim osobama u kazneno-popravnim zavodima, vatrogasce i za ostale poslove koji se vrše pod posebnim uslovima određenim posebnim zakonom). Kantonalnim zakonom utvrđeno je pravo na dodatke, a njegovim provedbenim aktima utvrđeni su dodaci na plaću nosiocima izvršne vlasti, kantonalnim pravobraniocima i njegovim zamjenicima, savjetnicima nosioca izvršne vlasti, te za obavljanje poslova od posebnog interesa i za određena radna mjesta po osnovu složenosti i odgovornosti poslova, a koja nisu definisana članom 23. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, niti je za ove poslove definisano da se rade pod posebnim uslovima određenim propisom u smislu ovog člana Zakona.
  - Za kapitalne transfere drugim nivoima vlasti za cestovnu infrastrukturu Kantonalna direkcija za ceste navela da je raspodjela opredijeljena od Vlade Kantona, da su zahtjevi općina/gradova za dodjelu sredstava dostavljani Direkciji i putem Vlade, te da se radi o projektima lokalne cestovne infrastrukture koja nije u nadležnosti Direkcije, zbog čega nije ni donosila prijedlog programa i odluka. S tim u vezi, napominjemo da su ovi transferi budžetom planirani i knjigovodstveno iskazani na razdjelu Direkcije, a u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta Kantona ova sredstava se realiziraju na osnovu programa utroška sredstava koji usvaja Vlada na prijedlog budžetskog korisnika. Revizijom nismo mogli potvrditi da su i na koji način jedinice lokalne samouprave bile upoznate da mogu dostaviti zahtjeve i koji kriteriji su se koristili pri odabiru korisnika i projekata i utvrđivanju visine sredstava za njihovu realizaciju.
  - U vezi s nabavkom vozila Kantonalna direkcija za ceste je navela da je osigurana aktivna i pravična konkurencija, da u tenderskoj dokumentaciji nije navedena marka, tip, porijeklo ili sl. i da je tehnička specifikacija precizno definisana kako bi se nabavilo kvalitetno motorno vozilo za potrebe Direkcije, te da od pravnih lica koja su preuzela tendersku dokumentaciju nije bilo žalbi. Ističemo da, iako u tenderskoj dokumentaciji nije naveden model i tip vozila, tražene tehničke karakteristike vozila (boja vozila, dimenzije vozila, međuosovinski raspon, zapremina gepeka i detaljan opis dodatne opreme) upućuju na određeni model vozila koji je i nabavljen. Također, u predmetnoj nabavci deset pravnih lica je preuzelo tendersku

dokumentaciju, a dostavljena je samo jedna ponuda. Mišljenje Kantonalnog pravobranilaštva nismo mogli prihvatiti u ovom dijelu jer je ono u skladu sa svojim nadležnostima dalo mišljenje na prijedlog teksta ugovora o nabavci.

- Za nabavku oružja Uprava policije je izrazila neslaganje sa nalazom i navela da je komisija izvršila ocjenu ponuda u skladu s uslovima iz tenderske dokumentacije, da nije imala razloga da sumnja u vjerodostojnost kataloga opreme, te da su usvojili dio žalbe koja se odnosi na lot 2 (nabavku automata), što potvrđuje da su ispravno postupili. Navedeno je i da je tek u žalbenom postupku pred Uredom za razmatranje žalbi dokazano da ponuđena puška (za lot 1) nema preklopni kundak, što su dokazala stručna lica žalitelja, te da bi navedeni nalaz bio primjeren da nije postupljeno po rješenjima Ureda za razmatranje žalbi. Ističemo da se preporuka data u ovom dijelu ne odnosi na postupanje po žalbama, te da nabavka automata nije bila predmet revizije. Međutim, u postupku nabavke za lot 1 koji je bio predmet revizije, nakon žalbenih postupaka izabran je drugi ponuđač, što potvrđuje da ponuda prvobitno nije ocijenjena u skladu s uslovima iz tenderske dokumentacije.
- U vezi sa izuzećem od obaveze javnog oglašavanja pri prijemu u radni odnos navedeno je da je novom Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu iz 2023. godine ispoštovan princip obaveznog javnog oglašavanja za sve javne ustanove, osim u slučaju izuzetaka koji su striktno propisani. Također, navedeno je da je definisano u kojim opravdanim slučajevima se mogu koristiti, i to zaključivanjem ugovora o radu jednokratno za konkretno radno mjesto sa istim izvršiocem, najduže do 120 dana, u kojem periodu se mora okončati procedura prijema u radni odnos. Navedeno je da su pri donošenju Uredbe vodili računa o odredbama Zakona o radu i Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH, koja izuzetke od obaveze javnog oglašavanja propisuje na znatno duži period. Međutim, ističemo da je odredbama Zakona o radu propisano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja za prijem u radni odnos, a vlada kantona donosi propis kojim će propisati postupak prijema u radni odnos.

Ministarstvo finansija je dostavilo dokumentaciju koja potvrđuje da su već poduzete određene aktivnosti u vezi sa uspostavljanjem sistema finansijskog upravljanja i kontrole, te dostavilo saglasnost Vlade Kantona za popunu radnog mjesta pomoćnika za internu reviziju, kao dokaz da su poduzete aktivnosti na uspostavljanju jedinice za internu reviziju u skladu sa propisima. U komentaru Stručne službe za razvoj i međunarodne projekte navedeno je da redovno sačinjava izvještaje o fiskalnoj odgovornosti, te da periodične i godišnje finansijske izvještaje sačinjava u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice navelo je da već postupa po datim preporukama.

Ministarstvo privrede je dostavilo komentar koji nije potpisao rukovodilac, u kojem su data pojašnjenja u vezi sa tekućim transferom za razvoj turističke infrastrukture, turističkih destinacija i ponude, i u kojem je navedeno da su uvidjeli određene nedostatke u ovom dijelu te da će uvažiti date preporuke.

Reviziju Zeničko-dobojskog kantona obavio je revizorski tim u sastavu: Vildana Hadžović – voditeljica tima, Belma Đulić – članica tima, i Amra Pjanić-Šašlinović – članica tima.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje

kvalitetom

Mia Đuljubašić

Voditeljica tima
Vildana Hadžović

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija
kantona, gradova i općina

Amela Mulahalilović

V. PRILOZI

- 1. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

Ured za reviziju institucija u FBiH

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirane	Ostvareno			Odstupanje (4-3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini	5		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
16	71000	Opšti porezi	215	4.500	3.588	62	-902,00	79,96	
17	72000	REPUBLIČKI PRIBITCI (19 + 26 + 34 + 35)	216	50.731.752	38.619.183	48.903.340	-18.112.869,08	88,07	
18	721000	Prilozi od poslovanjskih aktivnosti i inovativne i prihodi od poslovanjskih aktivnosti (od 19 do 25)	217	4.070.752	4.100.403	2.700.006	35.661,80	100,88	
19	721100	Prilozi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijalnih javnih institucija	218	3.970.400	3.432.187	2.731.196	-638.233,00	88,44	
20	721200	Opšti prihodi od inovativne	219	100.352	23.950	28.309	-76.402,66	23,87	
21	721300	Kamata i dividende primjene od posojilaca i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0,00	RDV/00	
22	721400	Isplata primjene od posojilaca i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0,00	RDV/00	
23	721500	Prilozi od poslovanjskih razlika	222	0	0	0	0,00	RDV/00	
24	721600	Prilozi od prihodnje	223	0	850.206	190	850.206,00	RDV/00	
25	721700	Prilozi po osnovu preuzete i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0,00	0,00	RDV/00	
26	722000	Maknuta, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (od 27 do 33)	225	47.953.904	28.166.688	33.004.170	-18.786.276,00	60,83	
27	722100	Administrativne takse	226	1.122.650	1.351.400	1.210.535	228.789,00	126,38	
28	722200	Sudbina takse	227	4.117.454	4.348.846	4.553.306	231.194,00	108,04	
29	722300	Konsumne namirnice i takse	228	500	113	515	-387,00	22,89	
30	722400	Obuhvata budžetske namirnice i takse	229	10.716.521	2.099.011	1.889.963	-8.697.510,00	19,21	
31	722500	Nekrevne i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230	24.770.845	14.003.805	18.828.222	-10.768.040,00	60,83	
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od višestih djelatnosti javnih preduzeća i višestih prihodi)	231	6.938.494	5.837.548	5.823.838	-1.101.946,00	84,12	
33	722700	Neposredne uplate-prihodi	232	284.670	1.568.134	701.661	1.283.464,00	600,26	
34	723000	Novčane kazne	233	4.502.018	5.344.031	5.138.305	842.013,00	118,78	
35	77000	Drugi imeni prihodi	234	205.030	60	170	-204.860,00	8,63	
36	731100	PRILJEVI TRANSFERI I DONACIJE (od 37 do 42)	235	50.195.415	26.323.893	22.422.434	-24.871.822,00	50,45	
37	731100	Priljevi imeni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	236	0	11.585	10	11.585,00	RDV/00	
38	732100	Priljevi imeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	46.945.863	24.864.488	22.083.712	-25.281.595,00	49,28	
39	741100	Priljevi kapitalni transferi od inostranih vlada	238	0	0	0	0,00	RDV/00	
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	0	0	0	0,00	RDV/00	
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0,00	RDV/00	
42	733100	Donacije	241	249.422	647.540	358.712	398.118,00	239,62	
43		RASHODI (44 + 47 + 48 + 58 + 67 + 75 + 80)	242	448.310.362	419.795.461	361.948.838	-28.981.781,00	93,42	

Izveštaj o finansijskoj reviziji
Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu

Ured za reviziju institucija u FBiH

Redni broj	Broj konta	Podjela	Oznaka za AOP	Pristiglo	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Preostalo na 31.12. x 1000
					u prethodnoj godini			
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7		
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45 + 46)	243	233.323.093	233.323.093	233.323.093	-9.670.000	98,52
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	191.235.256	191.235.256	191.235.256	-1.833.096,00	99,09
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	39.088.799	39.088.799	39.088.799	-473.900,00	98,27
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	22.039.990	22.136.921	20.095.991	97.061,00	100,44
48	613000	Izdaci za materijal, ostali troškovi i usluge (od 48 do 57)	247	67.666.735	204.707	43.499.832	-4.193.741,00	92,91
49	613100	Putni troškovi	248	319.085	204.707	147.259	-114.370,00	64,18
50	613200	Izdaci za energiju	249	7.740.359	7.480.689	6.731.529	-248.870,00	96,77
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komercijalne usluge	250	3.460.237	3.323.943	3.141.156	-198.314,00	99,08
52	613400	Nabavka materijala i ostalog inventara	251	3.985.754	3.784.849	2.845.592	-111.115,00	97,16
53	613500	Izdaci za usluge prijevoza i goziva	252	1.298.304	1.190.515	889.117	-407.700,00	91,79
54	613600	Uređivačke usluge, opreme i namještajne troškove	253	1.031.545	1.085.249	1.022.585	53.664,00	100,29
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	14.389.275	11.739.987	6.710.363	-2.649.398,00	91,09
56	613800	Izdaci za održavanje, remont i usluge plaćenog prievoda	255	993.899	661.322	783.042	-202.237,00	78,08
57	613900	Ugovorena i druge posebne usluge	256	24.042.488	23.475.914	19.209.939	-364.974,00	97,84
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući transferi (od 58 do 63)	257	106.429.061	92.119.691	77.806.788	-34.319.000,00	90,85
59	614100	Tekući transferi drugim sličnim vlasti	258	46.339.659	44.032.702	34.900.700	-3.897.071,00	92,12
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	20.939.849	20.953.966	19.711.108	-315.853,00	98,30
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	4.190.258	3.636.805	2.231.883	-463.453,00	99,79
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	13.693.000	5.010.144	3.755.763	-4.099.858,00	36,79
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetništvima	262	4.749.035	3.992.019	3.282.374	-767.679,00	94,09
64	614600	Subvencije finansijalnim institucijama	263	0	0	0	0,00	RDV/BI
65	614700	Tekući transferi si i nezainternim	264	0	0	0	0,00	RDV/BI
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	14.650.000	14.354.312	13.934.928	-295.699,00	97,86
67	615000	Kapitalni transferi (od 66 do 74)	266	27.213.480	19.261.578	16.699.742	-7.971.912,00	79,71
68	615100	Kapitalni transferi drugim sličnim vlasti	267	26.217.950	18.271.584	16.372.219	-3.948.439,00	69,89
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	165.076	110.014	32.523	-4.593,00	99,98
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	990.099	579.000	260.000	-20.000,00	94,04
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	150.000	160.000	260.000	0,00	100,00
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetništvima	271	0	0	0	0,00	RDV/BI
73	615600	Aspirirani transferi finansijalnim institucijama	272	0	0	0	0,00	RDV/BI
74	615700	Aspirirani transferi iz inostranstva	273	140.500	140.000	25.000	-699,00	99,94
75	616000	Izdaci za kamate (od 76 do 79)	274	3.200.000	2.474.987	2.189.174	-728.443,00	77,33
76	616100	Kamata na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0,00	RDV/BI
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	700.000	579.378	113.617	-129.624,00	91,49

Ured za reviziju institucija u FBiH

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat (%) u 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
78	616300	Kamata na domaće pozajmljivanje	277	2.500.000	1.904.181	2.075.557	-668.019,00	76,17
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po lokalnim garancijama	278				0,00	NDV/01
80	800000	Tekuća budžetska rezerva	279	50.000			-50.000,00	0,00
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 - 61)	280	48.102.420	33.172.203	11.955.521	-14.937.298,00	69,95
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281				0,00	NDV/01
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIM SREDSTAVA (84 + 85 + 86)	282	0	0	0	0,00	NDV/01
84	811100 (osim 811121 i 811123)	Principi od prodaje stalnih sredstava	283				0,00	NDV/01
85	811200	Principi od prodaje federativnih robnih rezervi	284				0,00	NDV/01
86	811800	Ostali neposredni primici	285				0,00	NDV/01
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIM SREDSTAVA (od 88 do 93)	286	16.886.263	8.988.473	8.231.416	-8.277.788,00	69,92
88	821100	Nabavka zemljišta, kuma i višegodišnjih zasada	287	530.000	55.341		-444.659,00	10,46
89	821200	Nabavka građevina	288	150.000	177.958	46.621	3.242,00	69,57
90	821300	Nabavka opreme	289	4.087.144	3.238.915	1.082.972	-385.229,00	79,05
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	275.000	263.470		-11.530,00	66,41
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku preva	291	230.900	125.289	181.243	-108.281,00	64,95
93	821600	Rekonstrukcija i investično održavanje	292	11.553.859	4.697.529	6.930.580	-4.655.838,00	48,08
94		NETO NABAVKA STALNIM SREDSTAVA (87 - 83)	293	16.886.263	8.589.473	8.231.416	-8.277.788,00	69,92
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) + UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (91 - 94)	294	31.243.226	24.963.730	3.725.295	-4.659.486,00	78,95
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295				0,00	NDV/01
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (od 98 do 104)	296	0	0	0	0,00	NDV/01
98	813100	Prinijeta opština od pozajmljivanja dugim ročnim vremenom	297				0,00	NDV/01
99	813200	Prinijeta opština od pozajmljivanja pojedinačno i neprofitnim organizacijama	298				0,00	NDV/01
100	813300	Prinijeta opština od pozajmljivanja javnim preduzećima	299				0,00	NDV/01
101	813400	Prinijeta sredstva po osnovu učešća u dionične javnih preduzeća	300				0,00	NDV/01
102	813500	Prinijeta sredstva po osnovu učešća u dionične privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	301				0,00	NDV/01
103	813600	Prinijeta opština od ostalih vrstova domaćeg pozajmljivanja	302				0,00	NDV/01

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Osnov za ADP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-5)	Procjena (4) z. 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7	8	
104	813700	Priloga cijene od poslojavanja u inozemstvo	303				0,00	SDV/01
105	823000	IZDACI ZA FINANSIJSKU MIOVNJU (od 909 do 113)	304	10.000	0		-10.000,00	SDV/01
106	822109	Priznajivanje drugim rječima vlasti	305				0,00	SDV/01
107	822209	Priznajivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i prirodnim pruzateljima	306				0,00	SDV/01
108	822300	Priznajivanje javnim pruzateljima	307				0,00	SDV/01
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih pruzatelja	308				0,00	SDV/01
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih pruzatelja i udjelice u zajedničkim ulaganjima	309	10.000			-10.000,00	SDV/01
111	822600	Ostala donacija poslojavanja	310				0,00	SDV/01
112	822700	Priznajivanje u inozemstvo	311				0,00	SDV/01
113		NETO POVEĆANJE (SMAŃENJE) FINANSIJSKE MIOVNE (97-105)	312	-10.000	0		10.000,00	SDV/01
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313				0,00	SDV/01
115		PRILICI OD ZADUŽIVANJA (116 + 126)	314	0	19.000.000		19.000.000	SDV/01
116	814000	Prilici od duporitnog zaduživanja (117 + 118 + 119)	315	0	0		0,00	SDV/01
117	814100	Zajmovi primljeni iz Džavu	316				0,00	SDV/01
118	814200	Prilici od inozemnog zaduživanja	317				0,00	SDV/01
119	814300	Prilici od domaćeg zaduživanja	318				0,00	SDV/01
120	815000	Prilici od kratkoročnog zaduživanja (121 + 122 + 123)	319	0	19.000.000		19.000.000	SDV/01
121	815100	Zajmovi primljeni iz Džavu	320				0,00	SDV/01
122	815200	Prilici od inozemskog zaduživanja	321				0,00	SDV/01
123	815300	Prilici od domaćeg zaduživanja	322				0,00	SDV/01
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (od 125 do 130)	323	19.200.000	18.708.277		491.723,00	SDV/01
125	823100	Cijene dugova primljenih iz Džavu	324				0,00	SDV/01
126	823200	Viškovi cijena	325	700.000	1.191.952		491.952,00	SDV/01
127	823300	Cijene domaćeg zaduživanja	326	18.500.000	17.516.315		983.685,00	SDV/01
128	823400	Općina unutrašnjeg duga	327				0,00	SDV/01
129	823500	Općina duga po izdanim garancijama	328				0,00	SDV/01
130	823600	Ostali dugovi	329				0,00	SDV/01
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 - 124)	330	-19.200.000	-18.708.277	-1.491.957	491.723,00	SDV/01

Ured za reviziju institucija u FBiH

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Osnika za AOP	Planirano	Ostraneno		Odstupanje (4-3)	Procenat (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95 + 119 + 191)	331	12.033.226	6.876.453	7.235.168	-6.157.773,00	48,83
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134 + 143 + 148 + 156 + 166 + 173 + 180 + 187 + 186 + 203)	332	485.344.445	447.033.211	390.619.933	-38.311.234,00	82,11
134	01	Opća javna usluge (od 137 do 142)	333	53.298.336	49.792.413	47.998.294	-3.666.922,00	89,27
135	011	Općinski i zakonodavni organi, finansijeli i fiskalni poslovi, varijeti poslovi	334	49.343.442	48.036.228	44.993.595	-3.307.216,00	89,36
136	012	Strana ekonomska pomoć	335		1.833	18	1.833,00	RDV/01
137	013	Opće usluge	336	3.945.893	3.664.354	3.001.642	-281.530,00	82,87
138	014	Osnovno istraživanje	337				0,00	RDV/01
139	015	SR Opće javne usluge	338				0,00	RDV/01
140	016	Opće javne usluge n. l.	339				0,00	RDV/01
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340				0,00	RDV/01
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341				0,00	RDV/01
143	02	Održavanje (od 144 do 148)	342	0	0	0	0,00	RDV/01
144	021	Vojna odbrana	343				0,00	RDV/01
145	022	Carinska odbrana	344				0,00	RDV/01
146	023	Zborska vojna pomoć	345				0,00	RDV/01
147	024	SR Odbrana	346				0,00	RDV/01
148	025	Odbrana n. l.	347				0,00	RDV/01
149	03	Javni red i sigurnost (od 150 do 165)	348	86.798.706	81.287.983	76.649.691	-8.922.783,00	88,34
150	031	Policijske usluge	349				0,00	RDV/01
151	032	Usluge protivoparane zaštite	350	2.191.025	1.538.604	1.140.521	-481.421,00	70,27
152	033	Sudovi	351	26.189.022	24.138.719	21.687.995	-2.669.383,00	82,47
153	034	Zajevci	352				0,00	RDV/01
154	035	SR Javni red i sigurnost	353				0,00	RDV/01
155	036	Javni red i sigurnost n. l.	354	58.410.739	55.589.970	47.702.464	-2.821.069,00	95,17
156	04	Ekonomski poslovi (od 157 do 165)	355	67.448.694	38.714.443	33.924.316	-28.730.651,00	67,49
157	041	Opće ekonomske, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356				0,00	RDV/01
158	042	Poljoprivrede, šumarstvo, lov i ribarstvo	357	39.412.763	14.017.782	13.833.908	-16.364.941,00	48,89
159	043	Goštvo i energija	358		61.090		61.090,00	RDV/01
160	044	Pozarstvo, proizvodnja i izgradnja	359				0,00	RDV/01
161	045	Transport	360				0,00	RDV/01
162	046	Komunikacije	361	26.007.100	16.675.263	14.438.031	-6.328.537,00	64,13

Ured za reviziju institucija u FBiH

Redni broj	Broj Kanta	Pozicija	Opisna za ADP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat (4/3 x 100)
					u istom godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
163	047	047	047					
164	048	048	048					
165	049	049	049					
166	05	05	05	11 025 291	7 937 328	5 081 378	-3 857 663,09	71,56
167	051	051	051	3 448 899	4 316 136	7 739 018	876 138,88	126,47
168	052	052	052					
169	053	053	053					
170	054	054	054					
171	055	055	055					
172	056	056	056	3 440 000	4 316 136	7 739 018	876 138,88	126,47
173	06	06	06					
174	081	081	081	2 588 978	1 899 523	1 294 847	-1 423 653,09	54,36
175	082	082	082					
176	083	083	083					
177	084	084	084					
178	085	085	085					
179	086	086	086	2 926 978	1 503 323	1 254 847	-1 423 653,09	54,36
180	07	07	07	9 737 399	7 893 169	8 477 224	-1 124 278,08	87,33
181	071	071	071					
182	072	072	072					
183	073	073	073					
184	074	074	074					
185	075	075	075					
186	076	076	076	8 737 589	7 813 180	8 477 224	-1 124 278,08	87,33
187	08	08	08	7 488 899	6 867 539	8 294 872	661 329,89	107,49
188	081	081	081					
189	082	082	082					
190	083	083	083					
191	084	084	084					
192	085	085	085	7 455 900	8 007 320	6 294 872	661 329,89	107,49
193	086	086	086					
194	08	08	08					
195	091	091	091	189 748 828	196 055 842	163 916 833	2 387 822,09	101,19
196	092	092	092	114 851 080	118 827 845	100 941 848	-4 386 996,80	93,72
				52 321 916	52 568 156	45 739 258	-276 249,88	106,53

Ured za reviziju institucija u FBiH

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno			Odstupanje (4-3)	Procenat (4/3) x 100
					u istuhoj godini	u prvihodnoj godini	u prvihodnoj godini		
	1	2	3	4	5	6	7		
197	093	Obrazovanje posle srednje škole koje nije visoko obrazovanje	395						
198	094	Visoko obrazovanje	397	19.710.475	17.193.061	-1.519.414,00	87,19		
199	095	Obrazovanje koje nije definisano nivoom	398						
200	098	Parafiskalne usluge u obrazovanju	399	508.067	548.851	7.338,09	108,21		
201	097	MR Obrazovanje	400						
202	098	Obrazovanje n. k.	401	6.449.101	4.372.719	-2.076.382,00	67,96		
203	10	Socijalna zaštita (od 204 do 212)	402	61.518.599	45.993.548	-1.527.513,00	77,30		
204	101	Bolesti i hendikepiranosti	403						
205	102	Stariost	404						
206	103	Starije osobe	405						
207	104	Porezica i opća	406						
208	105	Nezaposlenosti	407						
209	106	Stanovanje	408						
210	107	Socijalno osiguranje n. k.	409						
211	108	MR Socijalna zaštita	410						
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	61.510.569	59.652.751	-1.857.818,00	97,30		

U ZEMNJI

Dana 24.02.2023.

EDINA (ESAD) DOGAN

Članica ministarstva

M.P.

Broj listovne:

2885/5

MINISTARICA: DZENANA ČIŠLA
Fiskalni ministar

Izveštaj o finansijskoj reviziji
Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu

Ured za reviziju institucija u FBiH

BOSNA I HERCEGOVINA
 FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
 Ministarstvo Finansija ZDK
 Nadležno ministarstvo

Ministarstvo Finansija Zeničko-dobojski kantonski Zenica
 Potrošačka jedinica - glava

Zenica
 Središnje potrošačke jedinice

Obrazac BS
 4218335500000
 Identifikacioni broj
 84.11
 Sifra po kvalifikacionoj djelatnosti
 17010001
 Organizacioni broj
 17010001
 Operativni broj
 0112
 Funkcionalni kod
 01

Pojedinačni obrasci:
 Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
 na dan 31.12.2022. godine

R.b.	Broj koda	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Postotak (4/5) x 100	u KM
1		IAKTIVA					
2	100000+	A. Gotovina, kreditovana sredstva i zalibe (1 do 16)	001	72.101.729	64.791.774	111,30	111,30
3	110000	Novčana sredstva i plerumiti metali	002	67.039.898	61.242.867	110,77	110,77
4	120000	Vrijednosni papiri	003				
5	130000	Kreditovana potraživanja	004	4.228.845	3.505.920	120,62	120,62
6	140000	Kreditovani plasmani	005	30.933	30.933	100,00	100,00
7	150000	Finansijalni instrumenti	006				
8	210000	Zalibe materijala i robe	007	1.650	1.635	100,92	100,92
9	220000	Zalibe drugih sredstava	008				
10	190000	Kreditovani razglašeni	009	403	403	100,00	100,00
11	000000	B. Sredstva (14+17+20+21)	010	549.635.343	516.175.231	106,48	106,48
12	010000	Sredstva	011	584.314.580	545.066.122	103,41	103,41
13	011000	Ispisane vrijednosti stalnih sredstava	012	218.079.692	211.366.474	103,18	103,18
14	011-0119	Ispisane vrijednosti stalnih sredstava (12-13)	013	366.231.088	353.699.818	103,54	103,54
15	020000	Dugoročni plasmani	014	3.403.000	3.405.924	99,91	99,91
16	020000	Ispisane vrijednosti dugoročnih plasmana (15-16)	015				
17	020-029	Vrijednosni papiri	016	3.403.000	3.405.924	99,91	99,91
18	031000	Ispisane vrijednosti vrijednosnih papira	017	3.028.304	3.028.304	100,00	100,00
19	031900	Ispisane vrijednosti vrijednosnih papira (18-19)	018				
20	031-0319	Dugoročni plasmani	019	3.028.304	3.028.304	100,00	100,00
21	09	Dugoročna razglašenja	020	176.969.071	154.851.275	113,40	113,40
22		UKUPNA AKTIVA (2+11+17)	021	621.731.072	580.967.069	107,02	107,02

Kontrolni broj: 1024745597332
 1024745597332
 str. 1 od 2

Ured za reviziju institucija u FBiH

R.b.	Broj konta	pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/3) x 100
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	135.122.318	142.799.334	94,62
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	33.304.573	42.275.484	78,78
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	19.005	20.205	94,06
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	20.954.784	18.235.941	114,91
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	80.843.956	82.267.704	98,27
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32 do 34)	029	273.356.858	270.633.916	100,97
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	100.803.518	120.392.918	83,74
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	144.090.247	156.231.042	95,91
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	28.373.093	19.956	142,178,26
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36 do 39 do 40)	033	211.357.896	167.533.759	127,35
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	269.860.158	239.031.558	112,90
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	6.431.384	6.434.307	99,95
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	107.158	105.728	101,35
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038	63.040.804	78.037.834	80,78
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	621.737.072	580.967.869	107,02

Zemica, 27.02.2023.
Mjesto i datum

DOGAN (ISSAB) EDINA
Certifikovani računovođa

2685/5
Broj dozvole

061/S97-132
Kontakt

M.P.

Džamala Čekić
Kukovodilac

Kontrolni broj: 102-4745597332

str. 2 od 2

Izvještaj o finansijskoj reviziji
Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo finansija ZDK
Nadležno ministarstvo

Ministarstvo finansija Zeničko-dobojski kanton Zenica
Potrošačka jedinica - glava

Zenica
Sjedište potrošačke jedinice

4218335500008

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

17010001

Organizacioni broj

17010001

Operativni broj

0112

Funkcionalni kod

01

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

154371005102

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
		Prihodi (od 2 do 6)		
1		Prihodi od poreza	450	452.908.664
2	710000	Neporezni prihodi	451	388.965.918
3	720000	Tekući transferi (transferi i donacije)	452	38.619.093
4	730000	Kapitalni transferi	453	25.323.593
5	740000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	454	
6	770000	Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	455	60
7		Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	456	0
8	811000	Finansiranje (10+11+12)	457	
9		Primici od finansijske imovine	458	0
10	813000	Primici od dugoročnog zaduživanja	459	
11	814000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	460	
12	815000	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	461	
13		II NOVČANE ISPLATE	462	452.908.664
14		Rashodi (od 16 do 21)		
15		Plaće i naknade troškova zaposlenih	463	419.014.905
16	611000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	464	230.816.379
17	612000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	465	22.136.921
18	613000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	466	52.733.093
19	614000	Kapitalni transferi	467	91.720.589
20	615000	Izdaci za kamate	468	19.133.366
21	616000	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	469	2.474.557
22		Izdaci za nabavku stalnih sredstava	470	8.588.471
23	821000	Finansiranje (25+26)	471	8.588.471
24		Izdaci za finansijsku imovinu	472	18.708.277
25	822000	Izdaci za otplate dugova	473	
26	823000	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	474	18.708.277
27		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	475	446.311.653
28		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	476	6.597.011
29		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	477	61.242.887
30			478	67.839.898

Zenica, 27.02.2023.
Mjesto i datum

DOGAN (BSAD) EDINA
Certifikovani računovođa

Dženana Čišlja
Rukovodilac

2685/5
Broj licence

M.P.

061/587-132
Kontakt

Kontrolni broj: 154371005102

str. 1 od 1

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO FINANSIJA

Bosnia and Herzegovina
FEDERATION OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA
ZENICA-DOBOJ CANTON
MINISTRY OF FINANCE

Broj: 07-11-14637-3/23
Zenica, 26.09.2023. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
III. Ložionička broj 3.
71000 Sarajevo

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li konsolidovani finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Zeničko-dobojskog kantona u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Konsolidovani finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu konsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nama bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.

- Nabavke roba, usluga i radova provedli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv Zeničko-dobojskog kantona i koje je pokrenuo Zeničko-dobojski kanton i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudsku poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u Zeničko-dobojskom kantonu za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo;
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na konsolidovano finansijske izvještaje.

Dostavljeno:
1x Naslov,
1x a/a.

MINISTRICA

Alma
Dženana Čistić

15/11

Bosna i Hercegovina, Zenica, Kućakovići br. 2
Tel. 032/240-770; Fax: 460-772; E-mail: min.finansija@zdk.ba